

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Czasopismo:

Wiadomości Statystyczne Miasta Poznania / opracowane przez Urząd Statystyczny
stoł. miasta Poznania. Poznań, Rocznik 12 1923 numery 1-12

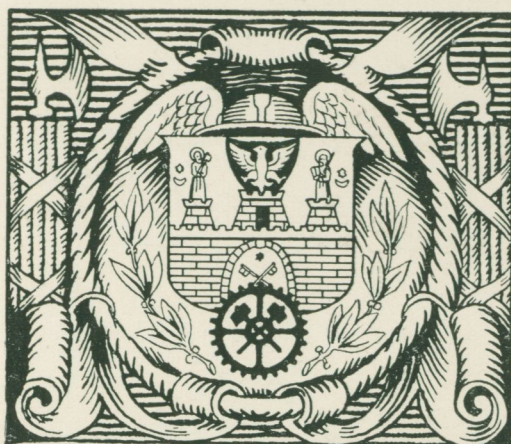
Czasopismo zdigitalizowane i udostępnione cyfrowo w ramach zadań projektu pt.
„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

BIBLIOTEKA W.S.H. W POZNANIU

5062

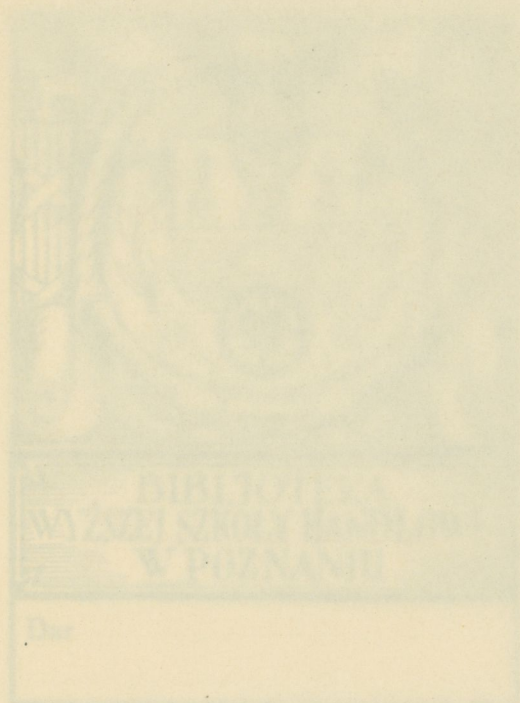
112

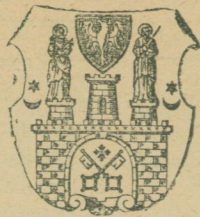
BIBLIOTEKA
WYŻSZEJ SZKOŁY HANDLOWEJ
W POZNANIU

Dar

5062

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Styczeń 1923.

Nr. 1.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowość. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	4	16	10	3	—	—	—	33
25—29	7	37	20	6	—	—	—	70
30—39	1	9	12	7	3	—	—	32
40—49	—	2	4	7	1	—	—	14
50—59	—	—	—	2	2	—	—	4
60 i wyżej	—	—	—	—	—	1	—	1
Ogółem kobiet	12	64	46	25	6	1	—	154

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	123	16	1	140
wdowcy . .	13	—	—	13
rozwiedz.	—	1	—	1
Ogółem kobiet	136	17	1	154

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	149	—	—	—	149
ewangelickiego	3	1	—	—	4
możeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	152	1	1	—	154

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	150	—	—	150
niemieckiej	1	3	—	4
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	151	3	—	154

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	263	42	305	62	.	11	8	2	10	315
żeńskej .	219	44	263	65	.	5	10	4	14	277
Ogółem	482	86	568	127	.	16	18	6	24	592

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	64	a. Robotnice	20
2. Urzędnicy prywatni . .	54	b. Służące	48
3. Robotnicy i p.	266	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	4	d. Pracownice handlowe i biurowe	6
5. Urzędnicy publiczni . .	58	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	35	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	1	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	—
Razem	482	Razem	86

W tem zgłoszeń spóźnionych: 77/86 grudnia, z 1 listopada 1922 r.).

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	463	1	—	—	464	79
ewang. . .	4	8	—	—	12	7
mojż. . .	—	—	6	—	6	—
inne . . .	—	—	—	—	—	—
Razem	467	9	6	—	482	86

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	158	135	79	27	22	14	14	10	10	33	—	2	—	1	475	80
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	3	1	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		161	137	80	27	23	14	14	10	10	33	—	2	—	1	482	86

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i pici.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
	m.	k.	razem	w 1. r. życia				w 2-5 roku			
				m.	nie- śl.	ż.	nie- śl.	m.	ż.	nie- śl.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	8	13	21	7	1	11	2	—	—	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	2	11	13	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	1	2	3	1	—	2	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	2	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—
7. Krztusiec . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki . . .	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	22	13	35	—	—	—	1	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów . . .	3	4	7	—	—	1	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	15	13	28	1	3	6	—	5	—	—	—
15. Grypa . . .	2	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	5	2	7	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddech. . .	2	3	5	2	—	1	—	—	—	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	6	7	13	—	—	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych . . .	24	20	44	2	—	—	2	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	5	7	12	—	—	—	—	—	—	2	—
24. Inne choroby ustroju ner- wowego . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, niezbyt kiszki i żołądka . . .	7	7	14	2	3	4	2	—	—	—	—
26. Choroby żołądka . . .	1	2	3	—	—	1	1	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	1	3	4	—	1	—	1	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	7	1	8	—	—	—	—	2	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	2	5	7	—	2	—	5	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	7	5	12	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	20	7	27	9	1	2	1	2	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo . . .	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	3	2	5	1	—	1	—	—	—	—	—
Ogółem	154	135	289	25	11	29	15	13	5	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 23 (22 z grudnia 1922 r., 1 z lutego 1922 r.)

b) Dzieci nieślubne,
zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	6
b. Służące	13
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlo- we i biurowe	3
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	1
g. Bez zawodu i nie- znanego zawodu	1
Ogółem	26

c) Osoby zmarłe
w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
mężczyźni	25	68	8	—	—	101
kobiety	21	28	34	1	1	85
Ogółem	46	92	42	1	1	186

d) W zakładach zmarło
osób.e) Według narodowości
zmarło 257 Polaków, 32 Niem.
ców, — innych i niezn. narod.f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	95	2	—	1	1	9	74	—	4	8	2	98
6—10	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
11—15	3	1	—	—	1	1	2	—	—	—	—	4
16—20	11	—	—	—	—	3	5	—	—	1	2	11
21—30	24	1	1	2	—	1	14	—	1	3	9	28
31—40	21	1	1	—	2	1	5	2	1	—	12	23
41—50	32	3	3	—	2	3	14	1	2	1	15	38
51—60	28	3	2	—	3	—	18	1	1	1	9	33
61—70	24	2	—	—	1	1	12	—	2	—	10	26
Ponad 70	19	6	2	—	1	—	4	—	1	2	19	27
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	258	19	9	3	11	20	148	4	12	16	78	289

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy	członkowie	m.	k.	m.	k.
Przyływ . . .	1238	1437	2675	133	44	121	245	984	1148
Odpływ . . .	694	791	1485	79	26	82	154	533	611
Różnica	+544	+646	+1190	+54	+18	+39	+91	+451	+537

W przyływie około 1200 zgłoszeń spóźnionych.

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróz	Niewiadomo
Przyływ . . .	1792	146	264	104	232	—	137
Odpływ . . .	847	221	101	29	235	—	52
Różnica	+945	—75	+163	+75	—3	—	+85

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przypływ . . .	2501	203	95	18	30	8	49	3	2675
Odpyw . . .	1310	142	117	62	40	27	18	4	1485
Różnica	+1191	+61	-22	-44	-10	-19	+31	-1	+1190

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z zagranicy. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przypływ	Odpyw	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy . . .	95	21	+ 74
2. Urzędnicy prywatni	169	125	+ 44
3. Robotnicy i p.	502	289	+ 213
4. Zawody umysłowe wolne	10	11	- 1
5. Urzędnicy publiczni	67	79	- 12
6. Wojskowi	43	5	+ 38
7. Inne zawody	19	8	+ 11
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	333	156	+177
Razem	1238	694	+544
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	41	30	+ 11
2. Służące	617	261	+356
3. Urzędniczki prywatne	75	53	+ 22
4. Zawody umysłowe wolne	2	1	+ 1
5. Urzędniczki publiczne	28	11	+ 17
6. Inne zawody	89	109	- 20
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu . . .	585	326	+259
Razem	1437	791	+646

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	naturalny	napływowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921. . .	—	—	169 793
Przypisano do 31. 12. 1922 . . .	3262	5134	178 189
Przypisano do 31. 1. 1923 . . .	279	1190	179 658

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,79, zgonów 1,93, małżeństw 1,02, różnicy przypływu i odpływu 7,94, ogólnego przyrostu ludności 9,81.

IV. Zdrowotność.

1. Przypływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i więcej	Nie podano	
14	8	6	17	45	92	62	34	23	14	16	14	345

W tem przypadków: chorób zakaźnych 19, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 76, chorób płucnych 8, reumatyzmu 6, chorób żołądka i jelit 8, zachorzeń połogowych 1, chorób serca —, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 22, świeżby 6, chorób skórnych 28, okaleczeń i porażeń 20, chorób zewnętrznych 31, chorób piciowych 63, do obserwacji 48, do opieki 9.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przypływ w miesiącu	Odpyw	+ —	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . . .	82	6	4	+ 2	84	3
Przytułek jeżycki . . .	22	4	2	+ 2	24	1
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. . .	121	100	89	+11	132	9
II. St. chorób wewn. . .	161	118	106	+12	173	21
III. St. chorób wener. i skórnych . . .	123	83	92	-9	114	—
IV. St. dziecięca . . .	28	15	14	+ 1	29	13
V. St. dla umysłowo chorych . .	19	29	26	+ 3	22	2
razem	452	345	327	+18	470	45
Szpital djakonisek . . .	168	219	177	+ 42	210	10
żydowski . . .	28	33	43	-10	18	6
SS. Miłosierdzia . . .	198	132	125	+ 7	205	21
Zakład św. Józefa . . .	81	56	33	+23	104	5
Sanatorium SS. Elżbietanek . .	48	70	51	+19	67	5

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 99, poza zakładem 41, razem 140. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny . . .	4 razy
Płonica	23	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	56
Błonica i dławiec . . .	8	Biegunka	5
Gorączka połogowa . . .	1	Inne choroby . . .	7
		Robactwo	28
		Świerzb	8

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. 1. br. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	1	1	2	3	1	—	8
Płonica . . .	8	—	—	7	2	—	17
Żarnice . . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus	—	—	—	—	—	—	—
tyfus brzuszny .	1	—	—	—	1	—	2
Tyfus płamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa . .	—	—	—	3	—	1	4
Jaglica . . .	1	—	1	—	—	1	3
Gruźl. płuc . .	14	4	3	14	11	—	46
Dysenterja . .	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby	6	—	—	1	—	—	7
Ogółem	31	5	6	28	15	2	87

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmownie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Poznania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
52	8	33	17	2	33	—	18	1

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych: z rąk niemieckich 15, z rąk polskich 37.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych				Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych			
	mieszka- niowych	bud. główn. dla celów innych	oficyn itp. dla celów innych	mieszka- niowych				mieszkań	ubikacyj miesz- kaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.	
9	—	—	—	9	—	8	—	17	—	—	—

Wniosków budowlanych wpłynęło 54, zezwoleń udzielono 35.

3. Budowa mieszkań.

	1 izbie	Mieszkania 2 3 4 5 6 pokojach i w.					Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
Powstało	—	—	—	1	—	—	1	6
Ubyło	—	2	—	—	1	—	3	8
Różnica + —	—	—2	—	+1	—1	—	—2	—2

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 754	232 587 861,32
Przypływ	74	25 719 041,95
Odływ	225	24 112 629,57
Stan w końcu miesiąca	48 603	234 194 273,70

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

[illegible]

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w ^{przeważającej} pierwszej części miesiąca.)

Kategorie robotników	Prze- mysł i handel	Meta- lurgia	Przem. budo- wlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr.	inni
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	734,—	734,—	1163,—	820,50	793,50
„ 2-4 „ „ „	839,—	839,—	.	967,50	942,—
„ 2-4 „ żonaci	.	992,—	.	1158,—	1129,50
„ ponad 4 l. po wyucz.	992,—	992,—	.	1158,—	1129,50
Robotnicy przyuczeni	848,—	839,—	875,—	967,50	967,50
Robotnicy 16—18 lat	362,—	352,—	.	409,50	409,50
„ 18—21 „	593,—	582,—	527,—	613,50	613,50
„ ponad 21 lat samotni	780,—	.	776,—	895,50	895,50
„ 21—23 lat samotni	.	776,—	.	.	.
„ ponad 23 lat lub					
21—23 żonaci	810,—	803,—	.	913,50	913,50
Robotnice 16—18 lat	260,—	252,—	.	270,—	270,—
„ 18—21 lat	362,—	377,—	.	348,—	348,—
„ ponad 21 lat	491,—	459,—	.	498,—	498,—
„ wdowy i t. p.	579,—	.	.	619,50	619,50

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5,— mk. na godz. Dodatek na dzieci dla robotników miejskich wynosi 2,— mk. na godz.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejs.	pracownik.
1. Przemysł metalowy												
ślusarze i monterzy . . .	7	—	7	86	—	86	7	—	7	—	—	79
tokarze . . .	3	—	3	4	—	4	3	—	3	—	—	1
kowale . . .	12	—	12	25	—	25	12	—	12	—	—	13
kotlarze . . .	2	—	2	4	—	4	—	—	—	2,-	—	4
gisezy . . .	2	—	2	2	—	2	2	—	2	—	—	—
blacharze i instalatorzy .	3	—	3	11	—	11	3	—	3	—	—	8
elektrotechnicy	11	—	11	11	—	11	10	—	10	—	1	1
palacze kotł. inni . . .	1	—	1	4	—	4	1	—	1	—	—	3
	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—
2. Przemysł budowlan.												
murarze . . .	5	—	5	88	—	88	5	—	5	—	—	83
cieśle . . .	21	—	21	30	—	30	21	—	21	—	—	9
malarze . . .	1	—	1	4	—	4	1	—	1	—	—	3
inni . . .	4	—	4	16	—	16	2	—	2	—	2	14
3. Przemysł drzewny												
stolarze . . .	30	—	30	25	—	25	25	—	25	—	5	—
kołodzieje . . .	3	—	3	9	—	9	3	—	3	—	—	6
inni . . .	6	—	6	11	—	11	6	—	6	—	—	5
4. Przemysł skórny												
szewcy . . .	13	—	13	14	—	14	13	—	13	—	—	1
inni . . .	1	—	1	2	—	2	1	—	1	—	—	1
5. Przem. spożywczy												
piekarze . . .	1	—	1	2	—	2	1	—	1	—	—	1
rzeźnicy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
inni . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
6. Przem. konfekcyjny												
krawcy . . .	12	58	70	10	45	55	10	45	55	13,-	2	—
inni . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Przemysł chemiczny												
inni . . .	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
8. Inne przemysły . . .												
inni . . .	2	—	2	2	—	2	2	—	2	—	—	—
9. Robotnicy niekwalifik.												
inni . . .	59	195	254	656	283	939	59	59	218	35,10	—	711
10. Usługi osobiste												
posługacze . . .	—	191	191	—	195	195	—	188	188	—	3	7
posłańcy . . .	12	—	12	53	—	53	12	—	12	—	—	41
inni . . .	—	41	41	—	46	46	—	39	39	—	2	7
11. Pracownicy umysłowi												
biurowiści . . .	2	4	6	5	11	16	2	4	6	—	—	10
handlowcy . . .	1	3	4	4	12	16	1	3	4	—	—	12
inni . . .	5	—	5	9	—	9	5	—	5	—	—	4
12. Inne zawody . . .												
inni . . .	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
13. Młodociani do 18 lat .												
do 18 lat . . .	15	—	15	18	—	18	15	—	15	—	—	3
Ogółem	239	492	731	1108	592	1700	224	438	662	51,10	18	1028
w tem z poprzedniego miesiąca . .	19	17	36	641	78	719	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cońięto	Pozostaje	
						miejsc	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	26	36	24	-,4	2	8
2.	„ budowlany	4	2	2	—	2	—
3.	„ drzewny	5	5	5	—	—	—
4.	„ skórný	3	3	3	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	5	4	4	—	1	—
6.	„ spożywczy	4	11	3	-,3	1	5
7.	„ kupiecki	7	14	7	—	—	7
8.	inne zawody	12	15	9	—	3	6
Ogółem		66	90	57	-,7	9	26
w tem z poprz. mies.		8	34	—	—	—	—
„ sił żeńskich		—	7	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	1200	1200	1400	1400	—	
2. „ pszen.	„	2000	2000	2200	2200	—	
3. Mąka pszen.	„	1600	1600	1800	2000	—	
4. „ żytnia	„	1000	1100	1400	1500	—	
5. Kasza	„	1100	1100	1300	1400	—	
6. Groch	„	1100	1100	1300	1400	—	
7. Fasola	„	1100	1200	1200	1500	—	
8. Cukier	„	1800	1800	2200	2200	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	500	540	540	660	—	
10. Jaja	1 szt.	200	200	220	220	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	1000	1000	1200	1400	—	
12. Mięso woł.	„	4400	4400	5000	6000	—	
13. Cielęcina . .	„	4400	4400	5000	6600	—	
14. Wieprzow. .	„	5600	5600	7000	7800	—	
15. Słonina sol.	„	7500	7500	8000	9000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	5000	5000	5200	brak	—	
17. Masło	1 kg.	8400	8400	8800	11000	—	
18. Smalec wp.	„	10000	10000	12000	14000	—	
19. Ziemniaki . .	„	60	70	70	100	—	
20. Sól biała . .	„	360	360	400	900	—	
21. Kapusta . . .	„	400	480	500	500	—	
22. Marchew . . .	„	150	150	150	160	—	
23. Kawa palona naturalna . . .	„	12800	14000	16000	20000	—	
24. Kawa zboż.	„	900	1000	1000	1200	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	8000	8000	9000	9000	—	
26. Nafta	1 l.	740	850	900	1100	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	4000	4000	4500	6000	—	
28. Gaz	1 kbm.	240	240	500	500	—	
29. Elektryczn.	1 kwg.	700	700	700	700	—	cz. miasta 1650,—
30. Przejazd tramwajem . .	—	160	160	160	160	—	
31. Nr. gazety .	—	100	100	100	100	—	
32. Strzyżenie głowy	—	900	1000	1000	1500	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . . .	—	800	800	800	1000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	25000	30000	35000	40000	—	
35. Cebula	1 kg.	240	300	300	300	—	
36. Gęś	„	5000	5400	7000	8000	—	
37. Karpie	„	9000	9000	9000	11000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	61 000,— mk.
Żyto	-	-	-	-	-	48 500,— „
Jęczmień	-	-	-	-	-	36 500,— „
Owies	-	-	-	-	-	36 000,— „
Proso	-	-	-	-	-	36 000,— „
Tatarka	-	-	-	-	-	37 500,— „
„	-	-	-	-	-	—
Wełna krajowa	-	-	-	-	-	650 000,— „
Len	-	-	-	-	-	12 000,— „
Konopie	-	-	-	-	-	7 000,— „
„	-	-	-	-	-	—
Świnie	-	-	-	-	-	250 000,— mk.
Woły	-	-	-	-	-	140 000,— „
Kozy	-	-	-	-	-	brak zupełny
Cielęta	-	-	-	-	-	150 000,— mk.
Owce	-	-	-	-	-	150 000,— „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	292	997	1849	5349	1858	1418	44	1008	—	12815
ubito	75	632	986	4343	2004	1973	50	—	106	10169

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	272	759	1498	4427	1436	1418	12	—	9822
drogą kolną	20	238	351	922	422	—	32	1008	2993
Wysłano									
koleją żelazną	245	759	1436	903	2	100	—	8	3453
drogą kolną	—	12	64	488	4	—	31	1000	1599
do rzeźni	47	226	349	3958	1852	1318	13	—	7763

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	272	785	1698	4427	1436	1418	12	10048	534 7

Wysłano 6 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1922 XII	1923 I.	I.-XII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk.	24,94	64398	105418	41020
	wskaźnik	100	258211	422726	+ 63,69%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	41660	65955	24295
	wskaźnik	100	259887	411447	+ 58,31%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,30	3737,58	5844,20	2106,65
	wskaźnik	100	287504	449554	+ 56,36%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	23203	36663	13460
	wskaźnik	100	228052	361824	+ 58,01%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,90	3148,98	4483,57	1334,59
	wskaźnik	100	165736	235997	+ 42,38%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	1312,30	1916,10	+ 46,01%
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	226,50	293,40	+ 29,54%
odzież	mk.	0,35	1610,18	2274,07	+ 41,29%
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	64863	102618	37755
	wskaźnik	100	247947	392270	+ 58,21%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	3,20	6886,53	10327,77	4541,24
	wskaźnik	100	215204	322743	+ 49,97%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	46000	93500	47500
	wskaźnik	100	294871	599358	+103,26%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	17475	28500	11025
	wskaźnik	100	416071	678571	+ 63,09%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	40,4	42,2	—
3b : 5	„	—	48,3	52,3	—
4 : 5	„	—	29,1	11,7	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	27462	41193	13731
	wskaźnik	100	147645	221467	+ 50%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	X. 1929	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . . .	25	6,7	19	-7,0	1,0	-1,9	+3,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	19	765,7	16	742,4	754,1	755,1	-1,0
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. wzgl. %	9	6,8	19	2,5 67%	4,5 88%	4,0 88%	+0,5 +0,0
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	84	7,1	+1,3
5. Opady (mm). . . .	29	8,5	—	—	33	32	+1
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	35,2	40,4	-5,2

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
3	4	2	11	11	20	29	13	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 22, z wichrem —, z opadem 21, z burzą —, z gradem —, z krupami —, mroźnych (max. 0°) 3, z mrozem (min. niżej 0°) 18, ze śniegiem 10, z mgłą 6, z powłoką śnieżną 9.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —	2. = 1,08	3. = 1,04	4. = —
5. = 1,96	6. = —	7. = —	8. = 1,74
9. = 1,72	10. = 1,62	11. = 1,60	12. = 1,58
13. = 1,56	14. = —	15. = 1,54	16. = 1,50
17. = 1,48	18. = 1,36	19. = 1,34	20. = 1,28
21. = —	22. = 1,24	23. = 1,10	24. = 0,74
25. = 0,84	26. = 0,90	27. = —	28. = —
29. = 1,60	30. = —	31. = 1,98.	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	—	1	—	—	—	2
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych	7	1	—	—	1	—	9
razem	9	1	1	—	1	—	12
Pomoc doraźna	1	1	—	1	—	—	3
Alarmów ogółem							15

4. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	7900
z tych a) w hotelach	7252
b) u innych	648
W tem z zagranicy	683

5. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	16	1	17
Przyływ w miesiącu	488	255	743
Razem	504	256	760
Odływ	478	254	732
Stan w końcu miesiąca	26	2	28
W odpływie jest zmarłych	—	—	—

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m³	gaz generatorowy m³	ogólna suma m³	
3 460	835,30	1 426 750	136 520	1 563 270	1 557 090

7. Elektrownia miejska.

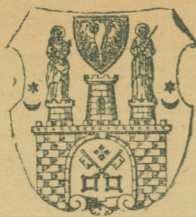
Wytworzono prądu w	Spalono węgla pod kotłami	Zużycie węgla na wytworzoną kwg
kwg	kg	kg
1 313 680	1 956 360	1,49

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	175 457
Jeżyce	47 313
Łazarz	44 766
Wilda	42 116
Sołacz	1 133
Dębiec	195
Rataje	427
Starołęka	953
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	126 721
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	38 561
Razem	477 642 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Luty 1923.

Nr. 2.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	3	17	11	2	—	—	—	33
25—29	9	31	21	5	—	—	—	66
30—39	1	7	9	8	1	—	—	26
40—49	—	1	—	8	3	—	—	12
50—59	—	—	—	1	1	1	1	4
60 i wyżej	—	—	—	1	2	—	—	3
Ogółem kobiet	13	56	41	25	7	1	1	144

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	130	2	—	132
wdowcy . .	6	5	—	11
rozwiedz.	—	—	1	1
Ogółem kobiet	136	7	1	144

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	innego	
katolickiego	137	2	1	—	140
ewangelickiego	1	1	—	—	2
mojżeszowego	—	—	2	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	138	3	3	—	144

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	142	1	—	143
niemieckiej	—	1	—	1
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	142	2	—	144

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	228	71	299	78	.	13	8	3	11	310
żeńskiej .	211	49	260	60	.	9	4	3	7	267
Ogółem	439	120	559	138	.	22	12	6	18	577

W tem zgłoszeń spóźnionych 49 z stycznia 1923 r.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielnii handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	42	a. Robotnice	34
2. Urzędnicy prywatni . .	55	b. Służące	61
3. Robotnicy i p.	247	c. Krawczy i p.	4
4. Zawody umysł. wolne	10	d. Pracownice handlowe i biurowe	11
5. Urzędnicy publiczni . .	51	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	33	f. Inne zawody	2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	8
Razem	439	Razem	120

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . .	431	2	—	—	433	114
ewang. . .	1	4	—	—	5	5
mojż. . .	—	—	—	—	—	—
inne . . .	1	—	—	—	1	1 ¹⁾
Razem	433	6	—	—	439	120

1) 1 wyznanie nieznane.

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	127	153	62	24	20	20	10	6	4	4	1	—	1	2	434	113
pol.	niem.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6
inne . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 ¹⁾
Razem		127	155	63	26	20	20	10	6	4	4	1	—	1	2	439	120

1) 1 narodowość nieznana.

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
	m.	k.	razem	w 1. r. życia				w 2.-5. roku	
				m.	z.	m.	z.	m.	z.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	15	10	25	8	7	2	8	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	4	6	10	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	1
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	3	4	7	—	—	3	—	3	1
6. Dławiec i błonica . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	1
7. Krztusiec . . .	3	1	4	2	1	—	—	—	1
8. Tyfus wszelaki . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	—	1	1	—	—	1	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	24	15	39	1	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów . . .	5	3	8	1	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	25	10	35	6	5	3	3	6	2
15. Grypa . . .	3	5	8	2	—	1	—	—	1
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	1	3	4	—	—	—	1	—	—
18. Cukrzyca . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddech. . .	1	5	6	1	—	4	—	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	10	7	17	1	—	—	—	—	1
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	11	15	26	1	—	1	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	11	5	16	1	—	—	—	4	2
24. Inne choroby ustroju nerwowego . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka . . .	7	8	15	2	1	4	2	3	1
26. Choroby żołądka . . .	3	2	5	—	1	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	3	2	5	1	2	—	2	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	4	6	10	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	1	3	4	—	1	—	3	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	6	5	11	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	22	15	37	9	1	5	1	3	3
34. Śmierć przypadkowa . . .	4	—	—	—	—	—	—	1	—
35. Samobójstwo . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	2	2	—	—	—	—	1	—
37. Nieznana przyczyna . . .	3	4	7	—	1	1	2	—	—
Ogółem	171	142	313	37	20	25	23	20	14

Zgłoszeń spóźnionych: 18 (15 z stycznia 1923 r., 1 z grudnia 1922 r., 1 z września 1918 r., 1 z lipca 1918 r.)

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	11
b. Służące	22
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	5
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2
Ogółem	43

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	20	56	11	—	2	89
kobiety	19	33	25	—	—	77
Ogółem	39	89	36	—	2	166
d) W zakładach zmarło osób.						
e) Według narodowości zmarło 295 Polaków, 17 Niemców, 1 innych i niezn. narod.						

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samod. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- stowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i nieznan. zaw.	
Do 5	133	6	—	—	4	9	101	—	10	11	4	139
6—10	3	1	—	—	—	1	2	—	1	—	—	4
11—15	4	—	—	—	—	—	2	—	1	1	—	4
16—20	7	—	—	—	—	2	2	—	—	1	2	7
21—30	26	1	—	2	—	2	11	—	2	6	8	29
31—40	21	1	1	1	2	2	7	—	4	—	9	24
41—50	17	1	2	—	2	4	5	—	1	—	2	20
51—60	17	2	—	—	2	2	8	—	1	1	5	19
61—70	35	2	—	—	2	—	16	1	1	—	17	37
Ponad 70	29	1	—	—	2	—	4	—	2	—	22	30
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	292	15	3	3	14	22	158	1	23	20	75	313

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy	członkowie	m.	k.	m.	k.
Przyływ	977	1076	2053	102	37	87	202	788	837
Odływ	592	686	1278	62	23	68	150	462	513
Różnica	+385	+390	+775	+40	+14	+19	+52	+326	+324

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki. (Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż.	Niewiadomo
Przyływ	1457	118	201	75	124	—	78
Odływ	831	158	96	35	128	—	30
Różnica	+626	—40	+105	+40	—4	—	+48

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1941	116	56	5	28	2	28	1	2053
Odływ . . .	1157	79	64	24	26	10	31	15	1278
Różnica	+784	+37	-8	-19	+2	-8	-3	14	+775

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	72	43	+ 29
2. Urzędnicy prywatni	154	100	+ 54
3. Robotnicy i p.	399	241	+158
4. Zawody umysłowe wolne	11	6	+ 5
5. Urzędnicy publiczni	55	49	+ 6
6. Wojskowi	27	5	+ 22
7. Inne zawody	26	17	+ 9
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	233	131	+102
Razem	977	592	+385
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	44	20	+ 24
2. Służące	428	272	+156
3. Urzędniczek prywatne	58	37	+ 21
4. Zawody umysłowe wolne	4	2	+ 2
5. Urzędniczki publiczne	16	13	+ 3
6. Inne zawody	69	50	+ 19
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	457	292	+165
Razem	1076	686	+390

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 1. 1923.	3541	6324	179 658
Przypisano do 28. 2. 1923	246	775	180 679

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,71, zgonów 2,07, małżeństw 0,96, różnicy przyływu i odpływu 5,14, ogólnego przyrostu ludności 6,78.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
11	12	5	16	43	102	54	27	20	11	5	12	318

W tem przypadków: chorób zakaźnych 13, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 65, chorób płucnych 5, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 16, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 16, świeżby 1, chorób skórnych 38, okaleczeń i porażeń 23, chorób zewnętrznych 50, chorób płciowych 64, do obserwacji 20, do opieki 7.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu	Od- pływ	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	84	—	—	—	84	—
Przytułek jeżycki	24	1	1	—	24	1
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	132	97	96	+ 1	133	9
II. St. chorób wewn.	173	99	121	-22	151	12
III. St. chorób wener. i skórnych	114	83	73	+10	124	—
IV. St. dziecięca	29	22	23	-1	28	18
V. St. dla umysłowo chorych	22	17	21	-4	18	1
razem	470	318	334	-16	454	40
Szpital djakonisek	210	174	158	+16	226	16
żydowski	18	34	25	+ 9	27	3
SS. Miłosierdzia	205	114	115	-1	204	14
Zakład św. Józefa	104	71	67	+ 4	108	12
Sanatorium SS. Elżbietanek	67	61	59	+ 2	69	5

3. Miejski Zakład Desygnacyjny.

Desygnacji dokonano w zakładzie 36, poza zakładem 81, razem 117. Desygnację spowodowały następujące choroby:

Żarnice	2 razy	Dur brzuszny	6 razy
Płonica	7 " inny	Gruźlica	70 "
Ospa	"	Biegunka	3 "
Błonica i dławiec	8 "	Inne choroby	— "
Gorączka połogowa	5 "	Robactwo	10 "
		Świerzb	6 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	1	—	—	5	2	—	8
Płonica	2	—	—	1	—	—	3
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	2	—	—	1	—	—	3
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa	2	1	—	—	1	—	4
Jaglica	1	—	—	—	—	—	1
Gruźl. płuc	16	1	5	8	6	3	39
Dysenterja	1	—	—	—	—	—	1
Inne choroby	4	—	—	2	2	1	9
Ogółem	29	2	5	17	11	4	68

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opiniował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
65	8	37	26	2	46	—	19	—

Przechodził w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 22, z rąk polskich 43.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	innych	mieszka- niowych	innych	innych budynków				mieszkań	ubikacyj miesz- kanio- w. ogółem	lokalii handlow. i przemysłow.
8	—	1	—	7	—	9	—	17	—	—	3

Wniosków budowlanych wpłynęło 46, zezwoleń udzielono 34.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izb. i	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	—	1	—	—	—	—	1	8
Ubyło	—	1	—	—	—	—	1	5
Różnica + -	—	—	—	—	—	—	—	+3

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 603	234 194 273,70
Przyływ	31	51 021 220,01
Odływ	220	15 025 489,50
Stan w końcu miesiąca	48 414	270 190 004,21

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpły- wie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej . . .	1779	14	3	+11	1790	1
2. Dzieci w miejskiej opiece	329	68	65	+3	332	12
3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 555 osobom, w tem 496 mężczyzn, 58 kobiet, 1 dzieci.						

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w przeważnej części miesiąca)

Kategorie robotników	Prze- myśl i handel	Meta- lurgia	Przem. budo- wlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr.	inni
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	1101,—	1101,—	1744,50	1230,75	1190,25
„ 2-4 „ „ „	1258,—	1259,—	.	1451,25	1413,—
„ 2-4 „ „ „	.	1488,—	.	1737,—	1694,25
„ ponad 41. po wyucz.	1488,—	1488,—	.	1737,—	1694,25
Robotnicy przyuczeni	1272,—	1259,—	1313,50	1451,25	1451,25
Robotnicy 16-18 lat	543,—	528,—	.	614,25	614,25
„ 18-21 „	889,—	873,—	790,50	920,25	920,25
„ ponad 21 lat samotni	1170,—	.	1164,—	1343,25	1343,25
„ 21-23 lat samotni	.	1164,—	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21-23 „ „	1215,—	1205,—	.	1370,25	1370,25
Robotnice 16-18 lat	390,—	378,—	.	405,—	405,—
„ 18-21 lat	543,—	566,—	.	522,—	522,—
„ ponad 21 lat	736,—	689,—	.	747,—	747,—
„ wdowy i t. p.	868,—	.	.	929,25	929,25

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5,— mk. na godz. Dodatek na dzieci dla robotników miejskich wynosi 5,— mk. na godz.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umiesz- czono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	praco- wników
1. Przemysł metalowy												
„ ślusarze i monterzy . . .	4	—	4	92	—	92	4	—	4	—	—	88
„ tokarze . . .	7	—	7	8	—	8	7	—	7	—	—	1
„ kowale . . .	3	—	3	21	—	21	3	—	3	—	—	18
„ kotlarze . . .	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	4
„ gisierzy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ blacharze i instalatorzy .	3	—	3	14	—	14	3	—	3	—	—	11
„ elektrotechnicy	4	—	4	9	—	9	4	—	4	—	—	5
„ palacze kotł. inni . . .	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—
2. Przemysł budowlan.												
„ murarze . . .	3	—	3	100	—	100	3	—	3	—	—	97
„ cieśle . . .	8	—	8	26	—	26	8	—	8	—	—	18
„ malarze . . .	3	—	3	18	—	18	3	—	3	—	—	15
„ inni . . .	5	—	5	13	—	13	3	—	3	—	2	10
3. Przemysł drzewny												
„ stolarze . . .	18	—	18	16	—	16	16	—	16	—	2	—
„ kołodzieje . . .	5	—	5	10	—	10	4	—	4	1,—	—	6
„ inni . . .	2	—	2	5	—	5	1	—	1	1,—	—	4
4. Przemysł skórny												
„ szewcy . . .	5	—	5	5	—	5	5	—	5	—	—	—
„ inni . . .	1	—	1	3	—	3	1	—	1	—	—	2
5. Przem. spożywczy												
„ piekarze . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
„ rzeźnicy . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
„ inni . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Przem. konfekcyjny												
„ krawcy . . .	5	22	27	5	26	31	5	22	27	—	—	4
„ inni . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Przemysł chemiczny												
„ inni . . .	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
8. Inne prze- myśły . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Robotnicy niekwalifik.	60	52	112	658	177	835	60	52	112	—	—	723
10. Usługi osobiste												
„ posługacze . . .	—	181	181	—	178	178	—	178	178	—	3	—
„ posłańcy . . .	19	—	19	57	—	57	19	—	19	—	—	38
„ inni . . .	—	20	20	—	18	18	—	18	18	—	2	—
11. Pracownicy umysłowi												
„ biuraliści . . .	—	—	—	4	9	13	—	—	—	—	—	13
„ handlowcy . . .	—	—	—	6	11	17	—	—	—	—	—	17
„ inni . . .	2	—	2	7	—	7	2	—	2	—	—	5
12. Inne za- wody . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Młodociani do 18 lat .	19	—	19	34	—	34	19	—	19	—	—	15
Ogółem	180	275	455	1122	419	1541	171	270	441	2,—	12	1100
w tem z poprzedniego miesiąca . .	13	5	18	884	144	1028	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje	
						miejsc	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	22	25	16	—,4	6	5
2.	„ budowlany	3	2	2	—	1	—
3.	„ drzewny	5	7	5	—	—	2
4.	„ skórny	3	4	2	—	1	2
5.	„ konfekcyjny	4	5	4	—	—	1
6.	„ spożywczy	5	8	3	—,2	2	3
7.	„ kupiecki	8	12	8	—	—	4
8.	inne zawody	15	20	12	—	3	8
	Ogółem	65	83	52	—,6	13	25
	w tem z poprz. mies.	9	26	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	8	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, apro wizacja mi ęsna.

1. Najcz ęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	1700	2000	2000	2400	—	
2. „ pszen.	„	2500	3000	3300	4000	—	
3. Mąka pszen.	„	2400	2800	3000	3600	—	
4. „ żytnia	„	1800	1800	2200	2400	—	
5. Kasza . . .	„	1600	1600	1800	2200	—	
6. Groch . . .	„	1500	1600	1800	1800	—	
7. Fasola . . .	„	1500	1800	1900	2200	—	
8. Cukier . . .	„	2400	2400	3700	4000	—	
9. Mleko niez.	1 l.	800	900	900	1000	—	
10. Jaja	1 szt.	260	350	400	400	—	
11. Ser biały .	1 kg.	1400	2000	2200	3800	—	
12. Mięso woł.	„	6400	7200	7400	9000	—	
13. Cielęcina .	„	7200	8000	8000	9000	—	
14. Wieprzow. .	„	8400	10800	11400	13000	—	
15. Słonina . .	„	10000	14000	14000	16000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	8000	9000	14000	14000	—	
17. Masło . . .	1 kg.	12000	16000	19000	24000	—	
18. Smalec wp.	„	14000	18000	20000	24000	—	
19. Ziemiaki . .	„	100	120	160	240	—	
20. Sól biała . .	„	1000	1000	1000	1600	—	
21. Kapusta . .	„	500	600	600	600	—	
22. Marchew . .	„	180	200	200	300	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	20000	20000	24000	24000	—	
24. Kawa zboż.	„	1200	1600	2000	2200	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	10000	11000	12000	14000	—	
26. Nafta	1 l.	1250	1400	1500	1800	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	6400	7000	8000	8000	—	
28. Gaz	1 kbm.	500	700	700	1000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	1000	1000	1000	1000	—	cz. miasta 1650,—
30. Przejazd tramwajem .	—	300	300	300	300	—	
31. Nr. gazety .	—	150	150	150	150	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	1500	1500	1500	1500	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . .	—	1000	1500	1500	1500	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	45000	50000	55000	60000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	400	500	500	500	—	
36. Gęś	„	8000	9000	10000	12000	—	
37. Karpie . . .	„	12000	12000	14000	16000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	120 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	50 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	57 500,—	„
Proso	-	-	-	-	-	48 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	45 000,—	„
Węlna krajowa	-	-	-	-	-	1 300 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	15 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	6 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	-	450 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	290 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	-	220 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	220 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogół- tem
spędzono	254	626	859	4259	1804	1620	101	650	—	10173
ubito	128	437	524	3238	1935	1567	38	—	143	8010

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogół- tem
Nadeszło									
koleją żelazną	247	426	805	3525	1418	1394	12	—	7827
drogą kolną	7	200	54	734	386	226	89	650	2346
Wysłano									
koleją żelazną	153	192	585	901	8	500	—	4	2343
drogą kolną	12	32	22	335	34	5	65	646	1151
do rzeźni	89	402	252	3023	1762	1115	36	—	6679

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogół- tem	w wozach o 2 piętrach
Nadeszło	256	446	1010	3627	1516	1694	12	13	8574	444

Wysłano 3 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najcz ęstszych.)

		1913	1923 I	1923 I	Il.- — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk.	24,94	105418	173189	67771
	wskaźnik	100	422726	694422	+ 64,29%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	65955	110850	44895
	wskaźnik	100	411447	691515	+ 68,07%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,30	5844,26	9612,36	3768,10
	wskaźnik	100	449554	739408	+ 64,48%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	36663	56283	19620
	wskaźnik	100	361924	555607	+ 53,51%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,90	4483,57	7382,24	2889,72
	wskaźnik	100	235997	388542	+ 64,65%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	1916,10	2911,25	+ 51,94%
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	293,40	559,—	+ 90,54%
odzież	mk.	0,35	2274,07	3912,94	+ 72,03%
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	102618	167133	64515
	wskaźnik	100	392270	638887	+ 62,88%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	3,20	10321,77	16994,59	6666,82
	wskaźnik	100	322743	531081	+ 64,55%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	93500	137500	44000
	wskaźnik	100	599358	881410	+ 47,06%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	28500	48000	19500
	wskaźnik	100	678571	1143000	+ 68,42%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	42,2	44,1	—
3b : 5	„	—	52,3	53,5	—
4 : 5	„	—	11,7	22,8	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	41193	61789,50	20596,50
	wskaźnik	100	221467	332202	+ 50%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	II. 1923	norm.	Odchylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza) . . .	2	10,8	12	-10,5	1,2	-0,7	-0,5
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	12	762,8	27	739,5	750,4	754,3	-3,9
3. Preżność pary (mm). . .	2	8,3	12	1,6	3,7	4,0	-0,3
Wilgotn. wzgl. edna % . . .	—	—	20	61%	84%	85%	-0,1
4. Zachmurzenie (0-10) . . .	—	—	—	—	8,3	7,1	+1,2
5. Opady (mm). . .	1	7,1	—	—	30	26	+4
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny) . . .	—	—	—	—	58,9	72,0	-13,1

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
—	—	23	26	8	8	12	7	— razy

Dni pogodnych 0, pochmurnych 17, z wichrem 1, z opadem 15, z burzą —, z gradem —, z krupami —, mroźnych (max. 0°) 12, z mrozem (min. niżej 0°) 22, ze śniegiem 8, z mgłą 0, z powłoką śnieżną 18.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —	2. = 2,34	3. = 2,38	4. = 2,50
5. = 2,62	6. = 2,78	7. = 3,30	8. = 3,54
9. = 3,72	10. = 3,74	11. = 3,68	12. = 3,55
13. = 3,40	14. = 3,20	15. = 3,00	16. = 2,94
17. = 2,62	18. = —	19. = 2,48	20. = 2,32
21. = 2,00	22. = 1,96	23. = 1,92	24. = 1,84
25. = —	26. = 1,60	27. = —	28. = —

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto pol. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	—	—	—	1	—	2
średnich . . .	—	—	2	—	—	—	2
małych . . .	7	—	1	—	1	—	9
razem	8	—	3	—	2	—	13
Pomoc doraźna	14	—	1	6	—	—	21
Alarmów ogółem							34

4. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	6706
z tych a) w hotelach	6083
b) u innych	623
W tem z zagranicy	580

5. Aresztowania.

	Mężczyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	26	2	28
Przyływ w miesiącu	459	281	740
Razem	485	283	768
Odływ	448	269	717
Stan w końcu miesiąca	37	14	51
W odpływie jest zmarłych	1	—	1

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m³	gaz generatorowy m³	ogólna suma m³	
2 890	742	1 225 510	95 950	1 321 460	1 314 800

7. Elektrownia miejska.

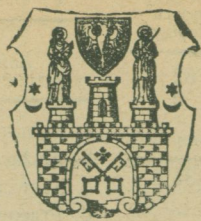
Wytworzono prądu w	Spalono węgla pod kotłami	Zużycie węgla na wytworzoną kwg
kwg	kg	kg
1 090 340	1 613 928	1,49

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	148 652
Jeżyce	41 229
Łazarz	40 174
Wilda	35 580
Sołacz	896
Dębiec	155
Rataje	247
Starołęka	601
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	92 852
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	29 384
Razem	* 389 770 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Marzec 1923.

Nr. 3.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowość. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	8	22	6	—	—	—	—	36
25—29	1	22	14	6	—	—	—	43
30—39	2	4	11	4	1	—	—	22
40—49	—	1	2	2	1	—	—	6
50—59	—	—	1	2	2	1	—	6
60 i wyżej	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	11	49	34	14	4	1	—	113

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	97	5	2	104
wdowcy . .	4	1	—	5
rozwiedz.	4	—	—	4
Ogółem kobiet	105	6	2	113

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katoł.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	106	2	1	1	110
ewangelickiego	1	1	—	—	2
mojżeszowego	1	—	—	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	108	3	1	1	113

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . . .	106	3	—	109
niemieckiej . .	2	1	—	3
innej	1	—	—	1
Ogółem kobiet	109	4	—	113

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	206*	47	253	58	.	4	8	2	10	263
żeńskej .	193	38	231	52	.	4	5	4	9	240
Ogółem	399	85	484	110	.	8	13	6	19	503

W tem zgłoszeń spóźnionych 47 (46 z lutego 1923, 1 z stycznia 1923).

Uwaga: *) Z powodu niedostatecznego rozwinięcia ciała w jednym przypadku płci stwierdzić nie można.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	32	a. Robotnice	26
2. Urzędnicy prywatni . .	60	b. Służące	33
3. Robotnicy i p.	207	c. Krawczki i p.	8
4. Zawody umysł. wolne	6	d. Pracownice handlowe i biurowe	11
5. Urzędnicy publiczni . .	62	e. Zawody wolne	1
6. Inne zawody	32	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	—	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	5
Razem	399	Razem	85

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . . .	384	—	1	—	385	82
ewang. . . .	1	11	—	—	12	2
mojż. . . .	—	—	2	—	2	—
inne	—	—	—	—	—	1
Razem	385	11	3	—	399	85

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	137	115	47	34	18	10	10	7	3	1	4	—	1	1	388	82
pol.	niem.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3
inne	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		144	119	47	34	18	10	10	7	3	1	4	—	1	1	399	85

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
				w 1. r. życia				w 2.-5 roku			
	m.	k.	razem	śl.	nie-śl.	śl.	nie-śl.	m.	z.	m.	z.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	15	16	31	10	5	11	4	—	1	—	—
2. Uwiąd starczy	6	12	18	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	3	1	4	2	1	—	—	—	—	1	—
6. Dławiec i błonica	3	—	3	1	—	—	—	2	—	—	—
7. Krztusiec	1	3	4	—	—	1	1	1	1	—	—
8. Tyfus wszelaki	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	17	15	32	—	1	—	—	—	—	1	—
13. Gruźlica innych organów	3	4	7	—	—	1	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	13	16	29	2	1	8	1	3	4	—	—
15. Grypa	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	2	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholicyzm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechowych	1	2	3	—	—	1	—	—	—	1	—
21. Udar, porażenia serca	9	9	18	1	—	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	15	20	35	3	1	1	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	6	4	10	1	—	1	—	2	—	—	—
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka	9	4	13	4	2	2	1	1	1	—	—
26. Choroby żołądka	4	3	7	—	—	—	—	—	—	1	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	3	1	4	—	3	1	—	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	4	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	5	3	8	1	4	—	3	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	1	7	8	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	19	13	32	6	—	3	1	2	1	—	—
34. Śmierć przypadkowa	7	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2*	1	3	2*	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	157	143	300	34	18	31	12	11	12	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 16. (12 z lutego 1923, 2 z stycznia 1923, 2 z lipca 1918 r.)

Uwagi: *) Z powodu niedostatecznego rozwinięcia ciała w jednym przypadku płci stwierdzić nie można. Do nr. 8 go, jeden raz tyfus brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	2
b. Służące	12
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	5
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	2
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	7
Ogółem	30

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 lat według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mezczyźni	28	53	9	—	1	91
kobiety	24	21	39	1	1	86
Ogółem	52	74	48	1	2	177

d) W zakładach zmarło osób.

e) Według narodowości zmarło 274 Polaków, 26 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl. przem. i rolnicy	Urzednicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzednicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i nieznan. zaw.	
Do 5	115	1	1	1	7	14	74	—	8	7	8	118
6—10	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
11—15	3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	3
16—20	7	1	—	—	—	2	4	—	—	1	1	8
21—30	26	2	—	—	—	1	11	—	—	7	9	28
31—40	22	2	—	—	1	2	11	—	1	1	8	24
41—50	22	3	1	—	1	3	10	—	—	1	11	26
51—60	29	2	2	—	2	4	15	—	1	1	10	33
61—70	20	2	2	—	4	1	5	—	3	1	10	24
Ponad 70	26	6	2	—	1	—	6	—	2	4	21	34
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	272	19	8	1	16	27	139	—	16	23	79	300

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie	m.	k.	m.	k.
Przyływ	869	999	1868	90	33	85	172	694	794
Odpływ	724	848	1572	88	30	83	175	553	643
Różnica	+145	+151	+296	+2	+3	+2	-3	+141	+151

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż.	Niewiadomo
Przyływ	1255	128	234	68	114	—	69
Odpływ	1081	194	91	23	136	1	46
Różnica	+174	-66	+143	+45	-22	-1	+23

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1763	103	53	10	28	1	24	—	1868
Odpyw . . .	1433	92	102	33	27	11	10	—	1572
Różnica	+330	+11	-49	-23	+1	-10	-14	—	+296

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

				Przy- ływ	Odpyw	Różnica
I. Mężczyźni.						
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy				59	17	+ 42
2. Urzędnicy prywatni				138	117	+ 21
3. Robotnicy i p.				369	343	+ 26
4. Zawody umysłowe wolne				11	10	+ 1
5. Urzędnicy publiczni				55	43	+ 12
6. Wojskowi				25	5	+ 20
7. Inne zawody				32	14	+ 18
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu				180	175	+ 5
Razem				869	724	+145
II. Kobiety.						
1. Robotnice i p.				35	30	+ 5
2. Służące				414	348	+ 66
3. Urzędniczek prywatne				72	44	+ 28
4. Zawody umysłowe wolne				7	1	+ 6
5. Urzędniczek publiczne				13	13	—
6. Inne zawody				79	77	+ 2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu				379	335	+ 44
Razem				999	848	+151

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napi- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 28. 2. 1923.	3787	7099	180 679
Przypisano do 31. 3. 1923	184	296	181 159

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,21, zgonów 1,99, małżeństw 0,75, różnicy przyływu i odpywu 1,96, ogólnego przyrostu ludności 3,18.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.											Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	
15	7	6	7	61	103	53	24	18	10	10	325

W tem przypadków: chorób zakaźnych 15, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 49, chorób płucnych 6, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 19, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiadu starczego 1, chorób nerwowych 2, chorób umysłowych 23, świeży 3, chorób skórnych 41, okaleczeń i porażeń 21, chorób zewnętrznych 45, chorób płciowych 72, do obserwacji 23, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu	Od- pyw	+	W końcu miesiąca	W odpywie jest zmarłych
Przytułek dla starców	84	8	12	-4	80	3
Przytułek jeżycki	24	5	—	+5	29	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	133	94	116	-22	111	5
II. St. chorób wewn.	151	88	119	-31	120	11
III. St. chorób wener. i skórnych	124	94	106	-12	112	—
IV. St. dziecięca	28	22	19	+ 3	31	18
V. St. dla umysłowo chorych	18	27	20	+ 7	25	2
razem	454	325	380	-55	399	36
Szpital diakonisek	226	197	240	-43	183	22
żydowski	27	28	48	-20	7	2
SS. Miłosierdzia	204	103	135	-32	172	8
Zakład św. Józefa	108	63	67	- 4	104	5
Sanatorium SS. Elżbietanek	69	63	72	- 9	60	2

3. Miejski Zakład Desygnacyjny.

Desygnacji dokonano w zakładzie 15, poza zakładem 81, razem 96. Desygnację spowodowały następujące choroby:

Żarnice	2 razy	Dur brzuszny	4 razy
Płonica	8 "	" inny	— "
ŚS. Miłosierdzia	— "	Gruźlica	50 "
Osipa	— "	Biegunka	— "
Błonica i dławiec	8 "	Inne choroby	6 "
Gorączka połogowa	2 "	Robactwo	13 "
		Świerzb	3 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	5	—	1	2	2	—	10
Płonica . .	2	—	1	3	1	—	7
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	1	—	—	—	—	—	1
Tyfus plamisty .	1	—	—	—	—	—	1
Febra poło- gowa . .	1	—	—	—	—	—	1
Jaglica . .	3	—	—	—	—	—	3
Gruźl. płuc .	15	3	4	9	4	4	39
Dysenterja .	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby	17	2	2	—	1	—	22
Ogółem	45	5	8	14	8	4	84

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
36	6	20	14	2	28	—	8	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 8, z rąk polskich 28.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	bud. główn. dla celów mieszkaniowych	innych	oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	innych	innych budynków				mieszkań	ubikacji mieszkaniow. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
8	—	—	—	2	6	6	1	15	—	—	7

Wniosków budowlanych wpłynęło 60, zezwoleń udzielono 34.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	—	—	—	—	—	—	—	8
Ubyło	—	1	1	—	—	—	2	1
Różnica + —	—	—	1	1	—	—	2	+7

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depozytów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 414	270 190 004,21
Przypiływ	29	61 916 851,95
Odpływ	168	45 159 823,60
Stan w końcu miesiąca	48 275	286 947 032,56

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypiływ	Odpływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odplywie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1790	24	7	+17	1807	5
2. Dzieci w miejskiej opiece	332	49	63	—14	318	11
3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 579 osobom, w tem 485 mężczyzn, 69 kobiet, 25 dzieci.						

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w przeważnej części miesiąca)

Kategorie robotników	Przemysł i handel mk.	Metallurgia mk.	Przem. budowlany mk.	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr. mk.	inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	1817,—	1817,—	2878,—	2030,—	1963,—
„ 2—4 „ „ „	2077,—	2077,—	—	2394,—	2331,—
„ 2—4 „ żonaci	2455,—	2455,—	—	2866,—	2795,—
„ ponad 41. po wyucz.	2455,—	2455,—	—	2866,—	2795,—
Robotnicy przyuczeni	2099,—	2077,—	2166,—	2394,—	2394,—
Robotnicy 16—18 lat	896,—	871,—	—	1013,—	1013,—
„ 18—21 „	1467,—	1440,—	1304,—	1518,—	1518,—
„ ponad 21 lat samotni	1930,—	—	1921,—	2216,—	2216,—
„ 21—23 lat samotni	—	1921,—	—	—	—
„ ponad 23 lat lub 21—23 żonaci	2005,—	1988,—	—	2260,—	2260,—
Robotnice 16—18 lat	643,—	624,—	—	668,—	668,—
„ 18—21 lat	896,—	934,—	—	861,—	861,—
„ ponad 21 lat	1214,—	1137,—	—	1232,—	1232,—
„ wdowy i t. p.	1432,—	—	—	1533,—	1533,—

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5,— mk. na godz. Dodatek na dzieci dla robotników miejskich wynosi 5,— mk. na godz.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	pracowników
1. Przemysł metalowy												
ślusarze i monterzy	8	—	8	111	—	111	6	—	6	1,80	1	25
tokarze	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	1
kowale	1	—	1	22	—	22	1	—	1	—,18	—	3
kotlarze	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—,2	—	2
giserzy	3	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—
blacharze i instalatorzy	2	—	2	14	—	14	2	—	2	—,9	—	3
elektrotechnicy	3	—	3	9	—	9	3	—	3	—,4	—	2
palacze kotł. inni	—	—	—	4	—	4	—	—	—	—	—	4
inni	3	—	3	1	—	1	—	—	—	3,—	—	1
2. Przemysł budowlany												
murarze	18	—	18	120	—	120	18	—	18	—,67	—	35
cieśle	4	—	4	31	—	31	4	—	4	—,26	—	1
malarze	5	—	5	20	—	20	5	—	5	—,10	—	5
inni	3	—	3	17	—	17	2	—	2	—,1	1	14
3. Przemysł drzewny												
stolarze	11	—	11	13	—	13	7	—	7	—,6	4	—
kołodzieje	—	—	—	8	—	8	—	—	—	—,5	—	3
inni	1	—	1	5	—	5	1	—	1	—,3	—	1
4. Przemysł skórny												
szewcy	4	—	4	2	—	2	1	—	1	2,—	1	1
inni	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—,2	—	3
5. Przem. spożywczy												
piekarze	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
rzeźnicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
inni	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
6. Przem. konfekcyjny												
krawcy	7	7	14	14	16	30	7	7	14	—,3	—	13
inni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Przemysł chemiczny												
inni	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
8. Inne przemysły	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Robotnicy niekwalifik.	139	92	231	776	235	1011	139	92	231	—	—	780
10. Usługi osobiste												
posługacze	—	167	167	—	149	149	—	149	149	—	18	—
posłańcy	7	—	7	44	—	44	7	—	7	—	—	37
inni	—	17	17	—	17	17	—	17	17	—	—	—
11. Pracownicy umysłowi												
biuraliści	1	3	4	15	13	28	1	3	4	—	—	24
handlowcy	2	1	3	12	15	27	2	1	3	—	—	24
inni	1	—	1	5	—	5	1	—	1	—	—	4
12. Inne zawody	2	—	2	1	—	1	1	—	1	—	1	—
13. Młodociani do 18 lat	11	—	11	27	—	27	11	—	11	—	—	16
Ogółem	237	287	524	1284	445	1729	219	269	488	6,237	30	1004
w tem z poprzedniego miesiąca	7	5	12	951	149	1100	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje	
						miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	20	24	15	—,1	5	8
2.	„ budowlany	4	2	1	—	3	1
3.	„ drzewny	5	7	5	—	—	2
4.	„ skórny	2	4	2	—,1	—	1
5.	„ konfekcyjny	3	5	3	—	—	2
6.	„ spożywczy	2	9	2	—	—	7
7.	„ kupiecki	4	13	4	—,2	—	7
8.	inne zawody	10	19	6	—,3	4	10
Ogółem		50	83	38	—,7	12	38
w tem z poprz. mies.		13	25	—	—	—	—
„ sił żeńskich		—	6	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	2400	2250	2200	2300	—	
2. „ pszen.	„	5000	5000	4500	5000	—	
3. Mąka pszen.	„	4800	4200	5000	5600	—	
4. „ żytnia	„	3000	2600	2600	3000	—	
5. Kasza . . .	„	2200	2400	2400	2600	—	
6. Groch . . .	„	2000	1800	1800	1800	—	
7. Fasola . . .	„	2000	2000	2000	2000	—	
8. Cukier . . .	„	4400	4400	4400	4800	—	
9. Mleko niez.	1 l.	1300	1300	1300	1500	—	
10. Jaja	1 szt.	400	360	400	560	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	5000	5000	5000	5800	—	
12. Mięso woł.	„	10000	10000	10000	10000	—	
13. Cielęcina . .	„	11000	10000	10000	11000	—	
14. Wieprzow. .	„	15000	14000	14000	14000	—	
15. Świnina . . .	„	22000	22000	20000	22000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	15600	15000	15000	15000	—	
17. Masło	1 kg.	24000	24000	26000	34000	—	
18. Smalec wp.	„	28000	28000	26000	26000	—	
19. Ziemniaki . .	„	240	200	200	200	—	
20. Sól biała . .	„	1600	1600	1600	1600	—	
21. Kapusta . . .	„	800	1000	1000	1000	—	
22. Marchew . . .	„	300	300	300	340	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	28000	30000	30000	38000	—	
24. Kawa zboż.	„	2400	2800	3000	3000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	24000	20000	20000	20000	—	
26. Nafta	1 l.	2400	2300	2300	2400	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	10000	10000	10000	10000	—	
28. Gaz	1 kbm.	1000	1000	1000	1000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	1600	1600	1600	1600	—	cz. miasta 2100,—
30. Przejazd tramwajem .	—	300	300	300	300	—	
31. Nr. gazety . .	—	200	200	200	200	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	2500	2500	2500	2500	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	2100	2100	2100	2100	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	70000	70000	70000	70000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	900	900	800	900	—	
36. Gęś	„	14000	14000	12000	14000	—	
37. Karpie	„	14000	16000	18000	18000	—	

2. Ceny hurtowe.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	150 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	60 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	65 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	60 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Wetna krajowa	-	-	-	-	-	1 200 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	21 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	10 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	-	500 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	290 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	-	300 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	300 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	364	601	967	4555	2765	907	90	1104	—	11353
ubito	136	445	685	3208	3139	844	39	—	139	8635

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	360	442	773	3330	1760	565	4	—	7234
drogą kołną	4	159	194	1225	1005	342	86	1104	4119
Wysłano									
koleją żelazną	322	230	639	1269	9	38	—	—	2507
drogą kołną	1	20	45	372	31	46	69	1104	1688
do rzeźni	41	351	283	2914	2725	823	21	—	7158

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogółem	w wozach o 1 piętrach
Nadeszło	360	442	773	3330	1760	565	4	7	7241	401
Wysłano	43	351	283	2914	2725	823	21	—	7158	3

Wysłano 43 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 II.	1923 III	III-II. — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	173189	202588	29399
	wskaźnik	100	694422	812302	+ 16,98%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	110850	133390	22540
	wskaźnik	100	691515	832127	+ 20,33%
c) schemat Gł. Urz. St. *)	dzien. mk.	1,30	9612,36	12893	3280
	wskaźnik	100	739408	991748	+ 34,13%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	56283	69121	12838
	wskaźnik	100	555607	682339	+ 22,81%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	1,90	7382,29	9369	2067
	wskaźnik	100	388542	493129	+ 28,00%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	2911,25	4199	1287
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	559,—	733	174
odzież	mk.	0,35	3912,04	4438	526
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	167133	202511	35378
	wskaźnik	100	638887	774125	+ 22,96%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien. mk.	3,20	16 994,59	22262	5268
	wskaźnik	100	531081	695693	+ 30,99%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	137500	129000	8500
	wskaźnik	100	881410	826923	— 6,18%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	48000	44000	4000
	wskaźnik	100	1143000	1047619	— 8,33%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	44,1	26,11	—
3b : 5	„	—	53,5	33,59	—
4 : 5	„	—	22,8	21,07	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	61 789,50	101936	40146,50
	wskaźnik	100	332202	548043	+ 65%

*) Od marca 1923 podajemy w pełnych markach koszty żywienia, utrzymania itd, uwzględniając różnice fenygowe w rubryce „+ —”.

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	III. 1923	norm.	Od- chylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza)	24	18,7	7	-2,5	4,92	-2,4	+1,8
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk.	27	764,7	3	741,9	757,4	752,1	+5,3
3. Preżność pary (mm). Wilgotn. względna %	25	8,2 100	7 24	3,4 39	5,3 86	4,6 80	+0,7 +6
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	6,4	6,7	+0,3
5. Opady (mm).	13	4,6	—	—	17	32	-15
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	136,7	120	+16,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
16	10	42	11	4	3	2	3	2 razy

Dni pogodnych 7, pochmurnych 15, z wichrem 0, z opadem 14, z burzą 1, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max. 0°) 1, z mrozem (min. niżej 0°) 7, ze śniegiem 6, z mgłą 2, z powłoką śnieżną 2.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 1,65	2. = 1,98	3. = 2,00	4. = —
5. = 2,08	6. = 2,24	7. = 2,30	8. = 2,42
9. = 2,48	10. = 2,48	11. = —	12. = 2,58
13. = 2,58	14. = 2,62	15. = 2,62	16. = 2,58
17. = 2,52	18. = —	19. = 2,44	20. = 2,42
21. = 2,38	22. = 2,32	23. = 2,24	24. = 2,18
25. = —	26. = 1,94	27. = 1,70	28. = 1,64
29. = 1,60	30. = 1,40	31. = 1,34	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	3	—	—	—	—	—	3
średnich . . .	—	1	—	—	—	—	1
małych . . .	2	—	1	—	1	—	4
razem	5	1	1	—	1	—	8
Pomoc doraźna	9	—	1	1	—	—	11
Alarmów ogółem							19

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	37	14	51
Przyływ w miesiącu	444	310	754
Razem	481	324	805
Odływ	469	324	793
Stan w końcu miesiąca	12	—	12
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	7549
z tych a) w hotelach	6929
b) u innych	620
W tem z zagranicy	583

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
3 090	778,05	1 315 020	52 900	1 367 920	1 373 180

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kgw	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 111 800	1 650 928	1,49

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	133 614
Jeżyce	40 218
Łazarz	35 883
Wilda	33 516
Sołacz	766
Dębiec	166
Rataje	446
Starołęka	897
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	89 437
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	27 328
Razem	362 271 m³

Zestawienia kwartalne.

(Czas od 1. I. do 31. III. 1923.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety							ogółem mężczyzn
	(zawody jak obok)							
	1	2	3	4	5	6	7	
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	3	4	3	—	2	6	8	26
2. Urzędnicy prywatni	1	28	4	1	4	12	24	74
3. Robotnicy i p.	1	40	73	—	1	47	47	209
4. Zawody umysłowe wolne . .	—	—	—	1	—	1	2	4
5. Urzędnicy publiczni	1	8	3	1	3	3	13	32
6. Inne zawody	1	18	4	1	2	13	25	64
7. Bez zawodu	—	1	—	—	—	—	1	2
Ogółem kobiet	7	99	87	4	12	82	120	411

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					w tem nieślubn.
		I.	II.	III.	razem		
poniżej 18	6	1	3	2	6	6	
„ 18—20	104	32	40	33	105	48	
„ 21—25	508	172	175	165	512	149	
„ 26—30	531	198	197	145	540	63	
„ 31—35	264	102	82	84	268	19	
„ 36—40	128	42	48	41	131	3	
„ 41—45	43	19	12	14	45	1	
46 i wyżej	2	2	—	—	2	—	
Wiek nieznany	2	—	2	—	2	2	
Razem	1588	568	559	484	1611	291	

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	189*)	166	355
6—10	2	5	7
11—15	8	3	11
16—20	15	11	26
21—30	52	33	85
31—40	38	33	71
41—50	45	39	84
51—60	57	28	85
61—70	49	38	87
Ponad 70	27	64	91
Ogółem	482	420	902

Uwaga: *) Z powodu niedostatecznego rozwinięcia ciała w jednym przypadku płci stwierdzić nie można.

4. Praca.

a) Wykaz bezrobotnych.

Dział pracy	Ilość bezrobotnych			
	10. 1.	10. 2.	od 19. 2. do 24. 2.	od 5. 3. do 10. 3.
Przemysł budowlany	75	123	140	145
Przemysł drzewny i metalowy	92	127	138	147
Robotnicy zawodowi	39	28	29	36
Robotnicy niezawodowi i transportowi	582	602	597	596
Służba domowa	—	—	13	—
Pracownicy handlowi	10	6	10	10
Młodociani	80	59	56	54
Kobiety	76	123	13	16
Razem	954	1068	996	1004

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 31. XII. 1922 w ruchu			Przypisano od 1. I. 1923 do 31. III. 1923. w ruchu			Stan w końcu okresu
		natural- nym	napływo- wym	razem	natural- nym	napływo- wym	razem	
rzymsko-katolickiego	158 534	+3449	+6932	+10381	+742	+2305	+3047	171 962
protestanckiego	8 759	— 134	—1393	—1527	— 17	— 79	— 96	7 136
mojżeszowego	2 131	— 35	—467	—502	— 12	— 7	— 19	1 610
inne i nieznane	369	— 18	+ 62	+ 44	— 4	+ 42	+ 38	451
Ogółem	169 793	+3262	+5134	+8396	+709	+2261	+2970	181 159

b) Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+
Ilość ubezpieczonych	62 699	61 672	— 1027
Niezdolnych do pracy	1 887	1 740	— 147

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw			Sąd procederowy spraw		
	zaległ.	nowych	razem	zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	30	44	74	30	126	156
Załatwiono przez:						
cofnięcie	5	4	9	3	15	18
ugodę	6	6	12	5	13	18
wyrok	11	13	24	11	28	39
inaczej	3	2	5	1	6	7
razem	25	25	50	20	62	82
Nie załatwiono	5	19	24	10	64	74

Wartość obiektu: 20 — 100 000 mk.

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go stycznia do 31-go marca 1923 roku.

Uwaga: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; pierwszy kwartał 1922 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 411 (b: 502; c: 399); urodzeń żywych notowano 1611 (b: 1419; c: 1723); zgonów 902 (b: 796; c: 1037).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych wzrosła o 192, liczba zgonów o 133. W stosunku do I/1922 spadła liczba żywourodzonych o 6,5 proc., liczba zmarłych o 13,0 proc.

Wzrosła śmiertelność niemowląt (280 wobec b: 206) oraz dzieci w 2—5 roku życia (75 wobec b: 48).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 287 zgonów (b: 209; c: 304).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławicę, błonicę i krztusiec 30 (b: 31), na tyfus 6 (b: 4), na dysenterję 2 (b: 5), na gruźlicę 128 (b: 75), na zapalenie płuc 92 (b: 70), na grypę 16 (b: 17), na inne choroby zakaźne 13 (b: 7). Osłabła dysenterja, wzmocniły się poważnie gruźlica i zapalenie płuc.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 709 (b: 650; c: 686), przyrost naturalny względnie dobry.

Liczba związków małżeńskich spadła (największe zgęszczenie ich przypadła stale w regule na czas przedadwentowy), wzrosła natomiast nieznacznie w stosunku do I/1922.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 3,36 (b: 3,00), zgonów 1,88 (b: 1,63).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1320 (b: 1169), nieślubnego 291 t. j. 18,1 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 250 t. j. 17,6 proc. w kwartale poprzednim.

Wśród matek niezamężnych było 48,1 proc. służących (b: 45,2 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 392 t. j. 95,4 proc. (b: 95,2 proc.), ewangelickich 3 (b: 12), żydowskich 3 (b: 2), mieszanych 13 (b: 10).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1278 (96,8 proc.; b: 1128 = 96,5 proc.), z rodziców ewangelickich 23 (1,7 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 8 (b: 6), z małżeństw mieszanych i innych 11 (b: 18). Na ogółem 291 (b: 250) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 275 (b: 238), ewangelickich 14 (b: 10), nieznanego wyznania 2 (b: 1), żydowskich — (b: 1).

Zmarło ogółem katolików 822 (91,1 proc.; b: 690 = 89,6 proc.), ewangelików 53 (5,9 proc.; b: 64), izraelitów 20 (b: 14), innych 7 (b: 1).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 398 (96,8 proc.; b: 481 = 95,8 proc.), niemieckich 5 (b: 11), mieszanych 8 (b: 7). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1297 (98,3 proc.; b: 1141 = 97,6 proc.), niemieckich 18 (b: 18), z małżeństw mieszanych 5 (b: 10). Dzieci nieślubnych polskich było 275 94,8 proc. (b: 237 = 94,8 proc.), niemieckich 15 (b: 12), nieznanego narodowości 1 (b: 1).

Zmarło Polaków 826 (91,6 proc.; b: 703 = 91,4 proc.), Niemców 75 (b: 66), innych 1 (b: —).

U ludności niepolskiej i niekatolickiej trwa w dalszym ciągu proces ubytku naturalnego.

Ruch wędrowny normalny. Nadwyżka przyływu wynosi 2261 (b: 2117) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 4,71. Nadwyżkę przyływu wykazują katolicy, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska i austriacka; nadwyżkę odpływu województwa pomorskie i śląskie, zagranica, Niemcy, ewangelicy i żydzi. Żydzi wszakże w lutym i marcu wykazali już drobną nadwyżkę przyływu (3). Ogólna nadwyżka odpływu żydów obejmowała 7 osób, w wędrownkach zaś zagranicznych 37, w krajowych zaś żydzi wykazali nadwyżkę przyływu 30 osób (przyływ krajowy 75, odpływ 45).

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 6,19 proc. (przyrost naturalny 1,48 proc.)

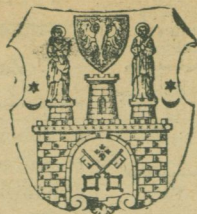
Ceny wzrastały ogromnie spieszenie, zwłaszcza w styczniu i lutym.

W kwartale bieżącym rozszerzyliśmy treść „Wiadomości“, głównie w dziale wskaźników drożyznianych.

Zygmunt Zalewski.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Maj 1923.

Nr. 5.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowość. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	5	18	6	4	—	—	—	33
25—29	3	17	9	4	1	—	—	34
30—39	1	2	2	7	—	2	—	14
40—49	—	—	4	—	—	2	—	6
50—59	—	1	1	—	1	—	—	3
60 i wyżej	—	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	9	38	22	16	2	4	—	91

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	77	4 ¹⁾	3	84
wdowcy . .	4	—	1	5
rozwiedz.	1	1	—	2
Ogółem kobiet	82	5	4	91

¹⁾ w 1 przypadku wdowa i rozwiedziona.

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	innego	
katolickiego	81	3	—	—	84
ewangelickiego	1	5	—	—	6
mojżeszowego	1	—	—	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	83	8	—	—	91

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	83	3	—	86
niemieckiej	1	4	—	5
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	84	7	—	91

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	217	38	255	54	.	5	7	2	9	264
żeńskej .	183	51	234	68	.	6	6	1	7	241
Ogółem	400	89	489	122	.	11	13	3	16	505

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	50	a. Robotnice	21
2. Urzędnicy prywatni . .	50	b. Służące	41
3. Robotnicy i p.	190	c. Krawczki i p.	10
4. Zawody umysł. wolne	8	d. Pracownice handlowe i biurowe	7
5. Urzędnicy publiczni . .	69	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	32	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	1	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	9
Razem	400	Razem	89

W tem zgłoszeń spóźnionych: 40 kwietnia 1923 r.

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	moż.	inne	razem	
katol.	391	—	—	—	391	85
ewang.	—	7	—	—	7	4
moż.	—	—	2	—	2	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	391	7	2	—	400	89

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców
i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	121	125	63	34	19	12	4	6	4	2	—	—	1	1	392	83
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	1	3	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	6	6
inne	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		122	128	64	35	20	12	4	7	4	2	—	—	1	1	400	89

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
				w 1. r. życia				w 2-5 roku			
	m.	k.	razem	m.	nie- śl.	ż.	nie- śl.	m.	ż.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	4	11	15	3	1	3	8	—	—	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	2	1	3	1	—	—	—	1	1	—	—
4. Ospa . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	4	2	6	2	—	1	—	2	1	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
7. Krztusiec . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzaný) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	21	26	47	—	—	—	—	—	—	1	—
13. Gruźlica innych organów . . .	5	4	9	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	20	17	37	4	1	4	2	3	6	—	—
15. Grypa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . . .	3	3	6	1	1	—	1	—	1	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	5	11	16	—	1	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych . . .	16	18	34	2	—	1	—	2	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	10	8	18	1	—	—	—	2	2	—	—
24. Inne choroby ustroju ner- wowego . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, niezbyt kiszki i żołądka . . .	6	5	11	1	3	2	3	1	—	—	—
26. Choroby żołądka . . .	2	1	3	1	—	1	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	—	3	3	—	—	—	3	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	4	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	22	17	39	9	2	5	2	2	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa . . .	3	2	5	—	—	—	—	—	—	—	2
35. Samobójstwo . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	—	2	2	—	—	1	1	—	—	—	—
Ogółem	139	146	286	25	9	19	20	15	15	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 6 (2 z kwietnia 1923 r., 1 z stycznia 1920 r.,
1 z maja 1922 r., 1 z października 1918 r., 1 z kwietnia 1916 r.).
Uwaga do nr. 8. 1 raz tyfus brzuszny
„ „ 17. 1 „ gotą zka połogowa.

b) Dzieci nieślubne,
zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	4
b. Służące	16
c. Krawczki i p.	3
d. Pracownice handlo- we i biurowe	3
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nie- znanego zawodu	3
Ogółem	29

c) Osoby zmarłe
w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
mężczyźni	23	50	5	—	2	80
kobiety	26	37	25	—	—	88
Ogółem	49	87	30	—	2	168

d) W zakładach zmarło
osób.

e) Według narodowości
zmarło 268 Polaków, 17 Niem-
ców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	moż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	99	3	1	—	1	9	71	—	7	8	7	103
6—10	7	—	—	—	—	2	5	—	—	—	—	7
11—15	6	1	—	—	1	—	4	—	—	—	2	7
16—20	12	—	—	—	—	3	6	—	—	2	1	12
21—30	32	1	—	5	—	2	10	1	—	7	18	38
31—40	18	1	—	—	1	—	3	—	2	2	11	19
41—50	32	—	—	—	3	2	13	—	2	—	12	32
51—60	15	1	—	—	2	1	5	—	3	—	5	16
61—70	24	3	1	—	2	—	11	—	1	1	13	28
Ponad 70	19	4	—	—	1	2	5	—	—	—	15	23
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	264	14	2	5	11	21	133	1	15	20	84	285

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie			m.	k.
	m.	k.		m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyływ . . .	540	632	1172	59	25	63	114	418	493
Odpływ . . .	569	597	1166	62	25	62	130	445	442
Różnica	—29	+35	+6	—3	—	+1	—16	—27	+51

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróz	Niewiadomo
Przyływ . . .	794	104	131	41	63	—	39
Odpływ . . .	729	166	96	31	109	—	25
Różnica	+65	—72	+35	+10	—46	—	+14

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1113	60	29	2	21	—	9	1	1172
Odływ . . .	1081	89	66	15	11	4	8	1	1166
Różnica	+32	-29	37	-13	+10	-4	+1	—	+6

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	31	32	— 1
2. Urzędnicy prywatni	79	101	— 22
3. Robotnicy i p.	254	254	—
4. Zawody umysłowe wolne	7	6	+ 1
5. Urzędnicy publiczni	26	32	— 6
6. Wojskowi	14	13	+ 1
7. Inne zawody	9	5	+ 4
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	120	126	— 6
Razem	540	569	— 29
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	33	24	+ 9
2. Służące	208	230	— 22
3. Urzędniczek prywatne	29	42	— 13
4. Zawody umysłowe wolne	1	4	— 3
5. Urzędniczki publiczne	6	5	+ 1
6. Inne zawody	52	45	+ 7
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu . . .	303	247	+ 56
Razem	632	597	+ 35

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 30. 4. 1923.	4156	7697	181 646
Przypisano do 31. 5. 1923.	204	6	181 856

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,23, zgonów 1,88, małżeństw 0,60, różnicy przyływu i odpływu 0,04, ogólnego przyrostu ludności 1,38.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

	Wiek lat.										Ogółem
	0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	
	15	16	10	16	42	99	65	39	23	21	363

W tem przypadków: chorób zakaźnych 5, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 92, chorób płucnych 5, reumatyzmu 2, chorób żołądka i jelit 23, zachorzeń położowych —, chorób serca —, uwięźnięcia —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 14, świeżby 2, chorób skórnych 46, okaleczeń i porażeń 23, chorób zewnętrznych 28, chorób płciowych 56, do obserwacji 60, do opieki 7.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu		+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	77	9	7	+2	79	5
Przytułek jeżycki	34	4	10	-6	28	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	112	122	99	+23	135	7
II. St. chorób wewn.	147	110	108	+ 2	149	17
III. St. chorób wener. i skórnych	119	85	84	+ 1	120	—
IV. St. dziecięca	33	30	31	- 1	32	16
V. St. dla umysłowo chorych	32	16	16	—	32	—
razem	443	363	338	+25	468	40
Szpital djakonisek	232	216	235	-19	213	27
żydowski	26	33	35	+ 2	24	—
SS. Miłosierdzia	159	87	111	-24	135	6
Zakład św. Józefa	140	91	89	+ 2	142	6
Sanatorium SS. Elżbietanek	73	48	49	- 1	72	3

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 39, poza zakładem 77, razem 116. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Zarnice	1 razy	Dur brzuszny	4 razy
Płonica	4 "	" inny	—
Ospa	—	Gruźlica	78 "
Błonica i dławiec	8 "	Biegunka	2 "
Gorączka połogowa	2 "	Inne choroby	—
		Robactwo	13 "
		Świerzb	4 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	2	1	1	—	3	1	8
Płonica	3	—	2	1	—	—	6
Zarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	2	—	—	1	—	—	3
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa	—	1	1	—	—	—	2
Jaglica	—	—	—	—	2	—	2
Gruźl. płuc	16	3	11	12	9	2	53
Dysenterja	2	—	1	—	—	—	3
Inne choroby ¹⁾	2	1	—	—	—	—	3
Ogółem	27	6	16	14	14	3	80

¹⁾ Parchy.

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
		26	2	12	12	2	18	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 12, z rąk polskich 14.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych						Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	bud. główn. dla celów mieszk. nowych	innych	oficyn itp. dla celów mieszk. nowych	innych	innych budynków					mieszkań	ubikacyj mieszkanioł. ogółem	lokali handlow. i przemysłow.
11	1	1	—	1	8	10	4	25	1	3	28	

Wniosków budowlanych wpłynęło 48, zezwoleń udzielono 39.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	2	5	1	—	—	—	8	31
Ubyło	3	1	—	1	—	—	5	3
Różnica + —	-1	+4	+1	-1	-	-	+3	+28

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depozytów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 200	320 757 382,03
Przypływ	22	49 652 384,13
Odpyw	112	46 199 830,58
Stan w końcu miesiąca	48 110	324 209 935,58

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpyw	+	Stan w końcu miesiąca	W odpywie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1810	10	13	-3	1807	4
2. Dzieci w miejskiej opiece	311	104	96	+8	319	11

3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 365 osobom, w tem 259 mężczyzn, 106 kobiet.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w przeważnej części miesiąca)

Kategorie robotników	Przemysł i handel	Metallurgia	Przem. budowlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	2380	2362	3770	2823	2729
„ 2-4 „ „ „	2720	2700	.	3329	3242
„ 2-4 „ „ „ „	3216	3191	.	3985	3887
„ „ „ „ „ „ „	3216	3191	.	3985	3887
Robotnicy przyuczeni	2749	2700	2837	3329	3329
Robotnicy 16-18 lat	1173	1132	.	1408	1408
„ 18-21 „	1921	1872	1708	2111	2111
„ „ „ „ „ „ „	2528	.	2516	3081	3081
„ 21-28 lat samotni	.	2497	.	.	.
„ „ „ „ „ „ „	2626	2584	.	3143	3143
„ 21-23 „ „ „	842	811	.	928	928
Robotnice 16-18 lat	1173	1214	.	1197	1197
„ 18-21 lat	1590	1478	.	1713	1713
„ „ „ „ „ „ „	1875	.	.	2131	2131

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5 mk. na godzinę. Dodatek na dzieci dla robotników miejskich wynosi 5 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsce	pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	59	—	59	194	—	194	44	—	44	125	15	25
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	91	—	91	87	—	87	66	—	66	8	25	13
Drzewny	33	—	33	40	—	40	17	—	17	9,21	7	2
Skórny	3	—	3	8	—	8	2	—	2	4	1	2
Papier druk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	3	8	11	6	6	12	2	6	8	1,2	2	2
Przetw.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	147	105	252	1127	249	1376	147	105	252	—	—	1124
Służ. domowa	33	213	246	57	175	232	32	175	207	2	37	25
„ folwarcza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	1	—	1	2	—	2	1	—	1	1	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	1	1	2	23	19	42	1	1	2	13	—	27
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	1	1	12	15	27	—	1	1	18	—	8
Inni	2	—	2	4	—	4	2	—	2	—	—	2
Prak. term.	43	7	50	65	19	84	30	7	37	12	13	35
Inni	20	—	20	24	—	24	20	—	20	—	—	4
Ogółem	436	335	771	1649	483	2132	364	295	659	12,204	100	1269
w tem z poprzedniego miesiąca	19	14	33	1047	188	1235	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	15	29	15	1,5	—	9
2.	„ budowlany	6	1	1	—	5	—
3.	„ drzewny	4	5	4	—	—	1
4.	„ skórny	3	3	2	—	1	1
5.	„ konfekcyjny	3	5	3	1	—	1
6.	„ spożywczy	3	11	1	2	2	8
7.	„ kupiecki	5	14	5	3	—	6
8.	inne zawody	11	16	6	1	5	9
	Ogółem	50	84	37	12	13	35
	w tem z poprz. mies.	39	56	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	7	13	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby,aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	2500	2500	2500	2000	—	
2. „ pszen.	„	5000	5000	5000	5000	—	
3. Mąka pszen.	„	5800	4600	4600	4600	—	
4. „ żytnia	„	3000	2800	2800	2800	—	
5. Kasza	„	3400	3600	3600	3600	—	
6. Groch	„	1800	1800	2000	2000	—	
7. Fasola	„	2200	2200	2200	2200	—	
8. Cukier	„	6600	6600	8000	8000	—	
9. Mleko niezbi.	1 l.	1700	1700	1700	1700	—	
10. Jaja	1 szt.	400	400	450	470	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	7000	8000	9000	9000	—	
12. Mięso woł.	„	14800	15000	16000	16000	—	
13. Cielęcina . .	„	12000	14000	14000	15000	—	
14. Wieprzow . .	„	16000	18000	18000	19000	—	
15. Stonina sol.	„	24000	24000	24000	24000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	brak	brak	brak	brak	—	przyp. 14000
17. Masło	1 kg.	28000	30000	30000	28000	—	
18. Smalec wp.	„	28000	28000	28000	28000	—	
19. Ziemiaki . .	„	180	180	180	180	—	
20. Sól biała . .	„	1800	1800	1800	1800	—	
21. Kapusta . . .	„	1000	1000	1000	1000	—	
22. Marchew . . .	„	380	400	400	400	—	
23. Kawa palona naturalna . . .	„	40000	44000	44000	36000	—	
24. Kawa zboż.	„	4000	4000	4000	4000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	20000	20000	19000	18000	—	
26. Nafta	1 l.	2500	2500	2500	2500	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	12000	13000	13000	13000	—	
28. Gaz	1 kbm.	1200	1200	1200	1200	—	
29. Elektryczn.	1 kwg.	3000	3000	3000	3000	—	cz. miasta 4 200,—
30. Przejazd tramwajem . .	—	600	600	600	600	—	
31. Nr. gazety .	—	300	300	300	300	—	
32. Strzyżenie głowy	—	2500	3000	3000	4500	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . . .	—	3000	3000	3000	3000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	70000	75000	75000	75000	—	
35. Cebula	1 kg.	1000	1200	1200	1200	—	
36. Gęś	„	14000	14000	15000	16000	—	
37. Karpie	„	22000	22000	22000	22000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi,
przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	100 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	62 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	52 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	69 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	80 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Węlna krajowa	-	-	-	-	-	1 500 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	30 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	13 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	-	600 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	450 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Ciełeta	-	-	-	-	-	400 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	400 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	427	1182	1990	9097	3853	1923	402	1742	—	20616
ubito	106	615	495	4583	4157	1413	22	5	70	11466

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	342	776	1755	6882	2565	1743	7	—	14070
drogą kolną	85	406	235	2215	1288	180	395	1742	6546
Wysłano									
koleją żelazną	331	594	1742	4166	55	762	—	21	7671
drogą kolną	—	23	50	513	47	24	380	1721	2758
do rzeźni	96	565	198	4418	3751	1137	22	—	10187

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	352	815	2007	6911	2731	2095	7	—	14918	653 8

Wysłano 7 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 IV	1923 V.	V-IV. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	223772	230297	6525
	wskaźnik	1	8972	9234	+ 2,92%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	147255	151830	4575
	wskaźnik	1	9186	9472	+ 3,11%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	14093	15013	920
	wskaźnik	1	10841	11548	+ 6,53%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	73894	84255	10361
	wskaźnik	1	7295	8317	+ 14,02%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	9748	10608	860
	wskaźnik	1	5131	5583	+ 8,82%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	4416	4751	335
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	894	911	17
odzież	mk.	0,35	4438	4946	508
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	221149	236085	14936
	wskaźnik	1	8454	9025	+ 6,75%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	23841	25621	1780
	wskaźnik	1	7450	8007	+ 7,46%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	147000	124000	— 23000
	wskaźnik	1	9423	7949	— 15,64%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	48000	53000	5000
	wskaźnik	1	11429	12620	+ 10,42%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	26,03	28,48	—
3b : 5	„	—	34,81	36,55	—
4 : 5	„	—	17,54	37,01	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	132480	141726	9246
	wskaźnik	1	7122	7620	+ 7%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	V. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza)	6	29,08	4	2,08	13,02	13,02	0,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk.	2	758,4	10	739,0	752,8	753,0	- 0,2
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	26	14,9	3	4,0	8,5	7,9	+ 0,6
4. Zachmurzenie (0-10)	—	98%	3	35%	74%	68%	+ 6
5. Opady (mm).	—	—	—	—	6,9	5,4	+ 1,5
6. Czas trwania usło- neczniczenia (godziny)	26	7,1	—	—	30,8	46	- 15
	—	—	—	—	suma miesięczna 216,2	260,9	- 44,7

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
8	6	11	12	10	7	31	7	1 razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 12, z wichrem 4, z opadem 18, z burzą 4, z gradem 0, z krupami 0, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) 0, ze śniegiem 0, z mgłą 1.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = 0,84;	3. = —;	4. = 0,84
5. = —;	6. = —;	7. = 0,84;	8. = —;
9. = 0,80;	10. = —;	11. = 0,74;	12. = —;
13. = —;	14. = 0,90;	15. = —;	16. = 1,02;
17. = —;	18. = 0,90	19. = —;	20. = —;
21. = —;	22. = —;	23. = 0,82	24. = —;
25. = 0,70;	26. = —;	27. = —;	28. = 0,88;
29. = —;	30. = 0,84	31. = —;	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	—	—	—	—	—	—	—
małych . . .	5	—	—	—	1	—	6
razem	5	—	—	—	1	—	6
Pomoc doraźna	9	—	—	—	1	—	10
Alarmów ogółem							16

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	19	8	27
Przyrływ w miesiącu	318	259	577
Razem	337	267	604
Odprływ	322	252	574
Stan w końcu miesiąca	15	15	30
W odprływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	10 161
z tych a) w hotelach	8696
b) u innych	1465
W tem z zagranicy	685

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koksu	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
2750	715,5	1 134 430	—	1 134 430	1 137 810

7. Elektrownia miejska.

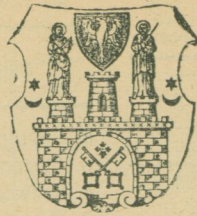
Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kottami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg
923 000	1 369 762	1,48

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	169 047
Jeżyce	55 113
Łazarz	55 329
Wilda	52 220
Sołacz	1 027
Dębiec	334
Rataje	792
Starołęka	1 063
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej . . .	76 185
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	38 819
Razem	449 929 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Kwiecień 1923.

Nr. 4.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	10	30	6	1	—	—	—	47
25—29	5	24	26	5	—	—	—	60
30—39	3	8	12	9	1	—	—	33
40—49	—	1	2	4	3	—	—	10
50—59	—	—	—	2	3	1	—	6
60 i wyżej	—	—	—	—	1	1	—	2
Ogółem kobiet	18	63	46	21	8	2	—	158

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	134	7	2	143
wdowcy . .	8	4	1	13
rozwiedz. .	1	—	1	2
Ogółem kobiet	143	11	4	158

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	mojż.	innego	
katolickiego	155	—	—	—	155
ewangelickiego	1	2	—	—	3
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	156	2	—	—	158

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej	156	—	—	156
niemieckiej	—	2	—	2
innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	156	2	—	158

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	196	37	233	62	.	9	4	2	6	239
żeńskej .	197	47	244	65	.	7	7	2	9	253
Ogółem	393	84	477	127	.	16	11	4	15	492

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	38	a. Robotnice	19
2. Urzędnicy prywatni . .	52	b. Służące	42
3. Robotnicy i p.	216	c. Krawczki i p.	7
4. Zawody umysł. wolne	7	d. Pracownice handlowe i biurowe	7
5. Urzędnicy publiczni . .	54	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	25	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	1	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	8
Razem	393	Razem	84

W tem zgłoszeń spóźnionych 52 (47 z marca 1923, 1 z lutego 1923, 3 z stycznia 1923, 1 z maja 1922 r.).

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	383	2	—	—	385	76
ewang.	3	3	—	—	6	8
mojż.	—	—	1	—	1	—
inne	—	1	—	—	1	—
Razem	386	6	1	—	393	84

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców
i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki, przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	120	119	60	33	22	14	8	4	3	3	—	2	1	—	389	76
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	2	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	8
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		122	119	61	34	22	14	8	4	3	3	—	2	1	—	393	84

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
	m.	k.	ra- zem	w 1. r. życia				w 2-5 roku			
				m.	k.	ra- zem	śl.	m.	k.	ra- zem	śl.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	16	7	23	14	2	5	2	—	—	—	—
2. Uwiąd starczy	3	11	14	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	1	3	4	—	—	1	—	1	—	2	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec	1	2	3	1	—	1	—	—	—	1	—
8. Tyfus wszelaki	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	20	15	35	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Gruźlica innych organów	2	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	21	11	32	6	2	4	3	8	3	—	—
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechow.	6	2	8	1	2	1	—	1	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	6	3	9	—	—	—	—	2	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych	18	22	40	2	2	2	1	1	3	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	10	10	20	5	—	1	—	1	—	—	—
24. Inne choroby ustroju ner- wowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, nieżyt kiszek i żołądka	9	8	17	1	6	5	1	—	1	—	—
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej кишки	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	1	1	2	—	1	—	—	—	1	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	4	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	2	4	6	—	2	—	4	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	2	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	22	7	29	4	5	2	—	3	1	—	—
34. Śmierć przypadkowa	6	4	10	—	—	—	—	1	—	—	—
35. Samobójstwo	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	1	2	3	—	—	1	—	—	—	—	—
Ogółem	158	134	292	35	22	23	12	18	13	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 14 (11 z marca 1923, 1 z sierpnia 1921, 1 z sierpnia 1917, 1 z marca 1916 r).

UWAGI do nr. 8: jeden raz tyfus brzuszny.
do nr. 17: jeden raz gorączka płożowa.

b) Dzieci nieślubne,
zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	7
b. Służące	19
c. Krawczki i p.	1
d. Pracownice handlo- we i biurowe	4
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	3
g. Bez zawodu i nie- zanego zawodu	—
Ogółem	34

c) Osoby zmarłe
w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- zanego	Ogółem
mężczyźni	17	48	10	1	1	77
kobiety	21	28	29	—	—	78
Ogółem	38	76	39	1	1	155

d) W zakładach zmarło
. osób.

e) Według narodowości
zmarło 277 Polaków, 14 Niem-
ców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzednicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzednicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.	
Do 5	119	1	2	1	4	20	84	1	7	5	2	123
6—10	4	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	4
11—15	9	—	1	—	2	1	4	—	—	—	3	10
16—20	11	1	—	—	—	—	6	—	1	2	3	12
21—30	26	1	—	1	—	3	7	—	2	10	6	28
31—40	18	1	—	—	—	3	9	1	—	1	5	19
41—50	16	1	—	—	2	1	5	—	3	—	6	17
51—60	20	—	—	—	1	—	12	—	—	—	7	20
61—70	16	1	—	—	—	—	6	—	1	1	9	17
Ponad 70	36	5	1	—	—	1	12	—	1	1	27	42
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	275	11	4	2	9	30	148	2	15	20	68	292

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie		m. k.	
				m.	k.	m.	k.		
Przyływ .	749	881	1630	68	30	56	136	625	715
Odływ .	594	734	1328	74	20	58	140	462	574
Różnica	+155	+147	+302	—6	+10	—2	—4	+163	+141

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrówka i podróz	Niewiadomo
Przyływ	1141	126	173	58	63	1	68
Odływ	925	126	63	23	153	—	38
Różnica	+216	—	+110	+35	-90	+1	+30

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyptyw . . .	1520	48	62	8	28	3	20	4	1630
Odptyw . . .	1231	111	83	37	7	4	7	1	1328
Różnica	+289	-63	-21	-29	+21	-1	+13	+3	+302

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z zagranicy. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- pływ	Odpyływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	44	15	+ 29
2. Urzędnicy prywatni	132	85	+ 47
3. Robotnicy i p.	333	303	+ 30
4. Zawody umysłowe wolne	5	5	—
5. Urzędnicy publiczni	25	29	— 4
6. Wojskowi	24	4	+ 20
7. Inne zawody	18	12	+ 6
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	168	141	+ 27
Razem	749	594	+155
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	31	24	+ 7
2. Służące	371	310	+ 61
3. Urzędniczek prywatne	42	38	+ 4
4. Zawody umysłowe wolne	9	—	+ 9
5. Urzędniczek publiczne	17	8	+ 9
6. Inne zawody	65	63	+ 2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu . . .	346	291	+ 55
Razem	881	734	+147

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921. . .	—	—	169 793
Przypisano do 31. 3. 1923. . .	3971	7395	181 159
Przypisano do 30. 4. 1923 . . .	185	302	181 646

W miesiącu sprawdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,15, zgonów 1,93, małżeństw 1,04, różnicy przyptywu i odptywu 1,99, ogólnego przyrostu ludności 3,22.

IV. Zdrowotność.

1. Przyptyw w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

	Wiek lat.											Ogółem
	0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wie- cej	
	11	14	11	14	57	90	51	31	27	8	7	327

W tem przypadków: chorób zakaźnych 5, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 86, chorób płucnych 3, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 12, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiędu starczego —, chorób nerwowych 1, chorób umysłowych 21, świeżby —, chorób skórnych 47, okaleczeń i porażeń 16, chorób zewnętrznych 28, chorób piciowych 73, do obserwacji 27, do opieki 8.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesiąca	Przy- ptyw w miesiącu	Od- ptyw	+	W końcu miesiąca	W odptywie jest zmarłych
Przytułek dla starców . . .	80	4	7	-3	77	6
Przytułek jeżycki . . .	29	6	1	+5	34	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. . .	111	85	84	+ 1	112	7
II. St. chorób wewn. . .	120	104	77	+27	147	15
III. St. chorób wener. i skórnych . . .	112	96	89	+ 7	119	—
IV. St. dziecięca . . .	31	19	17	+ 2	33	17
V. St. dla umysłowo chorych . . .	25	23	16	+ 7	32	1
razem	399	327	283	+44	443	40
Szpital djakonisek . . .	183	215	166	+49	232	15
żydowski . . .	7	40	21	+19	26	—
SS. Miłosierdzia . . .	172	99	112	-13	159	11
Zakład św. Józefa . . .	104	94	58	+36	140	11
Sanatorium SS. Elżbietanek . . .	60	60	47	+13	73	1

3. Miejski Zakład Desyntezyjny.

Desyntezyj dokonano w zakładzie 27, poza zakładem 62, razem 89. Desyntezyję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	1 razy	Dur brzuszny . . .	1 razy
Płonica	8 „	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	51 „
Błonica i dławiec . . .	5 „	Biegunka	2 „
Gorączka połogowa . . .	—	Inne choroby . . .	—
		Robactwo	20 „
		Świerzba	1 „

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- em
Błonica i dławiec	1	1	2	—	4	—	8
Płonica . .	4	—	2	2	—	—	8
Żarnice . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny .	1	—	—	—	—	—	1
Tyfus plamisty .	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa . .	—	—	1	—	—	—	1
Jaglica . .	—	—	1	2	—	—	3
Gruźl. płuc .	19	2	4	6	11	—	42
Dysenterja .	1	—	2	—	—	—	3
Inne choroby ¹⁾	1	—	—	—	—	—	1
Ogółem	27	3	12	10	15	—	67

¹⁾ Parchy.

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opiniował o kontraktach sprzedaży	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach	Nabywcy				
		z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	Inni	
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy		
27	3	17	10	—	19	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 8, z rąk polskich 19.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	bud. główn. dla celów mieszkaniowych	innych	oficyn itp. dla celów mieszkaniowych	innych	innych budynków				mieszkań	ubikacji mieszkalno-logów	lokali handlow. i przemysłow.
10	—	3	1	—	6	12	1	23	1	3	1

Wniosków budowlanych wpłynęło 58, zezwoleń udzielono 33.

3. Budowa mieszkań.

	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.	Ogół- tem	Lokale handlowe i przemysłowe
		Mieszkania o pokojach						
Powstało	—	—	1	—	—	—	1	34
Ubyło	—	—	—	—	—	—	—	33
Różnica + —	—	—	+1	—	—	—	+1	+1

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 275	286 947 032,56
Przyływ	43	60 664 521,47
Odpyw	118	26 854 172,—
Stan w końcu miesiąca	48 200	320 757 382,03

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpy- wie jest znanych
1. Ubodzy w opiece obwodowej . . .	1807	30	27	+3	1810	12
2. Dzieci w miejskiej opiece	318	84	91	—7	311	5

3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 447 osobom, w tem 311 mężczyzn, 112 kobiet, 24 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w przeważnej części miesiąca)

Kategorie robotników	Prze- mysł i handel	Meta- lurgia	Frzem. budo- wlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr.	inni
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	2380	2362	3770	2639	2551
„ 2—4 „ „ „	2720	2700	.	3112	3030
„ 2—4 „ żonaci	3216	3191	.	3725	3633
„ ponad 4 l. po wyucz.	3216	3191	.	3725	3633
Robotnicy przyuczeni	2749	2700	2837	3112	3112
Robotnicy 16—18 lat	1173	1132	.	1316	1316
„ 18—21 „	1921	1872	1708	1973	1973
„ ponad 21 lat samotni	2528	.	2516	2880	2880
„ 21—28 lat samotni	.	2497	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21—23 żonaci	2626	2584	.	2938	2938
Robotnice 16—18 lat	842	811	.	868	868
„ 18—21 lat	1173	1214	.	1119	1119
„ ponad 21 lat	1590	1478	.	1601	1601
„ wdowy i t. p.	1875	.	.	1992	1992

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5 mk. na godzinę. Dodatek na dzieci dla robotników miejskich wynosi 5 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	pracownik.
1. Przemysł metalowy												
ślusarze i monterzy . .	27	—	27	87	—	87	10	—	10	17,-	—	77
tokarze . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
kowale . . .	6	—	6	31	—	31	3	—	3	3,-	—	28
kotlarze . . .	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2
giseży . . .	3	—	3	3	—	3	3	—	3	—	—	—
blacharze i instalatorzy .	2	—	2	13	—	13	2	—	2	—	—	11
elektrotechnicy	1	—	1	8	—	8	1	—	1	—	—	7
palacze kotł. inni	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	5
	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
2. Przemysł budowlan.												
murarze . . .	86	—	86	70	—	70	70	—	70	12,-	4	—
cieśle . . .	20	—	20	20	—	20	20	—	20	—	—	—
malarze . . .	12	—	12	13	—	13	12	—	12	—	—	1
inni . . .	9	—	9	23	—	23	8	—	8	1,2	—	13
3. Przemysł drzewny												
stolarze . . .	21	—	21	21	—	21	19	—	19	—	2	2
kołodzieje . .	4	—	4	10	—	10	2	—	2	—	2	8
inni . . .	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	2
4. Przemysł skórny												
szewcy . . .	3	—	3	5	—	5	3	—	3	—	—	2
inni . . .	2	—	2	6	—	6	2	—	2	—	—	4
5. Przem. spożywczy												
piekarze . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	-,1	—	—
rzeźnicy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
inni . . .	—	—	—	1	—	1	—	—	—	-,1	—	—
6. Przem. konfekcyjny												
krawcy . . .	2	3	5	6	10	16	2	3	5	-,4	—	7
inni . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Przemysł chemiczny												
	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
8. Inne przemysły . .	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
9. Robotnicy niekwalifik.	170	94	264	954	250	1204	170	94	264	—	—	940
10. Usługi osobiste												
posługacze . .	—	154	154	—	140	140	—	140	140	—	14	—
posłańcy . . .	6	—	6	42	—	42	6	—	6	-,7	—	29
inni . . .	—	14	14	—	14	14	—	14	14	—	—	—
11. Pracownicy umysłowi												
biurowiści . .	1	1	2	28	19	47	—	1	1	1,14	—	32
handlowcy . .	1	2	3	14	18	32	1	2	3	-,7	—	22
inni . . .	2	—	2	5	—	5	2	—	2	—	—	3
12. Inne zawody . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Młodociani do 18 lat	10	—	10	25	—	25	10	—	10	-,5	—	10
Ogółem	390	268	658	1399	451	1850	348	254	602	34,41	22	1207
w tem z poprzedniego miesiąca . .	11	18	29	828	176	1004	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje	
						miej- sca	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	21	34	19	-3	2	12
2.	„ budowlany	5	2	2	—	3	—
3.	„ drzewny	4	4	3	—	1	1
4.	„ skórny	4	4	4	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	6	6	6	—	—	—
6.	„ spożywczy	3	10	3	-1	—	6
7.	„ kupiecki	3	10	3	-3	—	4
8.	inne zawody	15	18	10	-3	5	5
Ogółem		61	88	50	-10	11	28
w tem z poprz. mies.		12	38	—	—	—	—
„ sił żeńskich		—	9	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	2200	2500	2500	2500	—	
2. „ pszen.	„	5000	5000	5000	5000	—	
3. Mąka pszen.	„	5600	5800	5800	5800	—	
4. „ żytnia	„	3000	3000	3000	3000	—	
5. Kasza . . .	„	2600	2600	2600	2600	—	
6. Groch. . . .	„	1800	1800	1800	1800	—	
7. Fasola . . .	„	2000	2000	2200	2200	—	
8. Cukier . . .	„	5600	5800	5800	5800	—	
9. Mleko niez.	1 l.	1500	1700	1700	1700	—	
10. Jaja	1 szt.	500	420	370	370	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	6000	6000	6000	7000	—	
12. Mięso woł.	„	12000	12000	13000	14000	—	
13. Ciecierzyna .	„	12000	12000	12000	12000	—	
14. Wieprzow. .	„	14000	16000	16000	16000	—	
15. Słonina sol.	„	22000	22000	22000	22000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	15000	brak	brak	brak	—	
17. Masło	1 kg.	28000	28000	28000	28000	—	
18. Smalec wp.	„	32000	32000	32000	28000	—	
19. Ziemniaki . .	„	200	200	180	180	—	
20. Sól biała . .	„	1600	1800	1800	1800	—	
21. Kapusta . . .	„	1000	1000	1000	1000	—	
22. Marchew . . .	„	340	340	380	380	—	
23. Kawa palona naturalna . . .	„	36000	36000	40000	40000	—	
24. Kawa zboż.	„	3000	3600	3600	3600	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	20000	20000	20000	20000	—	
26. Nafta	1 l.	2400	2400	2400	2500	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	10000	10000	10000	10000	—	
28. Gaz	1 kbm.	1200	1200	1200	1200	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	3000	3000	3000	3000	—	cz. miasta 4 200,—
30. Przejazd tramwajem . .	—	600	600	600	600	—	
31. Nr. gazety . .	—	300	300	300	300	—	
32. Strzyżenie głowy	—	2500	2500	2500	2500	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . . .	—	3000	3000	3000	3000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	70000	70000	70000	70000	—	
35. Cebula	1 kg.	1000	1000	1000	1000	—	
36. Gęś	„	14000	15000	15000	15000	—	
37. Karpie	„	20000	20000	22000	22000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	130 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	80 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	75 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	70 000,—	„
Włna krajowa	-	-	-	-	-	600 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	25 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	12 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	-	550 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	400 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Ciełeta	-	-	-	-	-	300 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	300 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogół- tem
spędzono	349	771	1454	6938	2666	1219	437	1521	—	15355
ubito	148	436	554	3476	3067	1025	50	—	63	8819

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogół- tem
Nadeszło									
koleją żelazną	255	614	1289	5428	1756	1149	12	—	10503
drogą kolną	94	157	165	1510	910	70	425	1521	4852
Wysłano									
koleją żelazną	209	451	1210	3653	2	342	—	—	5867
drogą kolną	16	41	57	368	20	8	397	1521	2428
do rzeźni	124	279	187	2917	2644	869	40	—	7060

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogół- tem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	255	614	1289	5428	1756	1149	12	—	10503	519 6

Wysłano 4 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 III	1923 IV.	VI.-III. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	202588	223772	21184
	wskaźnik	1	8123	8972	+ 10,46%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	133390	147255	13865
	wskaźnik	1	8321	9186	+ 10,39%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	12893	14093	1200
	wskaźnik	1	9917	10841	+ 9,31%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	69121	73894	4773
	wskaźnik	1	6823	7295	+ 6,91%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	9369	9748	379
	wskaźnik	1	4931	5131	+ 4,04%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	4199	4416	218
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	733	894	161
odzież	mk.	0,35	4438	4438	—
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	202511	221149	18638
	wskaźnik	1	7741	8454	+ 9,20%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	22262	23841	1579
	wskaźnik	1	6957	7450	+ 7,09%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	129000	147000	18000
	wskaźnik	1	8269	9423	+ 13,95%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	44000	48000	4000
	wskaźnik	1	10476	11429	+ 0,10%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	26,11	26,03	—
3b : 5	„	—	33,59	34,81	—
4 : 5	„	—	21,07	17,54	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	101936	132480	30544
	wskaźnik	1	5480	7122	+ 30 %

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	IV. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . . .	14	22,4	2	-6,0	6,9	7,8	-0,9
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	2	764,2	15	737,6	750,7	752,6	-1,9
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna % . .	15	10,1 99%	1	2,4 32%	5,3 71%	5,7 73%	-0,4 -2
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	6,3	6,1	+0,2
5. Opady (mm). . . .	22	15,4	—	—	33 suma miesięczna	36 — 3	—
6. Czas trwania uśło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	194,6	184,5	+46,1

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
13	7	28	13	5	6	11	6	1 razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 12, z wichrem 2, z opadem 11, z burzą 0, z gradem 1, z krupami 1, mroźnych (max. 0°) 0, z mrozem (min. niżej 0°) 9, ze śniegiem 0, z mgłą 0.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = —;	3. = 1,0	4. = 1,02
5. = 1,00	6. = 0,94	7. = 0,90	8. = 0,80
9. = —;	10. = —;	11. = 0,70	12. = —;
13. = 0,68	14. = —;	15. = —;	16. = 0,60
17. = —;	18. = 0,58	19. = —;	20. = 0,62
21. = —;	22. = —;	23. = 0,84	24. = —;
25. = 0,98	26. = —;	27. = 1,04	28. = —;
29. = —;	30. = 0,94	31. = —;	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	—	1	—	—	—	2
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych . . .	9	—	—	1	2	—	12
razem	11	—	1	1	2	—	15
Pomoc doraźna	8	—	2	1	—	—	11
Alarmów ogółem							26

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	12	—	12
Przyptyw w miesiącu	442	212	654
Razem	454	212	666
Odptyw	435	204	639
Stan w końcu miesiąca	19	8	27
W odpływie jest zmarłych . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	11 099
z tych a) w hotelach	9896
b) u innych	1203
W tem z zagranicy	708

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
2 810	713,92	1 165 270	.	1 165 270	1 163 780

7. Elektrownia miejska.

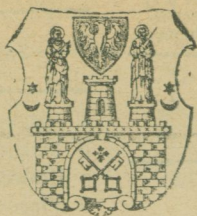
Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
931 200	1 394 270	1,50

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	153 003
Jeżyce	44 794
Łazarz	44 611
Wilda	40 285
Sołacz	640
Dębiec	208
Rataje	495
Starołęka	775
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej . .	82 106
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	32 903
Razem	399 820 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Czerwiec 1923.

Nr. 6.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	6	26	8	1	—	—	—	41
25—29	4	23	18	3	—	—	—	48
30—39	1	15	15	5	2	—	—	38
40—49	—	1	3	7	4	—	—	15
50—59	—	—	—	—	5	—	—	5
60 i wyżej	—	—	—	—	1	1	1	3
Ogółem kobiet	11	65	44	16	12	1	1	150

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	wolni.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	128	7	1	136
wdowcy . .	10	3	—	13
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	139	10	1	150

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	142	—	1	—	143
ewangelickiego	2	3	—	—	5
możeszowego	—	—	1	—	1
innego	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	145	3	2	—	150

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	141	3	—	144
niemieckiej	2	4	—	6
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	143	7	—	150

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	175	40	215	54	.	6	6	1	7	222
żeńskej .	185	29	214	47	.	2	5	3	8	222
Ogółem	360	69	429	101	.	8	12 ¹⁾	4	16 ¹⁾	445 ¹⁾

W tem zgłoszeń spóźnionych: 44 z maja 1923 r.

Uwaga: ¹⁾ w tem 1 nieznaney płci.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	49	a. Robotnice	19
2. Urzędnicy prywatni . .	45	b. Służące	32
3. Robotnicy i p.	166	c. Krawczki i p.	8
4. Zawody umysł. wolne	12	d. Pracownice handlowe i biurowe	4
5. Urzędnicy publiczni . .	60	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	26	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	2	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	5
Razem	360	Razem	69

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	moż.	inne	razem	
katol.	315	2	—	1	348	67
ewang.	3	5	—	—	8	2
moż.	—	—	3	—	3	—
inne	1	—	—	—	1	—
Razem	349	7	3	1	360	69

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców
i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	105	97	59	24	25	10	8	6	3	7	2	2	—	—	348	65
pol.	niem.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	3	2	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4
inne	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		109	99	64	25	25	10	8	6	3	7	2	2	—	—	360	69

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
				w 1. r. życia				w 2.5 roku			
	m.	k.	razem	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	10	10	20	8	2	8	2	—	—	—	—
2. Uwiąd starczy	2	8	10	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	1	2	3	—	—	—	1	1	1	1	1
6. Dławiec i błonica	1	2	3	—	—	—	1	—	—	—	1
7. Krztusiec	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	25	10	35	1	1	—	—	—	1	—	—
13. Gruźlica innych organów	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	2
14. Zapalenie płuc	18	11	29	4	2	2	—	—	4	6	—
15. Grypa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddech.	2	5	7	1	—	2	1	—	—	1	—
21. Udar, porażenia serca	4	4	8	—	—	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyn krwionośnych	15	15	30	3	1	1	—	—	1	1	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	4	9	13	—	—	—	—	—	—	2	—
24. Inne choroby ustroju ner- wowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, nieżyt kiszek i żołądka	7	2	9	3	1	1	1	—	2	—	—
26. Choroby żołądka	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej кишки	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	2	4	6	—	2	—	4	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	2	3	5	—	—	—	—	—	—	1	—
31. Choroby org. płciowych	5	3	8	—	3	3	—	—	2	—	—
32. Rak wszelk. org.	5	5	10	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	10	8	18	2	3	4	—	—	1	2	—
34. Śmierć przypadkowa	4	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	124	111	235	22	15	24	9	12	17	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 6 z maja 1923 r.

b) Dzieci nieślubne,
zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	5
b. Służące	12
c. Krawczki i p.	1
d. Pracownice handlo- we i biurowe	1
e. Zawody wolne	1
f. Inne zawody	3
g. Bez zawodu i nie- znanego zawodu	1
Ogółem	24

c) Osoby zmarłe
w wieku ponad 15 lat
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
mężczyźni	26	39	5	—	—	70
kobiety	15	25	22	—	—	62
Ogółem	41	64	27	—	—	132
d) W zakładach zmarło osób.						
e) Według narodowości zmarło 217 Polaków, 18 Niem- ców, — innych i niezn. narod.						

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	moż.	inne	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	96	3	—	—	4	8	67	3	10	5	2	99
6—10	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
11—15	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
16—20	9	1	—	—	—	1	6	—	—	1	2	10
21—30	25	—	—	2	—	7	10	—	—	4	6	27
31—40	22	—	—	—	1	—	7	—	2	1	11	22
41—50	15	4	—	—	2	1	11	—	—	—	5	19
51—60	12	2	—	1	1	3	3	—	—	—	8	15
61—70	21	—	2	—	—	1	8	—	1	—	13	23
Ponad 70	12	2	2	—	1	1	2	1	—	—	11	16
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	216	12	4	3	10	22	117	4	13	11	58	235

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie			m.	k.
Przyływ	492	538	1030	68	20	83	151	341	367
Odływ	580	564	1144	81	33	91	171	408	355
Różnica	—88	—26	—114	—13	—18	—8	—20	—67	+12

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokład wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróz	Niewiadomo
Przyływ	751	72	83	49	55	—	20
Odływ	689	124	78	40	184	—	29
Różnica	+62	—52	+5	+9	—129	—	—9

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	970	44	46	11	12	—	2	—	1030
Odływ . . .	1090	168	43	12	7	3	4	1	1144
Różnica	-120	124	+3	-1	+5	-3	-2	-1	-114

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

				Przy- ływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.						
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	31	25	+ 6			
2. Urzędnicy prywatni	69	86	— 17			
3. Robotnicy i p.	215	253	— 38			
4. Zawody umysłowe wolne	7	2	+ 5			
5. Urzędnicy publiczni	27	47	— 20			
6. Wojskowi	6	3	+ 3			
7. Inne zawody	5	7	— 2			
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	132	157	— 25			
Razem	492	580	— 88			
II. Kobiety.						
1. Robotnice i p.	21	25	— 4			
2. Służące	169	178	— 9			
3. Urzędniczki prywatne	41	35	+ 6			
4. Zawody umysłowe wolne	—	3	— 3			
5. Urzędniczki publiczne	9	8	+ 1			
6. Inne zawody	51	40	+ 11			
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	247	275	— 28			
Razem	538	564	— 26			

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 5. 1923.	4360	7703	181 856
Przypisano do 30. 6. 1923.	194	-114	181 936

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,83, zgonów 1,55, małżeństw 0,99, różnicy przyływu i odływu - 0,75, ogólnego przyrostu ludności 0,53.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.											Ogółem	
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej		Nie po- dano
13	12	11	9	54	103	61	44	25	18	10	12	372

W tem przypadków: chorób zakaźnych 14, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 88, chorób płucnych 4, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 19, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiadu starczego 1, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 29, świeżby —, chorób skórnych 39, okaleczeń i porażeń 26, chorób zewnętrznych 25, chorób płciowych 55, do obserwacji 68, do opieki 4

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu	Od- ływ	+	W końcu miesiąca	W od- pływie jest zmarłych
Przytułek dla starców . . .	79	2	2	—	79	2
Przytułek jeżycki . . .	28	—	5	-5	23	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. . .	135	116	132	-16	119	4
II. St. chorób wewn. . .	149	108	114	- 6	143	21
III. St. chorób wener. i skórnych . . .	120	95	97	- 2	118	.
IV. St. dziecięca . . .	32	21	23	- 2	30	21
V. St. dla umysłowo chorych . . .	32	32	26	+ 6	38	.
razem	468	372	392	- 20	448	46
Szpital djakonisek . . .	213	164	202	-38	175	16
żydowski . . .	24	35	29	+ 6	30	1
SS. Miłosierdzia . . .	135	113	103	+10	145	3
Zakład św. Józefa . . .	142	67	87	-20	122	11
Sanatorium SS. Elżbietanek	72	60	48	+12	84	4

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 23, poza zakładem 46, razem 69. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Zarnice	1 razy	Dur brzuszny	2 razy
Płonica	7	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	35
Błonica i dławiec	5	Biegunka	2
Gorączka połogowa	—	Inne choroby	1
		Robactwo	12
		Świerzba	4

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogó- łem
Błonica i dławiec	2	2	1	—	1	—	6
Płonica . . .	5	3	—	3	—	—	11
Zarnice . . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny . .	3	—	1	—	—	—	4
Tyfus plamisty . .	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa . . .	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica . . .	1	—	2	1	1	—	5
Gruźl. płuc .	16	—	1	6	1	1	25
Dysenterja .	—	—	—	—	—	—	—
Inne choroby ¹⁾	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem	27	5	6	10	3	1	52

¹⁾ Parchy.

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
47	3	28	15	4	39	—	8	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 16, z rąk polskich 31.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	budowlanych	dla celów	oficyn itp. dla celów	innych	innych				mieszkań	ubikacyj mieszkanow. ogółem	lokal handlow. i przemysłow.
8	1	—	—	2	5	7	1	16	13	48	—

Wnioseków budowlanych wpłynęło 58, zezwoleń udzielono 54.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	—	—	12	3	—	—	15	21
Ubyło	1	1	—	—	—	—	2	24
Różnica + —	—1	—1	+12	+3	—	—	+13	—3

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depozytów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	48 110	324 209 935,58
Przypływ	17	93 979 027,50
Odpyływ	207	52 761 728,75
Stan w końcu miesiąca	47 920	365 427 234,33

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przypływ	Odpyływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpywku jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1807	25	22	+3	1810	5
2. Dzieci w miejskiej opiece	319	94	95	—1	318	1
3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 296 osobom, w tem 259 mężczyzn, 29 kobiet, 8 dzieci.						

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w przeważnej części miesiąca)

Kategorie robotników	Przemysł i handel	Metallurgia	Przem. budowlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	2570	2551	4072	3021	2920
„ 2-4 „ „ „	2938	2916	.	3562	3469
„ 2-4 „ „ „	3473	3446	.	4264	4169
„ ponad 41. po wyucz.	3473	3446	.	4264	4169
Robotnicy przyuczeni	2969	2916	3064	3562	3562
Robotnicy 16-18 lat	1267	1223	.	1507	1507
„ 18-21 „	2075	2022	1845	2229	2259
„ ponad 21 lat samotni	2730	.	2717	3297	3297
„ 21-23 lat samotni	.	2697	.	.	.
„ ponad 23 lat lub 21-23 żonaci	2836	2791	.	3363	3363
Robotnice 16-18 lat	909	876	.	993	993
„ 18-21 lat	1267	1311	.	1281	1281
„ ponad 21 lat	1717	1596	.	1833	1833
„ wdowy i t. p.	1875	.	.	2280	2280

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 5 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	pracowników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	64	—	64	99	—	99	41	—	41	5,25	18	33
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	101	—	101	48	—	48	37	—	37	30,2	34	9
Drzewny	32	—	32	25	—	25	17	—	17	2,6	13	2
Skórny	2	—	2	7	—	7	2	—	2	4	—	1
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	4	8	12	8	5	13	4	5	9	2	3	2
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	102	52	154	1033	167	1200	10252	154	255	—	791	—
Służ. domowa	25	147	172	25	117	142	25	117	142	—	30	—
„ folwarcza	71	48	119	76	54	130	71	48	119	—	—	11
„ sezonowa	1	17	18	—	—	—	—	—	—	18	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	—	6	6	15	16	31	—	6	6	5	—	20
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	5	3	8	—	—	—	—	—	8
Inni	2	—	2	6	—	6	2	—	2	—	—	4
Prak. term.	48	6	54	58	17	75	34	6	40	2,18	12	17
Inni	34	—	34	46	—	46	34	—	34	4	—	8
Ogółem	486	284	770	1451	379	1830	369	234	603	57,32	110	906
w tem z poprzedniego miesiąca	62	38	100	1098	171	1269	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	pracowników
1.	Przemysł metalowy	14	24	13	4	1	7
2.	„ budowlany	6	2	2	2	2	—
3.	„ drzewny	4	3	3	—	1	—
4.	„ skórny	3	3	3	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	4	5	4	—	—	1
6.	„ spożywczy	6	10	4	4	2	2
7.	„ kupiecki	3	11	2	4	1	5
8.	inne zawody	14	17	9	6	5	2
	Ogółem	54	75	40	2,18	12	17
	w tem z poprz. mies.	13	35	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	10	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	2000	2000	3000	3000	—	
2. „ pszen.	„	5000	5000	8000	8000	—	
3. Mąka pszen.	„	5600	5600	6600	7000	—	
4. „ żytnia	„	3200	3200	4000	4000	—	
5. Kasza	„	3200	3200	5000	5000	—	
6. Groch	„	2000	2000	2000	3000	—	
7. Fasola	„	2200	2200	3000	3200	—	
8. Cukier	„	8 00	brak	16000	20000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	1400	1400	1700	1700	—	
10. Jaja	1 szt.	560	580	800	800	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	8000	8000	8000	8000	—	
12. Mięso woł.	„	16000	16000	16800	18000	—	
13. Cielęcina . .	„	15000	15000	15000	16000	—	
14. Wieprzow. .	„	18000	18000	18000	19000	—	
15. Słonina sol.	„	24000	24000	24000	26000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	brak	brak	brak	brak	—	
17. Masło	1 kg.	22000	22000	28000	30000	—	
18. Smalec wp.	„	240 0	24000	26000	30000	—	
19. Ziemniaki . .	„	200	200	500	800	—	
20. Sól biała . .	„	2000	2000	2000	2000	—	
21. Kapusta . . .	„	1000	2000	2000	brak	—	
22. Marchew . . .	„	420	500	500	600	—	
23. Kawa palona naturalna . . .	„	44000	50000	80000	80000	—	
24. Kawa zboż.	„	4000	4000	4000	4000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	18000	18000	28000	32000	—	
26. Nafta	1 l.	2500	2500	5000	5500	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	13000	13000	18000	20000	—	
28. Gaz	1 kbm.	1300	1300	1800	1800	—	
29. Elektryczn.	1 kwg.	3000	3000	3000	3000	—	cz. miasta 4 500,—
30. Przejazd tramwajem . . .	—	600	600	600	600	—	
31. Nr. gazety . .	—	500	500	500	500	—	
32. Strzyżenie głowy	—	4500	4500	4500	4500	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina	—	3000	3000	3000	3000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	80000	80000	90000	95000	—	
35. Cebula	1 kg.	3000	4000	4000	4000	—	
36. Gęś	„	16000	16000	18000	20000	—	
37. Karpie	„	22000	22000	22000	22000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	195 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	105 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	85 000,—	„
Owies	-	-	-	-	100 000,—	„
Proso	-	-	-	-	80 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	90 000,—	„
Wetna krajowa	-	-	-	-	3 300 000,—	„
Len	-	-	-	-	340 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	20 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	700 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	500 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	400 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	400 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko. a Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogół- tem
spędzono	332	885	1348	8690	3613	1853	258	1826	—	18805
ubito	56	479	417	4601	4079	1543	24	—	65	11264

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogół- tem
Nadeszło									
koleją żelazną	303	599	1211	6444	2498	1495	11	—	12561
drogą kolną	29	286	137	2246	1115	358	247	1826	6244
Wysłano									
koleją żelazną	3 0	402	1083	4276	38	710	—	87	6896
drogą kolną	—	78	63	586	60	—	243	1739	2769
do rzeźni	32	405	202	3828	3515	1143	15	—	9140

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogół- tem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	323	648	1331	6564	2893	1821	11	—	13591	533 6

Wysłano 4 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyźniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Placy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 V	1923 VI	VI-V. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	230297	297816	67519
	wskaźnik	1	9234	11941	+ 29,31%
b) schemat Komisji Placy	tyg. mk.	16,03	151830	199700	47870
	wskaźnik	1	9472	12458	+ 31,53%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	15013	16688	1675
	wskaźnik	1	11548	12837	+ 11,16%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Placy	tyg. mk.	10,13	84255	117198	32943
	wskaźnik	1	8317	11169	+ 39,10%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,90	10608	15363	4755
	wskaźnik	1	5583	8086	+ 44,82%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	4751	5986	1235
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	911	1103	192
odzież	mk.	0,35	4946	8274	3328
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Placy	tyg. mk.	26,16	236085	316898	80813
	wskaźnik	1	9025	12114	+ 34,23%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	25621	32051	6430
	wskaźnik	1	8007	10016	+ 25,09%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	124000	210000	86000
	wskaźnik	1	7949	13462	+ 69,35%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	53000	119500	66500
	wskaźnik	1	12620	28450	+ 125,47%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	28,48	57,42	—
3b : 5	„	—	36,55	64,79	—
4 : 5	„	—	37,01	52,68	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	141726	151662	9936
	wskaźnik	1	7620	8154	+ 7%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	VI. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . . .	1	23,9	16	4,5	12,03	17,02	— 4,9
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk.	8	758,7	4	734,1	751,8	753,2	— 1,4
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna % . .	10	13,5	6	5,1	8,4	9,6	— 1,2
4. Zachmurzenie (0—10)	19	98%	8	44%	78%	67%	+ 11
5. Opady (mm).	—	—	—	—	8,3	5,2	+ 3,1
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	22	7,3	—	—	50	57	— 7
					suma miesięczna	—	—
					153,1	237,3	— 84,2

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
5	—	1	—	7	11	51	15	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 18, z wichrem 3, z opadem 24, z burzą 2, z gradem 1, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 0, z upałem 0.

2. Wędotan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = —;	3. = —;	4. = —;
5. = —;	6. = 0,86;	7. = —;	8. = 0,89;
9. = —;	10. = —;	11. = 0,98;	12. = —;
13. = 1,04;	14. = —;	15. = 1,02	16. = —;
17. = —;	18. = 0,98;	19. = —;	20. = 0,88;
21. = —;	22. = 0,78;	23. = —;	24. = —;
25. = 1,04;	26. = —;	27. = 1,24	28. = —;
29. = —;	30. = —;	31. = —;	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilcza	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	1	—	—	—	—	—	1
małych . . .	3	—	—	2	—	—	5
razem	4	—	—	2	—	—	6
Pomoc doraźna	16	—	1	2	—	—	19
Alarmów ogółem							25

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	15	15	30
Przyływ w miesiącu	350	270	620
Razem	365	285	650
Odływ	344	279	623
Stan w końcu miesiąca	21	6	27
W odpływie jest zmarłych . . .	1	—	1

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	12 765
z tych a) w hotelach 11 783	
b) u innych 982	
W tem z zagranicy	864

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
2560	652,93	1 034 920	4250	10 391 070	1 033 180

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
893 300	1 334 200	1,49

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	164 953
Jeżyce	54 700
Łazarz	44 630
Wilcza	40 409
Sołacz	649
Dębiec	167
Rataje	1 599
Starołęka	960
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	84 742
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	35 574
Razem	428 383 m³

Zestawienia kwartalne.

(Czas od 1. IV. do 30. VI. 1923.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzn	Zajęcie kobiety							ogółem mężczyzn
	(zawody jak obok)							
	1	2	3	4	5	6	7	
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . . .	2	—	1	—	1	3	5	12
2. Urzędnicy prywatni	1	39	3	1	3	12	36	95
3. Robotnicy i p.	—	29	65	—	1	38	34	167
4. Zawody umysłowe wolne . . .	—	1	2	—	—	—	6	9
5. Urzędnicy publiczni	—	15	5	1	7	6	13	47
6. Inne zawody	—	21	6	—	—	27	13	67
7. Bez zawodu	—	—	2	—	—	—	—	2
Ogółem kobiet	3	105	84	2	12	86	107	399

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					w tem nieślubn.
		IV.	V.	VI.	razem		
poniżej 18	11	5	3	3	11	9	
„ 18—20	91	33	35	23	91	40	
„ 21—25	442	168	151	129	448	102	
„ 26—30	438	146	164	132	442	61	
„ 31—35	238	82	81	79	242	19	
„ 36—40	124	32	43	51	126	9	
„ 41—45	32	11	10	12	33	2	
46 i wyżej	2	—	2	—	2	—	
Wiek nieznan	—	—	—	—	—	—	
Razem	1378	477	489	429	1395	242	

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	174	151	325
6—10	7	5	12
11—15	12	8	20
16—20	20	14	34
21—30	53	40	93
31—40	28	32	60
41—50	41	27	68
51—60	28	23	51
61—70	30	38	68
Ponad 70	28	53	81
Ogółem	421	391	812

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych . . .	61 672	64 919	+ 3247
Niezdolnych do pracy . . .	1 740	2 067	+ 327

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw			Sąd procederowy spraw		
	zalegl.	nowych	razem	zalegl.	nowych	razem
Wniesiono spraw	24	34	58	74	213	287
Załatwiono przez:						
cofnięcie	3	10	13	8	35	43
ugodę	2	3	5	7	24	31
wyrok	10	4	14	39	70	109
inaczej	8	2	10	17	22	39
razem	23	19	42	71	151	222
Nie załatwiono	1	15	16	3	62	65

Wartość obiektu: 20 — 200 000 mk.

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30 IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 31. III. 1923 w ruchu			Przypisano od 1. IV. 1923 do 30. VI. 1923. w ruchu			Stan w końcu okresu
		natural- nym	napływo- wym	razem	natural- nym	napływo- wym	razem	
rzymsko-katolickiego . . .	158 534	+4191	+9237	+13428	+601	+201	+802	172 764
protestanckiego	8 759	— 151	—1472	—1623	— 5	— 55	— 60	7 076
mojżeszowego	2 131	— 47	—474	—521	— 4	+ 36	+ 32	1 642
inne i nieznane	369	— 22	+104	+ 82	— 9	+ 12	+ 3	454
Ogółem	169 793	+3971	+7395	+11366	+583	+194	+777	181 936

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go kwietnia do 30-go czerwca 1923 roku.

U w a g i: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; drugi kwartał 1922 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 399 (b: 411; c: 416); urodzeń żywych notowano 1395 (b: 1611; c: 1602); zgonów 812 (b: 902; c: 932).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych spadła o 216, liczba zgonów o 90. W stosunku do II/1922 spadła liczba żywourodzonych o 14,8 proc., liczba zmarłych o 12,9 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (215 wobec b: 280) wzrosła natomiast u dzieci w 2—5 roku życia (90 wobec b: 75).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 273 zgonów (b: 287; c: 257).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 28 (b: 30), na tyfus 2 (b: 6), na dysenterję 2 (b: 2), na gruźlicę 134 (b: 128), na zapalenie płuc 98 (b: 92), na grypę — (b: 16), na inne choroby zakaźne 9 (b: 13). Osłabł tyfus, ustała grypa, wzmocniły się gruźlica i zapalenie płuc.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 583 (b: 709; c: 670), przyrost naturalny słabszy.

Liczba związków małżeńskich spadła w dalszym ciągu.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,89 (b: 3,36), zgonów 1,68 (b: 1,88).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1153 (b: 1320), nieślubnego 242 t. j. 17,3 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 291 t. j. 18,1 proc. w kwartale poprzednim.

Wśród matek niezamężnych było 47,5 proc. służących (b: 18,1 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 378 t. j. 94,7 proc. (b: 95,4 proc.), ewangelickich 10 (b: 3), żydowskich 1 (b: 3), mieszanych 10 (b: 13).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1119 (97,1 proc.; b: 1278 = 96,8 proc.), z rodziców ewangelickich 15 (1,3 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 6 (b: 8), z małżeństw mieszanych i innych 13 (b: 11). Na ogółem 242 (b: 291) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 228 (b: 275), ewangelickich 14 (b: 14), nieznanego wyznania — (b: 2), żydowskich — (b: —).

Zmarło ogółem katolików 755 (93,0 proc.; b: 822 = 91,1 proc.), ewangelików 37 (4,6 proc.; b: 53), izraelitów 10 (b: 20), innych 10 (b: 7).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 380 (95,2 proc.; b: 398 = 96,8 proc.), niemieckich 10 (b: 5), mieszanych 9 (b: 8). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1129 (97,9 proc.; b: 1297 = 98,3 proc.), niemieckich 20 (b: 18), z małżeństw mieszanych 4 (b: 5). Dzieci nieślubnych polskich było 224 (92,6 proc.; b: 275 = 94,8 proc.), niemieckich 18 (b: 15), nieznaney narodowości — (b: 1).

Zmarło Polaków 762 (93,8 proc.; b: 826 = 91,6 proc.), Niemców 49 (b: 75), innych 1 (b: 1).

U ludności niepolskiej i niekatolickiej trwa w dalszym ciągu proces ubytku naturalnego.

Ruch wędrowny słabszy. Nadwyżka przyływu wynosi 194 (b: 2261) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 0,40. Nadwyżkę przyływu wykazują katolicy, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska i austrijska, oraz pierwszy raz żydzi; nadwyżkę odpływu województwa pomorskie i śląskie, zagranica, Niemcy i ewangelicy. Ogólna nadwyżka przyływu żydów obejmowała 36 osób, w samych zaś wędrowkach krajowych 44 osoby (przyływ krajowy 58, odpływ 14).

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 1,61 proc. (przyrost naturalny 1,21 proc.)

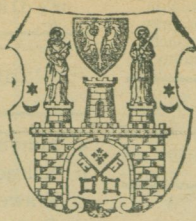
Ceny wzrastały słabo w kwietniu i maju, spieszenie w czerwcu.

Zygmunt Zalewski.

Errata: W numerze 5 „Wiadomości“ w tablicy 1 3a (zgony), winna być suma kolumny trzeciej (razem) 285, nie 286, jak wydrukowano.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Lipiec 1923.

Nr. 7.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	7	21	10	1	—	—	—	39
25—29	4	16	8	2	—	—	—	30
30—39	1	12	10	3	1	—	—	27
40—49	—	—	1	7	1	—	—	9
50—59	—	—	—	1	1	—	—	2
60 i wyżej	—	—	—	1	1	—	—	2
Ogółem kobiet	12	49	29	15	4	—	—	109

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	91	3	—	94
wdowcy . .	11	1	—	12
rozwiedz. .	2	—	1	3
Ogółem kobiet	104	4	1	109

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	102	2	—	—	104
ewangelickiego	1	2	—	—	3
mojżeszowego	—	—	2	—	2
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	103	4	2	—	109

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . . .	105	—	—	105
niemieckiej . .	—	4	—	4
innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	105	4	—	109

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	237	34	271	68	.	19	7	—	7	278
żeńskiej .	197	42	239	72	.	9	10	1	11	250
Ogółem	434	76	510	140	.	28	17	1	18	528

W tem zgłoszeń spóźnionych: 52 z czerwca 1923 r.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	32	a. Robotnice	26
2. Urzędnicy prywatni . .	58	b. Służące	26
3. Robotnicy i p.	263	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	10	d. Pracownice handlowe i biurowe	7
5. Urzędnicy publiczni . .	34	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	36	f. Inne zawody	3
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	1	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	9
Razem	434	Razem	76

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . . .	420	1	—	—	421	72
ewang. . . .	3	5	—	—	8	4
mojż. . . .	—	—	4	—	4	—
inne	—	—	—	1	1	—
Razem	423	6	4	1	434	76

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie . . . dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
pol.	pol.	119	153	56	33	16	12	12	4	3	5	2	1	4	1	421	72
pol.	niem.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	niem.	5	2	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4
inne	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		124	157	57	33	16	13	14	4	3	5	2	1	4	1	434	76

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
				w 1. r. życia				w 2-5 roku			
	m.	k.	razem	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	7	12	19	4	3	4	8	—	—	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	6	9	15	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	1	1	2	—	—	—	—	1	1	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec . . .	2	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—
8. Tyfus wszelaki . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	13	16	29	—	—	—	—	—	1	—	—
13. Gruźlica innych organów . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	12	13	25	2	3	3	1	2	4	—	—
15. Grypa . . .	1	1	2	—	—	—	1	1	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . . .	3	2	5	1	—	—	1	—	1	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	4	8	12	—	—	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	17	24	41	2	1	2	1	—	1	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	12	9	21	2	—	1	—	2	2	—	—
24. Inne choroby ustroju nerwowego . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, nieżyt kiszek i żołądka . . .	18	20	38	6	4	7	6	6	4	—	—
26. Choroby żołądka . . .	2	2	4	—	—	1	1	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	—	3	3	—	—	—	3	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	2	2	4	—	—	—	—	—	1	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	6	13	19	—	—	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	20	18	38	8	2	7	1	1	2	—	—
34. Śmierć przypadkowa . . .	9	2	11	—	—	—	—	—	1	—	—
35. Samobójstwo . . .	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1
Ogółem	146	163	309	27	14	26	23	17	17	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 12 (10 z czerwca 1923, 1 z maja 1923, 1 z sierpnia 1916 r.).

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	5
b. Służące	12
c. Krawczki i p. . . .	4
d. Pracownice handlowe i biurowe . . .	6
e. Zawody wolne . . .	—
f. Inne zawody . . .	6
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu . . .	4
Ogółem	37

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	37	41	7	—	—	85
kobiety	18	35	38	—	—	91
Ogółem	55	76	45	—	—	176

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 285 Polaków, 24 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	120	3	—	1	1	16	88	1	7	5	6	124
6—10	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
11—15	7	1	—	—	1	2	5	—	—	—	—	8
16—20	11	—	—	—	—	3	3	—	—	—	5	11
21—30	22	3	1	1	—	3	12	—	2	2	8	27
31—40	23	4	—	—	—	2	6	—	2	2	15	27
41—50	16	—	2	—	2	3	5	—	2	—	6	18
51—60	20	7	—	—	2	4	4	—	1	—	16	27
61—70	23	4	—	—	1	2	7	—	—	1	16	27
Ponad 70	34	4	1	—	—	1	8	—	2	1	7	39
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	277	26	4	2	7	36	139	1	16	11	99	309

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie			m.	k.
Przyływ	911	919	1830	114	24	101	223	696	672
Odływ	813	890	1703	78	41	99	176	636	673
Różnica	+ 98	+ 29	+ 127	+ 36	— 17	+ 2	+ 47	+ 60	— 1

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż.	Niewiadomo
Przyływ . . .	1284	131	189	86	80	1	59
Odływ . . .	1048	194	129	32	255	1	44
Różnica	+ 236	— 63	+ 60	+ 54	— 175	—	+ 15

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1723	65	48	4	33	2	26	9	1830
Odpyw . . .	1585	212	73	24	18	6	27	13	1703
Różnica	+138	-147	-25	-20	+15	-4	-1	-4	+127

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- pływ	Odpyw	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	45	15	+ 30
2. Urzędnicy prywatni	148	103	+ 45
3. Robotnicy i p.	444	323	+121
4. Zawody umysłowe wolne	7	13	— 6
5. Urzędnicy publiczni	40	60	— 20
6. Wojskowi	23	7	+ 16
7. Inne zawody	17	2	+ 15
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	187	290	—103
Razem	911	813	+ 98
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	40	34	+ 6
2. Służące	303	293	+ 10
3. Urzędniczki prywatne	59	66	— 7
4. Zawody umysłowe wolne	6	13	— 7
5. Urzędniczki publiczne	17	29	— 12
6. Inne zawody	84	46	+ 38
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	410	409	+ 1
Razem	919	890	+ 29

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 6. 1923.	4554	7589	181 936
Przypisano do 30. 7. 1923	201	127	182 264

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,36, zgonów 2,03, małżeństw 0,72, różnicy przyływu i odpływu 0,84, ogólnego przyrostu ludności 2,17.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.											Ogółem	
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej		Nie po- dano
33	7	7	10	73	110	56	21	24	19	7	18	385

W tem przypadków: chorób zakaźnych 13, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 73, chorób płucnych 7, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 36, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiadu starczego 2, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 17, świeżby —, chorób skórnych 38, okaleczeń i porażeń 23, chorób zewnętrznych 60, chorób pętlowych 82, do obserwacji 30, do opieki 4.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesiąca	Przy- pyw w miesiącu	Od- pyw	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	79	3	11	- 8	71	8
Przytułek jeżycki	23	1	2	- 1	22	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	119	112	117	- 5	114	9
II. St. chorób wewn.	143	100	126	-26	117	19
III. St. chorób wener. i skórnych	118	108	117	- 9	109	2
IV. St. dziecięca	30	37	19	+18	48	15
V. St. dla umysłowo chorych	38	28	27	+ 1	39	1
razem	448	385	406	-21	427	46
Szpital djakonisek	175	178	191	-13	162	22
" żydowski	30	48	46	+ 2	32	2
SS. Miłosierdzia	145	132	124	+ 8	153	10
Zakład św. Józefa	122	90	91	- 1	121	12
Sanatorium SS. Elżbietanek	84	62	85	-23	61	6

3. Miejski Zakład Desygnacyjny.

Desygnacji dokonano w zakładzie 24, poza zakładem 83, razem 107. Desygnację spowodowały następujące choroby:

Żarnice 2 razy	Dur brzuszny 3 razy
Płonica 7 "	" inny "
Ospa — "	Gruźlica 57 "
Błonica i dławiec 5 "	Biegunka 5 "
Gorączka połogowa 1 "	Inne choroby 1 "
	Robactwo 25 "
	Świerzb 1 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	1	1	—	3	—	—	5
Płonica	2	—	1	1	1	—	5
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	—	—	1	—	—	—	1
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa	1	—	—	—	1	—	2
Jaglica	2	—	—	—	—	—	2
Gruźl. płuc	11	6	6	11	4	3	41
Dysenterja	7	—	1	—	2	—	10
Inne choroby	—	—	—	1	—	—	1
Ogółem	24	7	9	16	8	3	67

V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
35	4	20	13	2	27	2	6	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 8, z rąk polskich 27.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje	
						miejsc	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	16	15	9	—	7	6
2.	„ budowlany	4	1	1	—	3	—
3.	„ drzewny	4	3	3	—	1	—
4.	„ skórny	1	1	1	—	—	—
5.	„ konfekecyjny	4	4	4	—	—	—
6.	„ spożywczy	3	4	1	—	2	3
7.	„ kupiecki	3	11	3	—	—	8
8.	inne zawody	9	9	5	—	4	4
Ogółem		44	48	27	—	17	21
w tem z popr. mies.		12	17	—	—	—	—
„ sił żeńskich		—	5	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	5000	5000	5000	6000	—	
2. „ pszen.	„	8000	12000	12000	18000	—	
3. Mąka pszen.	„	10000	10000	11000	18000	—	
4. „ żytnia	„	6000	6000	6400	6400	—	
5. Kasza	„	5000	5000	6000	6000	—	
6. Groch	„	5000	5000	5000	5000	—	
7. Fasola	„	5000	6000	7000	7000	—	
8. Cukier	20 00	20000	20000	24000	24000	—	
9. Mleko niez.	1 l.	1700	2000	2400	2500	—	
10. Jaja	1 szt.	900	900	1000	1000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	8000	8000	8000	8000	—	
12. Mięso woł.	„	18000	18000	18000	24000	—	
13. Cielęcina . .	„	16000	16000	16000	24000	—	
14. Wieprzow. .	„	20000	22000	24000	28000	—	
15. Słonina sol.	„	28000	28000	30000	44000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	brak	brak	brak	brak	—	przypadek. 32 000,—
17. Masło	1 kg.	30000	32000	40000	48000	—	
18. Smalec wp.	„	32000	32000	40000	48000	—	
19. Ziemniaki . .	„	2000	2000	1200	1200	—	
20. Sól biała . .	„	3000	3000	3000	4000	—	
21. Kapusta św.	„	6000	6000	6000	6000	—	
22. Marchew . .	„	1200	1200	2000	3000	—	
23. Kawa palona naturalna . . .	„	120000	120000	120000	152000	—	
24. Kawa zboż.	„	5000	5000	8000	8000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	40000	42000	54000	55000	—	
26. Nafta	1 l.	5500	5500	5500	6000	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	35000	35000	50000	50000	—	
28. Gaz	1 kbm.	3000	3000	3000	3000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	5000	5000	5000	5000	—	cz. miasta 6 500,—
30. Przejazd tramwajem . .	—	1000	1000	1000	1000	—	
31. Nr. gazety .	—	500	500	500	500	—	
32. Strzyżenie głowy	—	4500	6000	6000	12000	—	
33. Bilet do te- atru ludow. lub kina . . .	—	4000	4000	4000	4000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	95000	100000	150000	220000	—	
35. Cebula	1 kg.	4000	4000	5000	5000	—	
36. Gęś	„	22000	22000	28000	30000	—	
37. Karpie	„	24000	28000	30000	30000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszonica	-	-	-	-	-	300 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	170 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	150 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	210 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	150 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	162 500,—	„
Wetna krajowa	-	-	-	-	-	4 500 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	40 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	27 500,—	„
Świnie	-	-	-	-	-	950 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	650 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	-	650 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	650 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	317	734	1031	9778	3065	1622	241	1439	—	18227
ubito	42	425	278	4248	3303	1337	20	1	54	9708

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	268	488	806	7755	1964	1427	4	—	12712
drogą kolną	49	246	225	2023	1101	195	237	1439	5515
Wysłano									
koleją żelazną	274	289	715	4412	375	—	—	—	6065
drogą kolną	24	121	105	1523	85	117	231	1439	3645
do rzeźni	19	324	211	3843	2980	1130	10	—	8517

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogółem	w wozach 0 1 2 piętrach
Nadeszło	283	524	828	7862	2052	1469	4	—	13022	519 8

Wysłano 5 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodzinny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 VI.	1923 VII.	VII-VI. — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk wskaźnik	24,94 1	297816 11941	580914 23292	283098 + 95,06%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk. wskaźnik	16,03 1	199700 12458	364950 22767	165250 + 82,74%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk wskaźnik	1,30 1	16688 12837	28747 22113	12059 + 72,26%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk. wskaźnik	10,13 1	117198 11569	242607 23949	125409 + 107,0%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk wskaźnik	1,90 1	15363 8086	30607 16109	15244 + 99,23%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	5986	11873	5887
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	1103	1966	863
odzież	mk.	0,35	8274	16768	8494
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk. wskaźnik	26,16 1	316898 12114	607557 23225	290659 + 91,72%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk wskaźnik	3,20 1	32051 10016	59354 18548	27303 + 85,19%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk. wskaźnik	15,60 1	210000 13462	340000 21795	130000 + 61,90%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk. wskaźnik	4,20 1	119500 28450	135000 32140	15500 + 12,97%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	57,42	27,74	—
3b : 5	„	—	64,79	42,29	—
4 : 5	„	—	52,68	32,19	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk. wskaźnik	18,60 1	151662 8154	189566 10192	37904 + 25%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	VII. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsjusza) . . .	14	35,2	27	9,4	18,8	18,6	+ 0,2
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	6	763,2	26	743,1	754,4	752,9	+ 1,5
3. Preżność pary (mm). Wilgotn. względna %	15	16,8	28	8,2	11,4	10,9	+ 0,5
4. Zachmurzenie (0—10)	26	98%	14	24%	71%	69%	+ 2
5. Opady (mm). . . .	—	—	—	—	5,7	5,6	+ 0,1
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	1	12,0	—	—	61	70	— 9
	—	—	—	—	suma miesięczna 278,7	251,5	+ 27,2

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
12	6	12	7	6	11	33	5	1 razy

Dni pogodnych 9, pochmurnych 10, z wichrem 3, z opadem 14, z burzą 4, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą —, z upałem 15, z skwa-rem 4. Uwaga: w miesiącu maju r. b. opuszczono 2 dni z upałem.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = 1,36;	3. = —;	4. = 1,34;
5. = —;	6. = 1,34;	7. = —;	8. = —;
9. = 1,28;	10. = —;	11. = 1,10;	12. = —;
13. = 0,88;	14. = —;	15. = —;	16. = 0,68;
17. = —;	18. = 0,56;	19. = —;	20. = 0,43;
21. = —;	22. = —;	23. = 0,27	24. = —;
25. = 0,23;	26. = —;	27. = 0,18;	28. = —;
29. = —;	30. = 0,14;	31. = —;	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	—	1	—	—	—	—	1.
małych	4	—	1	—	1	—	6
razem	4	1	1	—	1	—	7
Pomoc doraźna	10	2	2	4	—	—	18
Alarmów ogółem							25

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	21	6	27
Przyływ w miesiącu	396	381	777
Razem	417	387	804
Odływ	404	383	787
Stan w końcu miesiąca	13	4	17
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	10 142
z tych a) w hotelach	9 036
b) u innych	1 106
W tem z zagranicy	736

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m ³	gaz gene- ratorowy m ³	ogólna suma m ³	
2470	639	1 015 130	—	1 015 130	1 020 860

7. Elektrownia miejska.

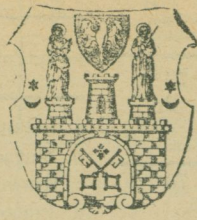
Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kociami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
872 750	1 301 504	1,49

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m ³
Śródmieście	165 943
Jeżyce	53 711
Łazarz	47 271
Wilda	46 446
Sołacz	1 296
Dębiec	310
Rataje	1 015
Starołęka	935
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej . . .	80 995
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe .	41 564
Razem	439 486 m ³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Sierpień 1923.

Nr. 8.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowość. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	7	20	10	1	—	—	—	38
25—29	7	27	12	1	1	—	—	48
30—39	—	6	14	6	—	—	—	26
40—49	—	1	—	7	1	—	—	9
50—59	—	—	2	3	2	1	—	8
60 i wyżej	—	—	—	—	—	1	—	1
Ogółem kobiet	14	54	38	18	4	2	—	130

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	111	3	—	114
wdowcy . .	10	5	—	15
rozwiedz. .	1	—	—	1
Ogółem kobiet	122	8	—	130

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	128	—	—	—	128
ewangelickiego	1	—	—	—	1
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	1	—	—	—	1
Ogółem kobiet	130	—	—	—	130

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	130	—	—	130
niemieckiej . .	—	—	—	—
innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	130	—	—	130

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	201	41	242	55	.	7	5	4	9	251
żeńskej .	213	34	247	51	.	7	5	2	7	254
Ogółem	414	75	489	106	.	14	10	6	16	505

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	43	a. Robotnice	20
2. Urzędnicy prywatni . .	48	b. Służące	39
3. Robotnicy i p.	202	c. Krawczki i p.	7
4. Zawody umysł. wolne	11	d. Pracownice handlowe i biurowe	6
5. Urzędnicy publiczni . .	70	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	35	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	5	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	2
Razem	414	Razem	75

W tem zgłoszeń spóźnionych: 49 (46 z lipca 1923 r., 1 z marca 1923 r., 1 czerwca 1923 r., 1 z grudnia 1922 r.)

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	moż.	inne	razem	
katol.	402	3	—	—	405	73
ewang.	3	2	—	—	5	2
moż.	—	—	3	—	3	—
inne	—	1	—	—	1	—
Razem	405	6	3	—	414	75

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 w.		
pol.	pol.	153	112	57	27	20	16	7	11	4	1	—	—	—	—	409	73
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2
inne	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		155	113	59	27	20	16	7	11	4	1	—	—	—	—	414	75

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
				w 1. r. życia			w 2-5 roku		
	m.	k.	razem	m. śl.	k. nie-śl.	z. nie-śl.	m.	k.	z.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	14	11	25	7	7	5	6	—	—
2. Uwiad starczy . . .	4	8	12	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	1	2	1	—	—	—	—	1
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	2	—	2	1	—	—	—	1	—
6. Dławiec i błonica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki . . .	1	1	2	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przy- padek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	17	9	26	4	2	—	1	2	2
11. Ostre reumatyzm stawowy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	16	12	28	—	—	—	—	1	1
13. Gruźlica innych organów . . .	5	5	10	1	—	1	—	1	—
14. Zapalenie płuc . . .	8	4	12	3	2	1	—	1	—
15. Grypa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16. Przeż. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . . .	1	3	4	—	—	1	1	1	1
21. Udar, porażenia serca . . .	4	6	10	1	1	1	—	—	—
22. Inne choroby serca i na- czyń krwionośnych . . .	11	15	26	1	—	2	—	1	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	9	12	21	2	—	1	—	2	2
24. Inne choroby ustroju ner- wowego . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecię- ca, niezbyt kiszki i żołądka . . .	19	20	39	11	4	10	2	1	5
26. Choroby żołądka . . .	2	3	5	1	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	—	1	1	—	—	1	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	4	6	10	2	2	3	3	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	5	—	5	1	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	1	—	1	—	1	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	7	3	10	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	25	20	45	9	2	3	2	2	3
34. Śmierć przypadkowa . . .	3	4	7	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo . . .	2	—	2	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	2	1*	3	—	1	—	1	1	—
Ogółem	164	147	311	45	22	29	16	14	15

Zgłoszeń spóźnionych: 7 (6 z lipca 1923 r., 1 z maja 1923 r.)
Uwaga do nr. 8: 1 raz tyfus brzuszny i 1 raz tyfus plamisty.

17: 1 raz gorączka pęłogowa.

*) Płć nieznana (znalezione zwłoki).

b) Dzieci nieślubne,
zmarłe w 1. roku życia,
według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	6
b. Służące	14
c. Krawczki i p.	3
d. Pracownice handlo- we i biurowe	5
e. Zawody wolne	2
f. Inne zawody	1
g. Bez zawodu i nie- znanego zawodu	7
Ogółem	38

c) Osoby zmarłe
w wieku ponad 15 a
według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
mężczyźni	20	50	5	—	—	75
kobiety	24	34	25	—	—	83
Ogółem	44	84	30	—	—	158

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 298 Polaków, 11 Niemców, 2 innych i niezn. narod.

f). Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania.
(Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	moż.	inne	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody uny- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.	
Do 5	138	1	—	2	3	15	93	—	9	10	11	141
6—10	8	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	8
11—15	4	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	4
16—20	8	—	—	—	—	—	6	—	—	—	2	8
21—30	25	—	1	—	—	5	9	—	1	3	8	26
31—40	30	—	1	—	2	4	9	—	1	—	15	31
41—50	14	1	—	—	1	1	6	—	2	—	5	15
51—60	18	1	—	—	3	2	6	1	—	—	7	19
61—70	28	1	—	—	2	1	9	—	—	1	16	29
Ponad 70	26	2	2	—	1	—	9	1	—	1	18	30
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	299	6	4	2	12	28	158	2	13	15	83	311

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie			m.	k.
Przyływ	845	826	1671	60	26	61	131	724	669
Odpływ	695	800	1495	68	31	71	145	556	624
Różnica	+150	+26	+176	-8	-5	-10	-14	+168	+45

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróz	Niewiadomo
Przyływ	1124	139	172	44	104	—	88
Odpływ	925	224	102	49	173	—	22
Różnica	+199	-85	+70	-5	-69	—	+66

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ	1627	100	21	2	20	1	3	1	1671
Odpływ	1398	141	67	24	22	7	8	1	1495
Różnica	+229	-41	-46	-22	-2	-6	-5	—	+176

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odpływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	58	31	+ 27
2. Urzędnicy prywatni	171	117	+ 54
3. Robotnicy i p.	370	289	+ 81
4. Zawody umysłowe wolne	11	10	+ 1
5. Urzędnicy publiczni	56	48	+ 8
6. Wojskowi	20	5	+ 15
7. Inne zawody	11	13	- 2
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	148	182	- 34
Razem	845	695	+150
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	21	29	- 8
2. Służące	319	285	+ 34
3. Urzędniczek prywatne	65	57	+ 8
4. Zawody umysłowe wolne	5	5	—
5. Urzędniczki publiczne	12	24	- 12
6. Inne zawody	81	66	+ 15
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	323	334	- 11
Razem	826	800	+ 26

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 7. 1923.	4755	7716	182 264
Przypisano do 31. 8. 1923.	178	176	182 618

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,21, zgonów 2,04, małżeństw 0,85, różnicy przyływu i odpływu 1,16, ogólnego przyrostu ludności 2,33.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
30	12	6	12	48	97	56	35	31	18	8	18	371

W tem przypadków: chorób zakaźnych 28, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 65, chorób płucnych 2, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 30, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, urazów starczego 2, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 14, świeżby —, chorób skórnych 43, okaleczeń i porażeń 17, chorób zewnętrznych 51, chorób piciowych 77, do obserwacji 37, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu	Od- pływ	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	71	5	14	- 9	62	10
Przytułek języcki	22	—	3	- 3	19	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	114	107	108	- 1	113	10
II. St. chorób wewn.	117	99	96	+ 3	120	18
III. St. chorób wener. i skórnych	109	107	99	+ 8	117	—
IV. St. dziecięca	48	40	34	+ 6	54	24
V. St. dla umysłowo chorych	39	18	19	- 1	38	—
razem	427	371	356	+15	442	52
Szpital dżakonisek	162	215	185	+30	192	25
żydowski	32	37	39	- 2	30	1
SS. Miłosierdzia	153	103	93	+10	163	8
Zakład św. Józefa	121	93	89	+ 4	125	13
Sanatorium SS. Elżbietanek	61	64	62	+ 2	63	6

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 27, poza zakładem 101, razem 128. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	1 razy	Dur brzuszny	4 razy
Płonica	5	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	44
Błonica i dławiec	6	Biegunka	46
Gorączka połogowa	—	Inne choroby	3
		Robactwo	19
		Świerzb	—

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	—	1	2	2	—	—	5
Płonica	1	2	1	1	4	1	10
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	1	1	—	—	—	—	2
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa	—	—	—	—	—	—	—
Jaglica	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc	11	8	3	7	4	—	33
Dysenterja	51	3	2	11	7	1	75
Inne choroby*)	2	—	—	—	—	—	2
Ogółem	66	15	8	21	15	2	127

*) Parochy.

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
31	3	15	13	3	21	5	4	1

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 4, z rąk polskich 27.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	bud dla mieszka- niowych	główn. celów innych	oficyn dla mieszka- niowych	itp. celów innych	innych budynków				mieszka- ni	ubikacyj miesz- kanio- ogółem	lokalii handlow. i przemysłow.
10	3	—	—	1	6	12	1	23	11	31	5

Wnioseków budowlanych wpłynęło 63, zezwoleń udzielono 22.

3. Budowa mieszkań.

	1	Mieszkania o						Lokale
	izbie	2	3	4	5.	6	Ogółem	handlowe i przemysłowe
		pokojach					i w.	
Powstało	—	4	5	3	—	—	12	19
Ubyło	—	—	—	1	—	—	1	14
Różnica + —	—	+4	+5	+2	—	—	+11	+ 5

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 857	351 612 022,45
Przypływ	10	80 918 809,—
Odpyływ	123	66 616 510,—
Stan w końcu miesiąca	47 744	365 914 321,45

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+	-	Stan w końcu miesiąca	W odpy- wie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1802	18	22	—4		1798	5
2. Dzieci w miejskiej opiece	322	73	97	—24		298	14

3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 321 osobom, w tem 256 mężczyzn, 64 kobiet i 1 dziecko.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa przy końcu miesiąca.)

Kategorie robotników	Prze- mysł i handel	Meta- lurgia	Przem budo- wiany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr.	inni
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	13390	13390	19300	15022	14520
„ 2-4 „ „ „	15310	15310	.	17710	17248
„ 2-4 „ żonaci	18100	18100	.	21203	20682
„ ponad 4 l. po wyucz.	18100	18100	.	21203	20682
Robotnicy przyuczeni	14550	14550	12850	16381	16381
Robotnicy 16-18 lat	6100	6100	.	6932	6932
„ 18-21 „	10090	10090	7650	10391	10391
„ ponad 21 lat samotni	13460	.	11500	15165	15165
„ 21-23 lat samotni	.	13460	.	.	.
„ ponad 23 lat lub					
21 żonaci	13920	13920	.	15469	15469
Robotnice 16-18 lat	4370	4370	.	4567	4567
„ 18-21 lat	6540	6540	.	5892	5892
„ ponad 21 lat	7960	7960	.	8429	8429
„ wdowy i t. p.	.	.	.	10488	10488

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 50 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		mięsc	pracow.
Górnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalow.												
wy . . .	36	—	36	44	—	44	26	—	26	—	10	18
Włókienniczy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany . .	129	—	129	24	—	24	12	—	12	—	117	12
Drzewny . .	12	—	12	8	—	8	4	—	4	—	8	4
Skórny . .	2	—	2	7	—	7	2	—	2	—	—	5
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	2	10	12	7	4	11	2	4	6	—	6	5
Przetw.												
zwierz. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczny . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy niekwalifik.	164	86	250	473	155	628	164	86	250	82	—	296
Służ. domowa .	—	129	129	—	52	52	—	52	52	45	32	—
„ folwarcza .	72	89	161	71	80	151	71	80	151	—	10	—
„ sezonowa .	11	46	57	7	26	33	7	26	33	24	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Nauczyciele .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści . .	2	3	5	15	16	31	2	3	5	11	—	15
Technicy . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	2	2	12	5	17	—	2	2	6	—	9
Inni	2	—	2	5	—	5	2	—	2	—	—	3
Prak. term. . .	43	8	51	48	12	60	30	7	37	13	14	10
Inni	16	—	16	23	—	23	16	—	16	—	—	7
Ogółem . . .	491	373	864	745	350	1095	338	260	598	89,112	197	385
w tem z poprzedniego miesiąca . .	94	53	147	482	100	582	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje miejsc	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	18	24	16	-,3	2	5
2.	„ budowlany	4	2	2	—	2	—
3.	„ drzewny	3	4	3	—	—	1
4.	„ skórny	2	2	2	—	—	—
5.	„ konfekecyjny	4	4	4	—	—	—
6.	„ spożywczy	3	3	1	-,2	2	—
7.	„ kupiecki	5	10	4	-,4	1	2
8.	inne zawody	12	11	5	-,4	7	2
	Ogółem	51	60	37	-,13	14	10
	w tem z poprz. mies.	17	21	—	—	—	—
	„ sił żeńskich	—	6	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	8000	8000	10000	10000	—	
2. „ pszen.	„	18000	18000	20000	20000	—	
3. Mąka pszen.	„	18000	18000	20000	20000	—	
4. „ żytnia	„	8000	8000	10000	10000	—	
5. Kasza . . .	„	7000	8000	10000	10000	—	
6. Groch. . . .	„	7000	7000	8000	9000	—	
7. Fasola . . .	„	7000	7000	10000	12000	—	
8. Cukier . . .	„	24 00	30000	32000	32000	—	
9. Mleko niezab.	1 l.	3400	3500	5000	4700	—	
10. Jaja	1 szt.	1000	1300	2500	2700	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	12000	12000	16000	16000	—	
12. Mięso woł.	„	32000	40000	60000	72000	—	
13. Cielęcina . .	„	32000	48000	74000	80000	—	
14. Wieprzow. .	„	44000	52000	90000	84000	—	
15. Słonina sol.	„	70000	80000	120000	120000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	32000	40000	56000	56000	—	
17. Masło	1 kg.	60000	60000	100000	100000	—	brak wielki
18. Smalec wp.	„	70000	80000	120000	120000	—	
19. Ziemniaki . .	„	1400	1600	1600	1600	—	
20. Sól biała . .	„	4000	4000	5000	5000	—	
21. Kapusta św.	„	8000	8000	8000	6000	—	
22. Marchew . . .	„	4000	5000	5000	5000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	200000	280000	280000	280000	—	
24. Kawa zboż.	„	10000	10000	10000	12000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	70000	75000	80000	100000	—	
26. Nafta	1 l.	7500	12000	12000	12000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	60000	70000	100000	100000	—	
28. Gaz	1 kbm.	3000	3000	4000	4000	—	
29. Elektryczn.	1 kwg.	8000	8000	12000	12000	—	cz. miasta 11 250, —
30. Przejazd tramwajem .	—	1000	1000	2000	2000	—	
31. Nr. gazety . .	—	1000	1000	1000	1000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	12000	12000	12000	15000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	6000	8000	8000	8000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	250000	300000	600000	700000	—	
35. Cebula	1 kg.	5000	6000	6000	6000	—	
36. Gęś	„	40000	46000	60000	80000	—	
37. Karpie	„	36000	50000	70000	80000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszemica	-	-	-	-	-	450 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	210 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	175 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	270 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	225 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	-	210 000,—	„
„	-	-	-	-	-	-	„
„	-	-	-	-	-	-	„
Wetna krajowa	-	-	-	-	-	750 000,—	„
Len	-	-	-	-	-	45 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	30 000,—	„
„	-	-	-	-	-	-	„
„	-	-	-	-	-	-	„
Świnie	-	-	-	-	-	3 500 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	2 300 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	-	2 500 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	2 400 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	248	630	1614	6973	2293	1448	254	1733	—	15193
ubito	77	319	593	4026	2530	1367	54	—	79	9045

b) Targowisko.

	wcłó	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	236	442	1470	4383	1680	1103	17	—	9331
drogą kolną	12	188	144	2590	613	345	237	1733	5862
Wysłano									
koleją żelazną	184	338	1108	1857	13	224	3	60	3787
drogą kolną	2	41	29	1716	76	56	200	1673	3793
do rzeźni	62	251	477	3400	2204	1168	51	—	7613

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	251	481	1578	4480	1881	1283	17	—	9971	558 7

Wysłano 3 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodzinny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 VII.	1923 VIII.	VIII-VII. — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk.	24,94	580914	1 115 250	534336
	wskaźnik	1	23292	44717	+ 91,98%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	364950	681300	316350
	wskaźnik	1	22767	42502	+ 86,68%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,30	28747	64249	35502
	wskaźnik	1	22113	49415	+123,50%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	242607	468334	225727
	wskaźnik	1	23949	46232	+ 93,04%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	30607	54228	23621
	wskaźnik	1	16109	28541	+ 77,18%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	11873	22990	11117
potrzeby kulturalne	mk.	0,14	1966	2600	634
odzież	mk.	0,35	16768	28638	11870
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	607557	1 149 634	542077
	wskaźnik	1	23225	43946	+ 89,22%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	3,20	59354	118477	59123
	wskaźnik	1	18548	37024	+ 99,61%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	340000	420000	80000
	wskaźnik	1	21795	26923	+ 23,53%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	135000	247000	112000
	wskaźnik	1	32140	58810	+ 82,96%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	27,74	25,27	—
3b : 5	„	—	42,29	37,04	—
4 : 5	„	—	32,19	54,22	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	189566	697590	508024
	wskaźnik	1	10192	37505	+267,99%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	VIII. 1923	norm.	Od- chylenie
1. Temperatura powietrza (Celsiusza)	10	30,°8	31	8,°3	16,°1	17,°5	— 1,4
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk.	13	759,5	18	741,0	752,2	753,2	— 1,0
3. Preżność pary (mm).	22	12,7	31	6,0	9,6	10,4	— 0,8
Wilgotn. względna %	28	97%	31	33%	71%	71%	0
4. Zachmurzenie (0—10)	—	—	—	—	6,1	5,3	+ 0,8
5. Opady (mm).	19	9,6	—	—	33	62	— 29
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	268,3	219,4	+ 48,9

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
2	—	—	10	11	13	41	16	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 7, z wichrem 3, z opadem 13, z burzą 4, z gradem 8, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą —, z upałem 8, z skwarem 1.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 0,11; 2. = —; 3. = 1,14; 4. = —;
 5. = —; 6. = 0,06; 7. = —; 8. = 0,08;
 9. = —; 10. = 0,04; 11. = —; 12. = —;
 13. = 0,00; 14. = —; 15. = —; 16. = —;
 17. = 0,10; 18. = —; 19. = —; 20. = 0,10;
 21. = —; 22. = 0,12; 23. = —; 24. = 0,12;
 25. = —; 26. = —; 27. = 0,12; 28. = —;
 29. = 0,12; 30. = —; 31. = 0,14.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	2	—	—	—	—	—	2
małych . . .	4	—	—	1	—	—	5
razem	6	—	—	1	—	—	7
Pomoc doraźna	21	—	2	4	2	—	29
Alarmów ogółem							36

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	13	4	17
Przyptyw w miesiącu	420	459	879
Razem	433	463	896
Odptyw	417	452	869
Stan w końcu miesiąca	16	11	27
W odplywie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 10 142
 z tych a) w hotelach 9 036
 „ b) u innych 1 106
 W tem z zagranicy 736

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
2700	599,70	1 114 030	910	1 114 940	1 121 310

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kgw	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
911 210	1 392 808	1,53

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	155 516
Jeżyce	51 685
Łazarz	47 894
Wilda	41 619
Sołacz	719
Dębiec	186
Rataje	993
Starołęka	1 113
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	83 971
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	40 313
Razem	424 009 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Wrzesień 1923.

Nr. 9.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowość. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	10	29	6	3	—	—	—	48
25—29	5	23	16	3	—	—	—	47
30—39	1	10	15	8	—	—	—	34
40—49	2	—	1	5	—	—	—	8
50—59	—	—	—	—	2	2	—	4
60 i wyżej	—	—	—	1	2	—	1	4
Ogółem kobiet	18	62	38	20	4	2	1	145

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	120	5	1	126
wdowcy . .	13	4	—	17
rozwiedz. .	2	—	—	2
Ogółem kobiet	135	9	1	145

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	138	3	—	—	141
ewangelickiego	1	3	—	—	4
mojżeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	139	6	—	—	145

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	140	3	—	143
niemieckiej . .	—	1	—	1
innej	1	—	—	1
Ogółem kobiet	141	4	—	145

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	198	36	234	27	.	4	4	—	4	238
żeńskiej .	179	35	214	21	.	2	7	2	9	223
Ogółem	377	71	448	48	.	6	11	2	13	461

W tem zgłoszeń spóźnionych: 38 z sierpnia 1923 r.

b) żywo urodzeni według zawzięcia rodziców.

Ślubni według zawzięcia ojca		Nieślubni według zawzięcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	32	a. Robotnice	18
2. Urzędnicy prywatni . .	56	b. Służące	31
3. Robotnicy i p.	204	c. Krawczki i p.	5
4. Zawody umysł. wolne	7	d. Pracownice handlowe i biurowe	7
5. Urzędnicy publiczni . .	53	e. Zawody wolne	1
6. Inne zawody	23	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	2	g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	9
Razem	377	Razem	71

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	moż.	inne	razem	
katol. . .	357	3	—	—	360	63
ewang. . .	4	5	—	—	9	7
moż. . .	—	—	6	—	6	—
inne . . .	—	—	—	2	2	1
Razem	361	8	6	2	377	71

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	119	119	53	28	19	10	4	7	3	2	—	1	—	1	366	63
pol.	niem.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	5	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	9	8
inne . . .	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		125	122	54	28	19	11	4	7	3	2	—	1	—	1	377	71

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
				w 1. r. życia			w 2-5 roku		
	m.	k.	razem	m.	nie-śl.	z.	m.	nie-śl.	z.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	7	8	15	5	2	5	3	—	—
2. Uwiąd starczy . . .	3	8	11	—	—	—	—	1	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
4. Ospa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7. Krztusiec . . .	—	1	1	—	—	1	—	—	—
8. Tyfus wszelaki . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja . . .	4	3	7	—	—	—	—	3	2
11. Ostry reumatyzm stawowy . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc . . .	17	14	31	1	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów . . .	—	5	5	—	—	1	1	—	—
14. Zapalenie płuc . . .	9	9	18	3	1	3	—	—	2
15. Grypa . . .	1	1	2	1	—	—	1	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . . .	5	1	6	1	3	1	—	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	5	6	11	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych . . .	14	16	30	2	—	3	1	2	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe . . .	7	5	12	—	—	1	—	3	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	1
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka . . .	14	11	25	11	2	7	—	—	2
26. Choroby żołądka . . .	1	—	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki . . .	2	—	2	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia . . .	9	8	17	5	3	3	5	1	—
30. Choroby nerek i pęcherza . . .	4	1	5	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	—	1	1	—	—	—	1	—	—
32. Rak wszelk. org. . .	7	4	11	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej . . .	31	11	42	7	6	1	3	3	—
34. Śmierć przypadkowa . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna . . .	1	2	3	—	—	—	1	—	—
Ogółem	143	120	263	36	17	26	16	13	9

Zgłoszeń spóźnionych: 2 (1 z sierpnia 23 r., 1 z marca 21 r.).

Uwaga do nr. 8: 1 raz tyfus brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	7
b. Służące	19
c. Krawczki i p. . . .	3
d. Pracownice handlowe i biurowe . . .	2
e. Zawody wolne . . .	—
f. Inne zawody . . .	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu . .	2
Ogółem	34

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	20	47	7	—	—	74
kobiety	20	17	27	—	—	64
Ogółem	40	64	34	—	—	138

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 248 Polaków, 14 Niemców, 1 innych i nieznanego narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	moż.	inne	Samod. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niez. zaw.	
Do 5	113	2	—	2	4	11	83	1	4	11	3	117
6—10	5	—	—	—	—	1	2	—	—	1	1	5
11—15	3	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3
16—20	4	—	1	—	—	1	3	—	—	—	1	5
21—30	23	2	—	1	—	4	11	2	—	2	7	26
31—40	11	—	—	—	1	3	2	—	1	—	4	11
41—50	22	5	—	—	2	2	14	—	1	—	8	27
51—60	19	3	—	—	1	1	8	—	2	1	9	22
61—70	20	—	—	—	1	—	8	—	—	—	11	20
Ponad 70	24	2	1	—	1	—	9	—	2	1	14	27
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	244	14	2	3	10	23	141	3	10	16	60	263

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie	m.	k.	m.	k.
Przyływ	914	890	1804	71	36	83	144	760	710
Odływ	645	830	1475	83	35	83	169	479	626
Różnica	+269	+60	+329	—12	1	—	—25	+281	+84

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż.	Niewiadomo
Przyływ	1223	178	163	75	100	—	65
Odływ	888	205	102	33	209	1	37
Różnica	+335	—27	+61	+42	—109	—1	+28

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ	1681	90	74	8	22	—	27	2	1804
Odływ	1363	167	86	36	15	4	11	2	1475
Różnica	+318	-77	-12	-28	+7	-4	+16	—	+329

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z zagranicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	45	34	+ 11
2. Urzędnicy prywatni	136	113	+ 23
3. Robotnicy i p.	398	271	+127
4. Zawody umysłowe wolne	13	7	+ 6
5. Urzędnicy publiczni	50	50	—
6. Wojskowi	25	4	+ 21
7. Inne zawody	10	8	+ 2
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	237	158	+ 79
Razem	914	645	+269
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	26	32	— 6
2. Służące	329	317	+ 12
3. Urzędniczki prywatne	42	60	— 18
4. Zawody umysłowe wolne	10	9	+ 1
5. Urzędniczki publiczne	34	25	+ 9
6. Inne zawody	54	56	— 2
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	395	331	+ 64
Razem	890	830	+ 60

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 8. 1923.	4933	7892	182 618
Przypisano do 30. 9. 1923	185	329	183 132

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,93, zgonów 1,72, małżeństw 0,95, różnicy przyływu i odpływu 2,16, ogólnego przyrostu ludności 3,37

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

	Wiek lat.										Ogółem
	0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	
18	8	4	7	41	97	56	19	21	14	3	301

W tem przypadków: chorób zakaźnych 9, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 72, chorób płucnych 1, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 18, zachorzeń połogowych —, chorób serca 2, urazów starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 20, świeżby —, chorób skórnych 25, okaleczeń i porażeń 19, chorób zewnętrznych 37, chorób piciowych 72, do obserwacji 21, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu	Od- ływ	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	62	3	2	+ 1	63	2
Przytułek jeżycki	19	3	3	—	19	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	113	74	102	- 28	85	10
II. St. chorób wewn.	120	92	106	- 14	106	20
III. St. chorób wener. i skórnych	117	88	100	- 12	105	—
IV. St. dziecięca	54	24	56	- 32	22	30
V. St. dla umysłowo chorych	38	23	26	- 3	35	—
razem	442	301	390	- 89	353	60
Szpital dżakonišek	192	223	205	+ 18	210	21
" żydowski	30	25	37	- 12	18	1
SS. Miłosierdzia	163	95	123	- 28	135	6
Zakład św. Józefa	125	59	81	- 22	103	6
Sanatorium SS. Elżbietanek	63	64	71	- 7	56	3

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 31, poza zakładem 96, razem 127. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	5 razy
Płonica	15 "	" inny	— "
Ospa	— "	Gruźlica	41 "
Błonica i dławiec	11 "	Biegunka	32 "
Gorączka połogowa	— "	Inne choroby	3 "
		Robactwo	19 "
		Świerzb	1 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	4	—	2	2	2	1	11
Płonica	6	—	5	2	3	—	16
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	3	—	—	—	—	—	3
Tyfus płamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra połogowa	—	—	—	1	—	—	1
Jaglica	1	—	—	—	2	—	3
Gruźl. płuc	9	1	1	9	4	1	25
Dysenterja	37	4	3	4	2	—	50
Inne choroby*)	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem	60	5	12	18	13	2	110

*) Parchy.

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
28	4	16	9	3	23	2	3	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 8, z rąk polskich 20.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzone nowych		
	mieszka- niowych	główn. celów	innych	mieszka- niowych	innych				innych budynek	mieszka- niowych	ubikacji mies- kaniow.ogółem
13	1	—	—	4	8	12	3	28	2	16	6

Wniosków budowlanych wpłynęło 62, zezwoleń udzielono 45.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe	
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.			
		pokojach							
Powstało	—	2	—	3	—	—	5	17	
Ubyło	—	—	3	—	—	—	3	11	
Różnica + —	—	+2	-3	+3	—	—	+2	+ 6	

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 744	365 914 321,45
Przypływ	20	172 072 255,85
Odpiływ	57	81 330 557,39
Stan w końcu miesiąca	47 707	456 656 019,91

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+ —	Stan w końcu miesiąca	W odpły- wie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1798	35	21	+14	1812	10
2. Dzieci w miejskiej opiece	298	113	83	+30	328	4

3. Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 335 osobom, w tem 288 mężczyzn, 46 kobiet i 1 dziecko.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa przy końcu miesiąca.)

Kategorie robotników	Prze- mysł i handel	Meta- lurgia	Przem. budo- wlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	fabr. mk.	inni mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	15670	15670	30100	17576	16988
„ 2-4 „ „ „	17910	17910	.	20721	20180
„ 2-4 „ żonaci	21180	21180	.	24808	24198
„ ponad 4 l. po wyucz.	21180	21180	.	24808	24198
Robotnicy przyuczeni	17020	17020	20100	19166	19166
Robotnicy 16-18 lat	7140	7140	.	8110	8110
„ 18-21 „	11810	11810	12000	12158	12157
„ ponad 21 lat samotni	15750	.	18000	17743	17743
„ 21-23 lat samotni	.	15750	.	.	.
„ ponad 23 lat lub					
21 żonaci	16290	16290	.	18099	18099
Robotnice 16-18 lat	5110	5110	.	5343	5343
„ 18-21 lat	7650	7650	.	6894	6894
„ ponad 21 lat	9310	9310	.	9862	9862
„ wdowy i t. p.	.	.	.	12271	12271

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 60 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejs.	praco-wnik.
Górnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalow. wy . . .	56	—	56	64	—	64	27	—	27	15,-	14	37
Włókienniczy . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany .	149	—	149	44	—	44	36	—	36	65,-	48	8
Drzewny . .	15	—	15	17	—	17	7	—	7	8,-	—	10
Skórny . .	11	—	11	12	—	12	5	—	5	3,6	3	1
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	2	9	11	8	2	10	2	2	4	4,-	3	6
Przetw. zwierz. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczy .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Robotnicy nie- kwalifik. .	54	192	246	265	246	511	54	192	246	-66	—	199
Służ. domowa .	—	180	180	—	92	92	—	92	92	—	88	—
„ folwarcza	85	34	119	84	24	108	81	24	105	—	14	3
„ sezonowa	29	32	61	19	22	41	19	22	41	—	20	—
Pracownicy komunik. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	1	—	1	3	—	3	1	—	1	—	—	2
Nauczyciele .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści . .	—	—	—	6	11	17	—	—	—	—	—	17
Technicy. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	6	20	26	—	—	—	-1	—	25
Inni	—	—	—	3	—	3	—	—	—	-3	—	—
Prak. term. . .	40	7	47	42	13	55	28	6	34	3,8	10	13
Inni	16	—	16	43	—	43	16	—	16	—	—	27
Ogółem .	458	454	912	616	430	1046	276	338	614	98,84	200	348
w tem z poprzedniego miesiąca . .	149	48	197	301	84	385	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje	
						miejsc	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	12	18	11	3,3	1	4
2.	„ budowlany	3	3	1	1,5	1	2
3.	„ drzewny	3	2	2	—	1	—
4.	„ skórny	3	3	3	—	—	—
5.	„ konfekcyjny	3	3	3	—	—	—
6.	„ spożywczy	4	3	2	—	2	1
7.	„ kupiecki	4	10	4	3,3	—	3
8.	inne zawody	15	13	8	2,2	5	3
Ogółem		47	55	34	3,8	10	13
w tem z poprz. mies.		14	10	—	—	—	—
„ sił żeńskich		1	2	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	8000	8000	8000	10000	—	
2. „ pszen.	„	20000	20000	24000	30000	—	
3. Mąka pszen.	„	20000	20000	20000	26000	—	
4. „ żytnia	„	10000	10000	10000	12000	—	
5. Kasza	„	10000	10000	10000	12000	—	
6. Groch	„	10000	10000	10000	14000	—	
7. Fasola	„	12000	12000	12000	14000	—	
8. Cukier	„	34000	34000	40000	40000	—	przyp. 48000
9. Mleko niezb.	1 l.	6000	6400	7000	8000	—	
10. Jaja	1 szt.	3000	3000	3000	4000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	20000	20000	20000	24000	—	
12. Mięso woł.	„	80000	80000	80000	94000	—	
13. Cielęcina . .	„	100000	100000	100000	100000	—	
14. Wieprzow . .	„	100000	100000	104000	108000	—	
15. Świnina sol.	„	140000	160000	160000	160000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	64000	64000	64000	64000	—	
17. Masło	1 kg.	120000	130000	140000	170000	—	
18. Smalec wp.	„	152000	154000	160000	160000	—	
19. Ziemniaki . .	„	1400	1600	1600	1600	—	
20. Sól biała . .	„	7000	7000	8000	14000	—	
21. Kapusta św.	„	4000	4000	4000	5000	—	
22. Marchew . . .	„	4000	4000	4000	6000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	280000	280000	320000	360000	—	
24. Kawa zboż.	„	14000	14000	14000	15000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	140000	140000	140000	140000	—	
26. Nafta	1 l.	14500	14500	14500	16000	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	100000	102000	106000	110000	—	
28. Gaz	1 kbm.	6000	6000	6000	6000	—	
29. Elektryczn.	1 kwg.	16000	16000	16000	16000	—	cz. miasta 25 500,—
30. Przejazd tramwajem .	—	4000	4000	4000	4000	—	
31. Nr. gazety . .	—	2000	2000	2000	2000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	15000	15000	25000	25000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina	—	15000	15000	20000	20000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	700000	700000	700000	700000	—	
35. Cebula	1 kg.	6000	8000	8000	10000	—	
36. Gęś	„	84000	90000	100000	100000	—	
37. Karpie	„	90000	90000	90000	120000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszonica	-	-	-	-	-	500 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	-	265 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	-	270 000,—	„
Owies	-	-	-	-	-	255 000,—	„
Proso	-	-	-	-	-	brak	
Tatarka	-	-	-	-	-	brak	
„	-	-	-	-	-	-	
Wełna krajowa	-	-	-	-	-	9 300 000,—	mk.
Len	-	-	-	-	-	90 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	-	55 000,—	„
„	-	-	-	-	-	-	
Świnie	-	-	-	-	-	3 600 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	-	2 500 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	-	brak	
Cielęta	-	-	-	-	-	3 000 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	-	3 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	konii	Ogółem
spędzono	185	587	1350	5130	1317	1464	277	1316	—	11626
ubito	67	367	545	3576	1365	1139	121	—	74	7254

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	149	429	1092	3978	986	1311	48	11	8004
drogą kołną	36	158	258	1152	331	153	229	1305	3622
Wysłano									
koleją żelazną	106	311	923	1303	24	287	—	—	2954
drogą kołną	21	44	83	426	15	47	204	1316	2156
do rzeźni	58	232	344	3401	1278	1130	73	—	6516

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	konii	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	158	521	1231	4106	1049	1320	64	—	11	8460	458 5

Wysłano 4 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 VIII.	1923 IX.	IX.-VIII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	1 115 250	1 454 772	339522
	wskaźnik	1	44717	58331	+ 30,44%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	681300	964500	283200
	wskaźnik	1	42502	60168	+ 41,56%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	64249	78911	14662
	wskaźnik	1	49415	60701	+ 22,82%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	468334	566132	97798
	wskaźnik	1	46232	55886	+ 20,88%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	54227	75198	20970
	wskaźnik	1	28541	39578	+ 38,67%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	22990	35180	12190
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	2600	4166	1566
odzież	mk.	0,35	28638	35852	7214
3. Koszty utrzymania ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	1 149 634	1 510 632	380998
	wskaźnik	1	43946	58510	+ 33,14%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	118477	154109	35632
	wskaźnik	1	37024	48159	+ 30,08%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	420000	530000	110000
	wskaźnik	1	26923	33974	+ 26,19%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	247000	297500	50500
	wskaźnik	1	58810	70830	+ 20,44%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	25 27	17,39	—
3b : 5	„	—	37 04	32,01	—
4 : 5	„	—	54 22	52,03	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	697590	816178	118588
	wskaźnik	1	37505	43881	+ 16,99%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	IX. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . . .	15	29,1	26	6,6	14,2	13,6	+ 0,6
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	9	761,9	21	745,2	754,7	754,6	+ 0,1
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	18	12,8	21	6,4	8,9	8,9	0,0
4. Zachmurzenie (0—10)	28	100%	10	29%	75%	77%	-2
5. Opady (mm). . . .	—	—	—	—	6,2	5,4	+ 0,8
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	18	13,4	—	—	30	43	- 13
	—	—	—	—	suma miesięczna 194	163	+ 31

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
3	3	5	10	12	17	32	8	— razy

Dni pogodnych 2, pochmurnych 9, z wichrem 2, z opadem 15, z burzą 0, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą —, z upałem 5.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = —;	3. = 0,15;	4. = —;
5. = 0,16;	6. = —;	7. = 0,16;	8. = —;
9. = —;	10. = 0,16;	11. = —;	12. = 0,16;
13. = —;	14. = 0,16;	15. = —;	16. = —;
17. = 0,16;	18. = —;	19. = 0,18;	20. = —;
21. = 0,20;	22. = —;	23. = —;	24. = 0,18;
25. = —;	26. = 0,16;	27. = —;	28. = 0,12;
29. = —;	30. = —.		

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Włda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	1	—	1
średnich . . .	—	—	1	—	—	—	1
małych . . .	4	—	1	2	—	—	7
razem	4	—	2	2	1	—	9
Pomoc doraźna	14	—	—	—	—	—	14
Alarmów ogółem							23

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	16	11	27
Przyptyw w miesiącu	473	444	917
Razem	489	455	944
Odptyw	472	448	920
Stan w końcu miesiąca	17	7	24
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych	1 790
z tych a) w hotelach	812
b) u innych	978
W tem z zagranicy	601

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
2970	59870	1 206 610	44 380	1 250 990	1 251 870

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg
966 700	1 512 032	1,56

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	165 517
Jeżyce	50 972
Łazarz	47 917
Włda	44 652
Sołacz	896
Dębiec	239
Rataje	859
Starołęka	911
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	73 892
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	33 582
Razem	419 437 m³

Zestawienia kwartalne.

(Czas od 1. VII. do 30. IX. 1923.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzn	Zajęcie kobiety							ogółem
	(zawody jak obok)							
	1	2	3	4	5	6	7	
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy . .	2	9	2	—	3	7	16	39
2. Urzędnicy prywatni	1	22	2	1	3	11	28	68
3. Robotnicy i p.	1	18	82	—	2	28	32	163
4. Zawody umysłowe wolne . .	—	3	—	1	1	1	2	8
5. Urzędnicy publiczni	—	17	4	—	8	6	16	51
6. Inne zawody	—	13	2	1	2	16	14	48
7. Bez zawodu	—	1	—	—	1	1	4	7
Ogółem kobiet	4	83	92	3	20	70	112	384

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					w tem nieślubn.
		VII	V.II	IX.	razem		
poniżej 18	14	7	3	4	14		11
„ 18—20	92	26	36	31	93		38
„ 21—25	446	165	148	138	451		88
„ 26—30	453	154	151	155	460		60
„ 31—35	265	95	87	87	269		19
„ 36—40	125	50	54	25	129		3
„ 41—45	27	13	10	5	28		2
46 i wyżej	2	—	—	2	2		—
Wiek nieznany	1	—	—	1	1		1
Razem	1425	510	489	448	1447		222

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	205	177	382
6—10	9	5	14
11—15	7	8	15
16—20	14	10	24
21—30	47	32	79
31—40	30	39	69
41—50	37	23	60
51—60	37	31	68
61—70	35	41	76
Ponad 70	32	64	96
Ogółem	453	430	883

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych . .	64 919	66 018	+ 1099
Niezdolnych do pracy . .	2 067	2 283	+ 216

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw			Sąd procederowy spraw		
	zalegl.	nowych	razem	zalegl.	nowych	razem
Wniesiono spraw	16	49	65	62	111	173
Załatwiono przez:						
cofnięcie	2	13	15	10	20	30
ugodę	5	5	10	21	17	38
wyrok	4	8	12	18	22	40
inaczej	2	2	4	8	5	13
razem	13	28	41	57	64	121
Nie załatwiono	3	21	24	5	47	52

Wartość obiektu: 30 — 500 000 mk.

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 30. VI. 1923 w ruchu			Przypisano od 1. VII. 1923 do 30. IX. 1923. w ruchu			Stan w końcu okresu
		natural- nym	napływo- wym	razem	natural- nym	napływo- wym	razem	
rzymsko-katolickiego . .	158 534	+4792	+9438	+14230	+582	+685	+1267	174 031
protestanckiego	8 759	— 156	—1527	—1683	— 18	— 83	—101	6 975
mojżeszowego	2 131	— 51	—438	—489	+ 3	+ 20	+ 23	1 665
inne i nieznane	369	— 31	+116	+ 85	— 3	+ 10	+ 7	461
Ogółem	169 793	+4554	+7598	+12143	+564	+632	+1196	183 132

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go lipca do 30-go września 1923 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; trzeci kwartał 1922 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 384 (b: 399; c: 440); urodzeń żywych notowano 1447 (b: 1395; c: 1522); zgonów 883 (b: 812; c: 924).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych wzrosła o 52, liczba zgonów o 71. W stosunku do III/1922 spadła liczba żywourodzonych o 8,4 proc., liczba zmarłych o 4,4 proc.

Pogorszyła się śmiertelność niemowląt (297 wobec b: 215) polepszyła natomiast nieznacznie u dzieci w 2—5 roku życia (85 wobec b: 90).

Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 216 zgonów (b: 273; c: 247).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 12 (b: 28), na tyfus 3 (b: 2), na dysenterję 35 (b: 2), na grypę 4 (b: —), na gruźlicę 104 (b: 134), na zapalenie płuc 55 (b: 98), na inne choroby zakaźne 3 (b: 9). Osłabły choroby dziecięce i płucne, wzmocniły się dysenterja (w sierpniu 26 zgonów) oraz grypa.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 564 (b: 583; c: 598), przyrost naturalny słabszy.

Liczba małżeństw zachowuje tendencję zniżkową.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,98 (b: 2,89), zgonów 1,82 (b: 1,68).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1225 (b: 1153), nieślubnego 222 t. j. 15,3 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 242 t. j. 17,3 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 43,2 proc. służących (b: 6:47,5 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 368 t. j. 95,8 proc. (b: 378 = 94,7 proc.), ewangelickich 5 (b: 10), żydowskich 2 (b: 1), mieszanych 9 (b: 10).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1179 (96,2 proc.; b: 1119 = 97,1 proc.), z rodziców ewangelickich 12 (1 proc.; b: 15 = 1,3 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 13 (b: 6), z małżeństw mieszanych i innych 21 (b: 13). Na ogółem 222 (b: 242) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 208 (b: 228), ewangelickich 13 (b: 14), innego wyznania 1 (b: —).

Zmarło ogółem katolików 820 (92,9 proc.; b: 755 = 93,0 proc.), ewangelików 46 (5,2 proc.; b: 37), izraelitów 10 (b: 10), innych 7 (b: 10).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 375 (97,4 proc.; b: 380 = 95,2 proc.), niemieckich 5 (b: 10), mieszanych 4 (b: 9). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1196 (97,6 proc.; b: 1129 = 97,9 proc.), niemieckich 23 (b: 20), innych 2 (b: —) z małżeństw mieszanych 4 (b: 4). Dzieci nieślubnych polskich było 208 (93,7 proc.; b: 224 = 92,6 proc.), niemieckich 14 (b: 18).

Zmarło Polaków 831 (94,1 proc.; b: 762 = 93,8 proc.), Niemców 49 (b: 49), innych 3 (b: 1).

Ludność żydowska po raz pierwszy od lat wykazała przyrost naturalny, widocznie dzięki napływowi żydów wschodnich. Ubytek naturalny ludności ewangelickiej i niemieckiej trwa nadal.

Ruch wędrowny żywszy. Nadwyżkę przyływu wynosi 632 (b: 194) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 1,30. Nadwyżkę przyływu wykazują katolicy, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska i austriacka, oraz ponownie żydzi; nadwyżkę odpływu województwa pomorskie i śląskie, zagranica, ewangelicy i Niemcy. Ogólna nadwyżka żydów obejmowała 20 osób, w samych zaś wędrownkach krajowych 34 osoby (przyływ krajowy 72, odpływ 38).

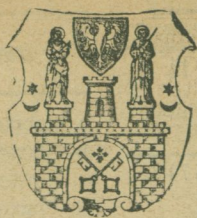
Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 2,47 proc. (przyrost naturalny 1,16 proc.)

Wzrost cen bardzo wielki.

Zygmunt Zalewski.

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Październik 1923.

Nr. 10.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50—59	60 i wyżej	
poniżej 20	2	1	—	—	—	—	—	3
20—24	10	30	12	3	—	—	—	55
25—29	7	34	18	4	—	—	—	63
30—39	—	11	17	15	2	—	—	45
40—49	—	—	3	5	3	—	—	11
50—59	—	—	—	—	—	—	—	—
60 i wyżej	—	—	—	1	—	—	1	2
Ogółem kobiet	19	76	50	28	5	—	1	179

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	154	4	—	158
wdowcy . .	12	6	—	18
rozwiedz. .	2	1	—	3
Ogółem kobiet	168	11	—	179

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	173	—	—	—	173
ewangelickiego	3	2	—	—	5
możeszowego	—	—	—	—	—
innego	—	—	—	1	1
Ogółem kobiet	176	2	—	1	179

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	174	1	—	175
niemieckiej	1	3	—	4
innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	175	4	—	179

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	211	32	243	23	.	8	5	4	9	252
żeńskej .	181	42	223	20	.	6	6	—	6	229
Ogółem	392	74	466	43	.	14	11	4	15	481

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	38	a. Robotnice	14
2. Urzędnicy prywatni . .	58	b. Służące	35
3. Robotnicy i p.	216	c. Krawczki i p.	10
4. Zawody umysł. wolne	11	d. Pracownice handlowe i biurowe	2
5. Urzędnicy publiczni . .	42	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	26	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	1	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	13
Razem	392	Razem	74

W tem zgłoszeń spóźnionych: 47 (46 z września 1923 r., 1 z lipca 1923 r.)

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . . .	374	4	—	—	378	74
ewang. . . .	1	9	—	—	10	—
mojż. . . .	—	—	4	—	4	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	375	13	4	—	392	74

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie . . . dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	94	122	74	36	18	13	3	7	8	4	1	1	1	—	382	74
pol.	niem.	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	2	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—
inne	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem		97	125	78	36	18	13	3	7	8	4	1	1	1	—	392	74

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
				w 1. r. życia			w 2-5 roku		
	m.	k.	razem	m.	k.	razem	m.	k.	razem
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona . . .	12	6	18	10	2	5	1	—	—
2. Uwłga starczy	5	6	11	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna) . . .	1	1	2	1	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	1	—	1	—	—	—	1	—	—
7. Krztusiec	1	—	1	—	1	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	—	1	1	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzaný) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	1	1	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	14	13	27	1	—	—	—	—	1
13. Gruźlica innych organów . .	1	1	2	—	—	1	—	—	—
14. Zapalenie płuc	11	3	14	2	2	1	—	1	—
15. Grypa	—	3	3	—	—	2	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne . . .	—	1	1	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	3	—	3	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów . .	1	2	3	—	—	1	—	—	—
21. Udar, porażenia serca . . .	7	13	20	1	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	11	5	16	—	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	1	3	4	—	—	—	—	1	1
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	1	1	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka . .	7	3	10	2	4	1	2	1	—
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	1
27. Zapalenie śl. pej. kiszki . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	6	5	11	—	6	2	3	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza . .	3	3	6	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. płciowych . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	6	7	13	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	26	17	43	8	3	4	2	—	—
34. Śmierć przypadkowa	3	—	3	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	—	—	—	—	1*	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	1*	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	2	2	4	—	—	1	—	—	—
Ogółem	122	98	221*	25	19*	17	9	4	3

Zgłoszeń spóźnionych: 2 (1 z września 1923 r., 1 z lipca 1918 r.)

Uwaga do nr. 8: 1 raz tyfus brzuszny,

„ „ 17: 1 raz gorączka pęłogowa.

*) Płeć nieznaną (znalezione zwłoki).

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	6
b. Służące	14
c. Krawczki i p.	2
d. Pracownice handlowe i biurowe	1
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	5
Ogółem	28

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	21	42	7	—	—	70
kobiety	19	31	18	—	—	68
Ogółem	40	73	25	—	—	138

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 208 Polaków, 12 Niemców, 1 innych i nieznanego narodu.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie								Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samod. handl. przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umysłowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i nieznanego zaw.		
Do 5	74	2	—	1 ¹⁾	5	2	54	3	1	5	7		77
6—10	2	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—		2
11—15	4	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2		4
16—20	13	1	1	—	—	2	5	—	1	1	6		15
21—30	23	—	—	1	1	1	8	—	1	5	8		24
31—40	23	2	—	—	3	—	8	—	1	2	11		25
41—50	7	1	—	—	2	—	2	—	1	—	3		8
51—60	23	—	2	—	5	2	9	—	1	—	8		25
61—70	17	—	1	—	—	1	5	—	2	1	9		18
Ponad 70	20	—	3	—	3	—	5	—	—	1	14		23
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Ogółem	206	6	7	2	19	8	99	4	8	15	68		221

1) Wyznanie nieznanne

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
				Rodziny				Osoby samotne	
	m.	k.	razem	głowy	członkowie	m.	k.	m.	k.
Przyływ	1021	1061	2082	80	42	68	169	873	850
Odływ	692	750	1442	72	34	81	152	539	564
Różnica	+329	+311	+640	+8	+8	—13	+17	+334	+286

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokład wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austriacka	Zagranica	Wędrowni i podróż	Niewiadomo
Przyływ	1340	183	238	101	147	1	72
Odływ	933	146	108	24	197	2	32
Różnica	+407	+37	+130	+77	—50	—1	+40

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyptyw . . .	1967	134	78	8	19	3	18	2	2082
Odptyw . . .	1332	168	73	18	21	9	16	2	1442
Różnica	+635	-34	+5	-10	-2	-6	+2	-	+640

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przyprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

				Przy- ptyw	Odptyw	Różnica
I. Mężczyźni.						
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy				19	24	- 5
2. Urzędnicy prywatni				146	130	+ 16
3. Robotnicy i p.				391	280	+111
4. Zawody umysłowe wolne				17	9	+ 8
5. Urzędnicy publiczni				53	49	+ 4
6. Wojskowi				10	7	+ 3
7. Inne zawody				13	19	+ 6
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu				372	174	+198
Razem				1021	692	+329
II. Kobiety.						
1. Robotnice i p.				19	19	-
2. Służące				396	263	+133
3. Urzędniczek prywatne				77	44	+ 33
4. Zawody umysłowe wolne				2	1	+ 1
5. Urzędniczki publiczne				32	27	+ 5
6. Inne zawody				67	63	- 4
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu				468	333	+135
Razem				1061	750	+311

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921. . .	—	—	169 793
Przypisano do 30. 9. 1923. . .	5118	8221	183 132
Przypisano do 31. 10. 1923. . .	245	640	184 017

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,04, zgonów 1,44, małżeństw 1,17, różnicy przyptywu i odptywu 4,17, ogólnego przyrostu ludności 5,17

IV. Zdrowotność.

1. Przyptyw w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
16	5	6	7	53	95	47	36	28	12	6	16	327

W tem przypadków: chorób zakaźnych 13, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 76, chorób płucnych 4, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 17, zachorzeń połogowych 3, chorób serca 2, uwiadu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 22, świeżby 5, chorób skórnych 44, okaleczeń i porażeń 24, chorób zewnętrznych 37, chorób piciowych 45, do obserwacji 31, do opieki 4.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesią- ca	Przy- ptyw w mies- iącu	Od- ptyw	+	W końcu miesią- ca	W od- ptywie jest zmar- łych
Przytułek dla starców . . .	63	4	—	+ 4	67	—
Przytułek jeżycki . . .	19	5	—	+ 5	24	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn. . .	85	86	88	- 2	83	8
II. St. chorób wewn. . .	106	107	86	+21	127	14
III. St. chorób wener. i skórnych . . .	105	83	94	-11	94	1
IV. St. dziecięca . . .	22	22	26	- 4	18	22
V. St. dla umysłowo chorych . . .	35	28	28	—	35	—
razem	353	326	322	+ 4	357	45
Szpital dżakonisek . . .	210	189	216	-27	183	18
żydowski . . .	18	33	30	+ 3	21	3
SS. Miłosierdzia . . .	135	159	137	+22	157	14
Zakład św. Józefa . . .	103	74	76	- 2	101	5
Sanatorium SS. Elżbietanek	56	56	59	- 3	53	1

3. Miejski Zakład Desyntyfikcyjny.

Desyntyfikcji dokonano w zakładzie 37, poza zakładem 85, razem 122. Desyntyfikcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice — razy	Dur brzuszny 1 razy
Płonica 19 "	" inny — "
Ospa — "	Gruźlica 39 "
Błonica i dławiec . . . 7 "	Biegunka 21 "
Gorączka połogowa . . . 2 "	Inne choroby 3 "
	Robactwo 21 "
	Świerzb 9 "

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	4	2	—	2	2	—	10
Płonica . . .	8	—	3	4	6	—	21
Żarnice . . .	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny . .	2	1	—	1	1	—	5
Tyfus plamisty . .	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa . . .	1	—	—	1	—	—	2
Jaglica . . .	2	—	—	—	—	—	2
Gruźl. płuc .	9	2	3	6	8	1	29
Dysenterja .	14	—	2	5	1	—	22
Inne choroby	—	—	—	4	—	—	4
Ogółem	40	5	8	23	18	1	95

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży	Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach				Nabywcy			
	ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski
35	1	17	18	—	28	5	2	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 10, z rąk polskich 25.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych						Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych bud dla celów	innych	mieszka- niowych oficyn itp. dla celów	innych	innych budynków	Przebudowy i rozbudowy			mieszkań	ubikacyj miesz- kańcow. ogółem	lokalii handlow. i przemysłow.
15	1	2	—	5	7	18	1	34	6	21	5

Wniosków budowlanych wpłynęło 70, zezwoleń udzielono 48.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izbie	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	—	2	4	1	—	2	11	23
Ubyło	—	2	—	—	—	1	5	18
Różnica + —	+2	—	+4	—1	—	+1	+6	+5

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depo- nentów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 707	456 656 019,91
Przyływ	15	233 125 886,—
Odływ	52	196 708 059,33
Stan w końcu miesiąca	47 670	493 073 846,58

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w po- czątku miesiąca	Przyływ	Odływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpy- wie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1812	16	12	+ 4	1816	3
2. Dzieci w miejskiej opiece	328	77	95	—18	310	13

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 621 osobom, w tem 474 mężczyzn, 131 kobiet i 16 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorie robotników	Prze- myśł i handel		Meta- lurgia	Przem. budo- wany	Robotn. miejsca	
	mk.	mk.			mk.	mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	33400	33400	64200	37457	36205	
„ 2—4 „ „ „	38200	38200	.	44160	43008	
„ 2—4 „ „ „ „	45100	45100	.	52871	51571	
„ ponad 41. po wyucz.	45100	45100	.	52871	51571	
Robotnicy przyuczeni	36300	36300	42800	40846	40846	
Robotnicy 16—18 lat	15200	15200	.	17283	17283	
„ 18—21 „	25200	25200	25500	25908	25908	
„ ponad 21 lat samotni	33600	.	38400	37814	37814	
„ 21—23 lat samotni	.	33600	.	.	.	
„ ponad 23 lat „	.	.	.	.	.	
„ lub 21 żonaci	34700	34700	.	38572	38572	
Robotnice 16—18 lat	10900	10900	.	11387	11387	
„ 18—21 lat	16300	16300	.	14691	14691	
„ ponad 21 lat	19800	19800	.	21018	21018	
„ wdowy i t. p.	.	.	.	26152	26152	

U w a g i: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 100 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umiesz- czono			Cofnięto	Pozost.	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejs	praco- wnik.
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalo- wy	44	—	44	68	—	68	16	—	16	10,4	18	48
Włókienni- czy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	139	—	139	66	—	66	55	—	55	58,7	26	4
Drzewny	14	—	14	22	—	22	7	—	7	4,5	3	10
Skórny	7	—	7	7	—	7	4	—	4	3,-	—	3
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	3	5	8	8	3	11	3	3	6	2	2	3
Przetw. zwierz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Chemiczy	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Robotnicy nie- kwalifik.	140	107	247	272	155	427	140	107	247	—	—	180
Służ. domowa	—	324	324	—	214	214	—	214	214	99,-	11	—
„ folwarcza	52	49	101	50	45	95	49	44	93	—	8	2
„ sezonowa	31	35	66	31	35	66	31	35	66	—	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	2	—	2	4	—	4	2	—	2	—	—	2
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	—	—	—	20	27	47	—	—	—	—	—	47
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	1	1	10	32	42	—	1	1	—	—	41
Inni	3	—	3	4	—	4	2	—	2	1,-	—	2
Prak. term.	37	3	40	46	13	59	23	3	26	4,13	10	20
Inni	20	—	20	64	—	64	20	—	20	—	—	44
Ogółem	493	524	1017	672	524	1196	352	407	759	119,31	79	406
w tem z po- przedniego miesiąca	88	112	200	259	89	348	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miej- sca	Podaż pracy	Umiesz- czono	Cofnięto	Pozostaje	praco- wników
1.	Przemysł metalowy	13	24	12	6	1	6
2.	„ budowlany	4	2	—	1,2	3	—
3.	„ drzewny	3	2	2	1,-	—	—
4.	„ skórny	2	4	2	—	—	2
5.	„ konfekcyjny	4	5	4	—	—	1
6.	„ spożywczy	5	5	3	2	—	—
7.	„ kupiecki	—	6	—	—	—	6
8.	inne zawody	9	11	3	2,3	4	5
	Ogółem	40	59	26	4,13	10	20
	w tem z poprz. mies. , sił żeńskich	10	13	—	—	—	—
		1	4	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	16000	30000	30000	45000	—	
2. „ pszen.	„	40000	60000	60000	90000	—	
3. Mąka pszen.	„	48000	60000	60000	80000	—	
4. „ żytnia	„	18000	30000	32000	44000	—	
5. Kasza	„	26000	36000	44000	60000	—	
6. Groch	„	24000	30000	50000	74000	—	
7. Fasola	„	40000	40000	50000	80000	—	
8. Cukier	„	48 00	70000	120000	200000	—	
9. Mleko niez.	1 l.	12000	15000	21000	28000	—	
10. Jaja	1 szt.	7000	8000	9000	10000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	48000	50000	80000	80000	—	
12. Mięso woł.	„	112000	132000	148000	160000	—	
13. Cielęcina . .	„	100000	120000	138000	152000	—	
14. Wieprzow . .	„	128000	160000	200000	220000	—	
15. Słonina sol.	„	203000	280000	360000	480000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	64000	120000	120000	240000	—	
17. Masło	1 kg.	280000	320000	440000	520000	—	
18. Smalec wp.	„	240000	300000	400000	600000	—	
19. Ziemiaki . .	„	2000	6000	6000	6000	—	
20. Sól biała . .	„	16000	20000	22000	40000	—	
21. Kapusta . . .	„	18000	30000	34000	40000	—	
22. Marchew . . .	„	6000	10000	12000	16000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	780000	800000	980000	1200000	—	
24. Kawa zboż.	„	20000	32000	40000	60000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	180000	200000	400000	450000	—	
26. Nafta	1 l.	26000	40000	50000	100000	—	
27. Mydło do prania	1 kg.	180000	240000	300000	380000	—	
28. Gaz	1 kbm.	10000	22000	22000	33000	—	
29. Elektryczn.	1 kwg	55000	55000	55000	55000	—	
30. Przejazd tramwajem	—	5000	5000	10000	10000	—	
31. Nr. gazety . .	—	5000	5000	5000	5000	—	
32. Strzyżenie głowy	—	25000	40000	40000	75000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina	—	20000	30000	30000	50000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	1000000	1400000	1800000	1800000	—	
35. Cebula	1 kg.	18000	22000	22000	24000	—	
36. Gęś	„	120000	160000	180000	200000	—	
37. Karpie	„	140000	160000	200000	200000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	-	1 100 000,— mk.
Żyto	-	-	-	-	-	900 000,— „
Jęczmień	-	-	-	-	-	1 000 000,— „
Owies	-	-	-	-	-	800 000,— „
Proso	-	-	-	-	-	1 300 000,— „
Tatarka	-	-	-	-	-	1 100 000,— „
—	-	-	-	-	-	—
Wełna krajowa	-	-	-	-	-	40 000 000,— mk.
Len	-	-	-	-	-	250 000,— „
Konopie	-	-	-	-	-	190 000,— „
—	-	-	-	-	-	—
Świnie	-	-	-	-	-	7 400 000,— mk.
Woły	-	-	-	-	-	3 500 000,— „
Kozy	-	-	-	-	-	brak
Cielęta	-	-	-	-	-	4 000 000,— mk.
Owce	-	-	-	-	-	3 600 000,— „

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	konie	Ogółem
spędzono	132	747	1629	8195	1670	1798	473	1884	—	16528
ubito	54	337	625	5024	1681	1034	521	2	81	9359

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	112	541	1319	6426	1169	1205	196	4	10972
drogą kolną	20	206	310	1769	501	393	477	1880	5556
Wysłano									
koleją żelazną	72	329	1037	2985	12	192	—	46	4673
drogą kolną	30	127	210	1063	22	487	327	1838	4104
do rzeźni	30	291	382	4147	1636	919	346	—	7751

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	konie	prosiąt	Ogółem	w wozach 1 2 piętrach
Nadeszło	120	553	1420	6578	1176	1237	217	—	4	11305	542 4

Wysłano 5 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 IX	1923 X	IX.-X. — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	1454 779	4 343 870	2889098
	wskaźnik	1	58331	174173	+ 198,59%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	964500	3 074 000	2109500
	wskaźnik	1	60168	191765	+ 218,71%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	78911	306650	227739
	wskaźnik	1	60701	235885	+ 288,60%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	56613	3 088 834	2522702
	wskaźnik	1	55886	304919	+ 445,60%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	7519	287727	211879
	wskaźnik	1	39578	151435	+ 280,96%
w tem: mieszkanie, opał etc. potrzeby kulturalne odzież	mk.	1,11	35180	107875	72695
	mk.	0,44	4166	10500	6334
	mk.	0,35	35852	168702	132850
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	1530 632	6 162 834	4632202
	wskaźnik	1	58510	235582	+ 302,63%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	154109	593727	439618
	wskaźnik	1	48158	185540	+ 285,20%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	530000	1 800 000	1270000
	wskaźnik	1	33974	115385	+ 239,62%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	297500	1 740 000	1442500
	wskaźnik	1	70830	414285	+ 484,87%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	17.39	43,13	—
3b : 5	„	—	32 01	55,21	—
4 : 5	„	—	52,03	72,10	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,64	816178	1 739 444	923266
	wskaźnik	1	43881	93518	+ 113,12%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	X. 1923	norm.	Od- chylenie
1. Temperatura powietrza (Celsjusza) . . .	1	20,5	15	3,9	10,7	8,4	+2,3
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad poziomem morsk. . .	18	760,7	24	737,3	749,1	753,9	-4,8
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	2	12,7 100%	12	5,6 52%	8,2 84%	7,0 85%	+1,2 -1
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	6,9	6,5	+0,4
5. Opady (mm). . . .	19	5,6	—	—	45	35	+10
6. Czas trwania usłonecznienia (godziny)	—	—	—	—	109,4	104,9	+4,5

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
1	3	3	6	17	25	35	3	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 13, z wichrem 1, z opadem 21, z burzą 1, z gradem 0, z krupami —, mroźnych (max. 0°) —, z mrozem (min. niżej 0°) —, ze śniegiem —, z mgłą 4.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = 0,06; 2. = —; 3. = 0,04; 4. = —;
 5. = 0,02; 6. = —; 7. = —; 8. = 0,08;
 9. = —; 10. = 0,16; 11. = —; 12. = 0,26;
 13. = —; 14. = —; 15. = 0,34; 16. = —;
 17. = 0,38; 18. = —; 19. = 0,38; 20. = —;
 21. = —; 22. = 0,46; 23. = —; 24. = 0,54;
 25. = —; 26. = 0,54; 27. = —; 28. = —;
 29. = 0,50; 30. = —; 31. = 0,48.

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	1	1	—	—	—	—	2
średnich . . .	—	—	1	1	—	—	2
małych . . .	3	—	—	—	3	—	6
razem	4	1	1	1	3	—	10
Pomoc doraźna	11	—	1	3	1	—	16
Alarmów ogółem							26

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	17	7	24
Przyływ w miesiącu	617	418	1035
Razem	634	425	1059
Odływ	617	422	1039
Stan w końcu miesiąca	17	3	20
W odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ilość zgłoszonych przejezdnych 1 600
 z tych a) w hotelach 720
 b) u innych 880
 W tem z zagranicy 727

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
3350	585,9	1 335.190	80 160	1 435 350	1 424 670

7. Elektrownia miejska.

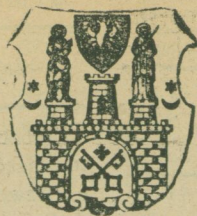
Wytworzono prądu w kgw	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 123 295	1 695 162	1,51

8. Wodociąg miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	166 778
Jeżyce	51 883
Łazarz	46 612
Wilda	41 063
Sołacz	657
Dębiec	161
Rataje	663
Starołęka	942
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej . . .	82 164
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe . .	33 910
Razem	4 248 333 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Listopad 1923.

Nr. 11.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związku małżeńskie z kobietami w wieku lat:								Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—39	40—49	50	59	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	9	39	13	3	—	—	—	—	64
25—29	4	37	25	1	1	—	—	—	68
30—39	1	9	15	20	—	—	—	—	45
40—49	—	1	1	8	2	—	—	—	12
50—59	—	2	1	1	2	—	—	—	6
60 i wyżej	—	—	—	1	2	1	—	—	4
Ogółem kobiet	14	88	55	34	7	1	—	—	199

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	167	10	—	177
wdowcy .	16	3	2	21
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	184	13	2	199

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	194	—	—	—	194
ewangelickiego	3	1	—	—	4
mojżeszowego	—	—	—	—	1
innego	—	—	1	—	—
Ogółem kobiet	197	1	1	—	199

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . .	193	1	—	194
niemieckiej	3	2	—	5
innej . . .	—	—	—	—
Ogółem kobiet	196	3	—	199

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiejs.	jako bli- źnięta i t. d.				
męskiej .	207	21	228	8	.	4	2	2	4	232
żeńskej .	191	23	214	3	.	6	6	1	7	221
Ogółem	398	44	442	11	.	10	8	3	11	453

W tem zgłoszeń spóźnionych: 40 z października 1923.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	37	a. Robotnice	8
2. Urzędnicy prywatni . .	71	b. Służące	25
3. Robotnicy i p.	197	c. Krawczki i p.	6
4. Zawody umysł. wolne	5	d. Pracownice handlowe i biurowe	3
5. Urzędnicy publiczni . .	50	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	38	f. Inne zawody	—
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	—	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	2
Razem	398	Razem	44

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol.	391	1	—	1	393	41
ewang.	1	2	—	—	3	3
mojż.	—	—	2	—	2	—
inne	—	—	—	—	—	—
Razem	392	3	2	1	398	44

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 i w.		
pol.	pol.	141	97	64	37	18	9	10	10	3	2	—	—	1	1	393	41
pol.	niem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	pol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem.	niem.	4	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		145	97	65	37	18	9	10	10	3	2	—	—	1	1	398	44

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i płci.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci							
	m.	k.	razem	w 1. r. życia				w 2-5 roku			
				m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.	m.	ż.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	12	6	18	7	3	4	2	2	—	—	—
2. Uwład starczy	3	11	14	—	—	—	—	—	—	1	—
3. Płonica (szkarlatyna)	1	2	3	—	—	—	—	—	—	1	1
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławicę i błonica	2	—	2	1	—	—	—	1	—	—	—
7. Krztusiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8. Tyfus wszelaki	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	1
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	11	20	31	—	—	—	—	—	—	1	—
13. Gruźlica innych organów	—	4	4	—	—	—	1	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	7	3	10	1	—	—	1	—	—	1	—
15. Grypa	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów.	5	4	9	—	2	1	1	—	—	—	—
21. Udar, porażenia serca	8	12	20	—	1	2	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	16	24	40	2	—	1	—	—	—	1	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowie	10	5	15	—	—	—	1	3	—	—	—
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszek i żołądka	4	1	5	1	—	—	—	—	—	—	—
26. Choroby żołądka	1	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie śluzki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	1	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	4	6	10	2	2	—	6	—	—	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	5	3	8	—	—	—	—	2	—	—	—
31. Choroby org. płciowych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org.	8	12	20	—	—	—	—	—	—	1	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	19	9	28	4	2	5	—	—	—	—	—
34. Śmierć przypadkowa	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	1	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—
Ogółem	125	132	257	20	11	16	10	12	3	—	—

Zgłoszeń spóźnionych: 9 z października 1923 r.

Uwaga do nr. 8: 2 razy tyfus brzuszny.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a. Robotnice	3
b. Służące	10
c. Krawczki i p.	3
d. Pracownice handlowe i biurowe	1
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	—
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	4
Ogółem	21

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nie- znanego	Ogółem
mężczyźni	20	49	5	—	5	79
kobiety	26	37	34	—	—	97
Ogółem	46	86	39	—	5	176

d) W zakładach zmarło osób.

e) Według narodowości zmarło 238 Polaków, 18 Niemców, 1 innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek- lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samod. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i niezn. zaw.	
Do 5	68	1	1	2 ¹⁾	4	5	48	1	4	6	4	72
6-10	5	—	—	—	—	1	3	—	—	—	1	5
11-15	4	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2	4
16-20	11	1	—	—	—	3	4	—	—	—	5	12
21-30	28	—	—	—	1	2	6	—	2	3	14	28
31-40	13	3	1	—	—	1	5	—	1	—	10	17
41-50	20	3	—	—	1	3	12	—	1	—	6	23
51-60	22	—	—	—	1	—	9	—	2	1	9	22
61-70	30	4	—	—	5	—	9	—	—	—	20	34
Ponad 70	36	1	3	—	7	—	3	—	—	—	30	40.
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	237	13	5	2	20	16	99	1	10	10	101	257

¹⁾ Wyznanie nieznanne.

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy	członkowie			m.	k.
Przyływ	1047	1250	2297	73	37	68	142	906	1071
Odływ	758	805	1563	71	32	87	153	600	620
Różnica	+289	+445	+734	+2	+5	—19	—11	+306	+451

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.
(Dokład wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dziel- nica rosyjska	Była dziel- nica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróż.	Niewiadomo
Przyływ	1512	210	244	113	129	—	89
Odływ	970	162	134	28	221	—	48
Różnica	+542	+48	+110	+85	—92	—	+41

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	2179	113	80	12	21	—	17	4	2297
Odływ . . .	1443	200	56	11	23	4	41	6	1563
Różnica	+736	-87	+24	+1	-2	-4	-24	-2	+734

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

		Przy- pływ	Od- pływ	Różnica
I. Mężczyźni.				
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	31	30	+ 1	
2. Urzędnicy prywatni	232	151	+81	
3. Robotnicy i p.	306	297	+ 9	
4. Zawody umysłowe wolne	34	13	+21	
5. Urzędnicy publiczni	48	47	+ 1	
6. Wojskowi	29	5	+24	
7. Inne zawody	5	15	-10	
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu	362	200	+162	
Razem	1047	758	+289	
II. Kobiety.				
1. Robotnice i p.	31	54	-23	
2. Służące	488	235	+253	
3. Urzędniczek prywatne	90	60	+30	
4. Zawody umysłowe wolne	8	2	+ 6	
5. Urzędniczki publiczne	19	12	+ 7	
6. Inne zawody	101	65	+36	
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	513	377	+136	
Razem	1250	805	+445	

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 31. 10. 1923	5363	8861	184 017
Przypisano do 30. 11. 1923	185	734	184 936

W miesiącu sprawodawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 2,87, zgonów 1,67, małżeństw 1,29, różnicy przyływu i odpływu 4,76, ogólnego przyrostu ludności 5,96.

IV. Zdrowość.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.												Ogółem
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej	Nie po- dano	
15	5	2	10	51	93	43	27	21	16	17	6	306

W tem przypadków: chorób zakaźnych 11, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 65, chorób płucnych 4, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 16, zachorzeń położowych —, chorób serca —, uwiędu starczego —, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 14, świeżby —, chorób skórnych 34, okaleczeń i porażeń 20, chorób zewnętrznych 43, chorób płciowych 60, do obserwacji 34, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W początku miesiąca	Przy- pływ w miesiącu	Od- pływ	+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	67	3	4	- 1	66	4
Przytułek jeżycki	24	1	2	- 1	23	1
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	83	93	74	+19	102	13
II. St. chorób wewn.	127	84	78	+ 6	133	15
III. St. chorób wener. i skórnych	94	97	75	+22	116	1
IV. St. dziecięca	18	17	20	- 3	15	12
V. St. dla umysłowo- chorych	35	15	13	+ 2	37	1
razem	357	306	260	+46	403	42
Szpital djakonisek	183	145	165	-20	163	23
żydowski	21	15	19	- 4	17	—
SS. Miłosierdzia	157	141	95	+46	203	10
Zakład św. Józefa	101	85	101	-16	85	6
Sanatorium SS. Elżbietanek	53	47	50	- 3	50	—

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 28, poza zakładem 71, razem 99. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	4 razy
Płonica	16	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	42
Błonica i dławiec	12	Biegunka	6
Gorączka połogowa	1	Inne choroby	—
		Robactwo	15
		Świerzb	3

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. 1. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogół- tem
Błonica i dławiec	9	2	—	—	—	1	12
Płonica	10	1	1	8	2	3	25
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	—	2	—	1	—	—	3
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra poło- gowa	—	—	—	1	—	1	2
Jaglica	—	—	—	—	—	—	—
Gruźl. płuc	12	2	2	8	5	—	29
Dysenterja	6	—	—	2	—	—	8
Inne choroby ¹⁾	—	1	—	1	—	—	2
Ogółem	37	8	3	21	7	5	81

¹⁾ Parchy.

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży	Realność zmieniła właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
ogółem	odmo- wnie						
24	1	17	7	—	22	—	2

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 6, z rąk polskich 18.

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	60000	60000	70000	130000	—	
2. „ pszen.	„	140000	140000	150000	260000	—	
3. Mąka pszen.	„	120000	120000	140000	200000	—	
4. „ żytnia	„	60000	70000	70000	140000	—	
5. Kasza . . .	„	100000	100000	130000	160000	—	
6. Groch . . .	„	150000	150000	150000	180000	—	
7. Fasola . . .	„	120000	120000	140000	220000	—	
8. Cukier . . .	„	300 00	300000	300000	320000	—	
9. Mleko niezb.	1 l.	40000	40000	56000	60000	—	
10. Jaja	1 szt.	20000	20000	30000	42000	—	
11. Ser biały . .	1 kg.	140000	160000	160000	220000	—	
12. Mięso woł.	„	320000	320000	360000	440000	—	
13. Cielęcina . .	„	300000	320000	360000	520000	—	
14. Wieprzow. .	„	400000	400000	420000	520000	—	
15. Słonina sol.	„	800000	800000	900000	960000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	40000	400000	520000	700000	—	
17. Masło	1 kg.	800000	800000	1 000 000	1 200 000	—	
18. Smalec wp.	„	820000	920000	1 100 000	1 200 000	—	
19. Ziemniaki . .	„	16000	10000	12000	16000	—	
20. Sól biała . .	„	40000	50000	60000	60000	—	
21. Kapusta . . .	„	40000	40000	50000	60000	—	
22. Marchew . . .	„	16000	16000	16000	18000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	2 000 000	2 800 000	2 800 000	2 800 000	—	
24. Kawa zboż.	„	100000	100000	100000	160000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	720000	800000	880000	900000	—	
26. Nafta	1 l.	120000	120000	150000	160000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	700000	720000	800000	800000	—	
28. Gaz	1 kbm.	50000	50000	60000	60000	—	
29. Elektryczn. .	1 kwg.	55000	55000	140000	140000	—	cz. miasta 77 000,—
30. Przejazd tramwajem .	—	20000	20000	30000	30000	—	
31. Nr. gazety . .	—	10000	15000	15000	15000	—	
32. Strzyżenie głowy . .	—	75000	90000	90000	200000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	70000	70000	70000	100000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	2 400 000	2 400 000	2 700 000	3 400 000	—	
35. Cebula	1 kg.	34000	40000	40000	50000	—	
36. Gęś	„	400000	420000	440000	600000	—	
37. Karpie	„	360000	400000	420000	1 000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	4 500 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	3 500 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	3 100 000,—	„
Owies	-	-	-	-	3 000 000,—	„
Proso	-	-	-	-	6 000 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	3 500 000,—	„
Włna krajowa	-	-	-	-	60 000 000,—	mk.
Len	-	-	-	-	1 800 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	1 000 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	15 000 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	10 000 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	brak	„
Cieleta	-	-	-	-	13 000 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	11 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	138	685	1738	8234	1514	1282	449	1975	—	16015
ubito	57	342	743	4968	1841	1460	225	—	102	9738

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	127	677	1422	6443	1140	1062	128	—	10999
drogą kolną	11	8	316	1791	374	220	321	1975	5016
Wysłano									
koleją żelazną	112	491	1176	3111	22	266	—	—	5178
drogą kolną	2	28	51	459	8	6	340	1975	2869
do rzeźni	24	166	511	4664	1484	1010	109	—	7968

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	127	677	1422	6443	1140	1062	128	—	—	10999	584
Wysłano											7

Wysłano 3 wagony mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4 osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 X.	1923 XI	X.-XI. — +
1. Koszty żywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	4 343 870	10133880	5790010
	wskaźnik	1	174173	406330	+ 133,29%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	3 671 000	7 110 000	4036000
	wskaźnik	1	191765	443543	+ 131,30%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	306650	694775	388125
	wskaźnik	1	235885	534442	+ 126,57%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	3 088 834	5 329 333	2240499
	wskaźnik	1	304919	526095	+ 72,53 %
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk.	1,90	287727	576940	289213
	wskaźnik	1	151435	303653	+ 100,52%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	107875	248055	140180
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	10500	43886	33386
odzież	mk.	0,35	168702	284999	116297
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	6 162 834	12439333	6276499
	wskaźnik	1	235582	475510	+ 101,84%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	593727	1 271 715	677988
	wskaźnik	1	185540	397411	+ 114,95%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	1 800 000	7 000 000	5200000
	wskaźnik	1	115385	448718	+ 288,89%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	1 740 000	3 250 000	1510000
	wskaźnik	1	414285	773810	+ 86,78 %
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	43,13	38,55	—
3b : 5	„	—	55,21	48,64	—
4 : 5	„	—	72,10	42,01	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	1 739 444	5 115 200	3375756
	wskaźnik	1	93518	275011	+ 194,07%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	XI. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . . .	13	14,0	28	8,4	3,3	2,6	+ 0,7
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	1	760,1	20	738,7	749,7	754,0	— 4,3
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna %	1	8,4	28	2,5	5,0	5,2	— 0,2
4. Zachmurzenie (0—10)	—	100%	5	53%	84%	88%	— 4
5. Opady (mm). . . .	8	9,0	—	—	7,1	7,5	+ 0,4
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	39	33	+ 6
					suma miesięczna 83,7	51,3	+ 32,4

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
5	2	5	13	13	25	19	8	— razy

Dni pogodnych 1, pochmurnych 13, z wichrem 1, z opadem 17, z burzą —, z gradem —, z krupami 0, mroźnych (max. 0°) 2, z mrozem min. niżej 0°) 13, ze śniegiem 7, z mgłą 6, z pokrywą śnieżną 8.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = 51,99;	3. = —;	4. = —;
5. = 52,01;	6. = —;	7. = 51,93;	8. = —;
9. = 51,87;	10. = —;	11. = —;	12. = 52,19;
13. = —;	14. = 52,51;	15. = —;	16. = 52,63;
17. = —;	18. = —;	19. = 52,69;	20. = —;
21. = 52,73;	22. = —;	23. = 52,79;	24. = —;
25. = —;	26. = 52,47;	27. = —;	28. = 52,41;
29. = —;	30. = 52,37.		

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	—	—	—	—	—	—	—
małych . . .	3	—	—	2	1	—	6
razem	3	—	—	2	1	—	6
Pomoc doraźna	5	—	—	3	—	—	8
Alarmów ogółem							14

4. Aresztowania.

	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca . . .	17	3	20
Przyływ w miesiącu	563	465	1028
Razem	580	468	1048
Odływ	539	458	997
Stan w końcu miesiąca	41	10	51
odpływie jest zmarłych . . .	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Mość zgłoszonych przejezdnych	1 753
z tych a) w hotelach	802
b) u innych	951
W tem z zagranicy	590

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja			Oddane na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	ogólna suma m³	
3200	554,4	1 297 490	80 700	1 378 190	1 387 790

7. Elektrownia miejska.

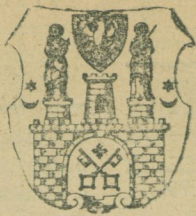
Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 152 440	1 699 156	1,47

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	170 026
Jeżyce	48 597
Łazarz	45 162
Wilda	40 289
Sołacz	565
Dębiec	204
Rataje	844
Starołęka	812
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	82 340
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	30 460
Razem	419 299 m³

Wiadomości Statystyczne

Miasta Poznania.

Opracowane przez Urząd Statystyczny stoł. miasta Poznania.

Rocznik 12.

Grudzień 1923.

Nr. 12.

TREŚĆ: I. Naturalny ruch ludności. — II. Zmiany miejsca zamieszkania. — III. Stan zaludnienia. — IV. Zdrowotność. — V. Nieruchomości; stosunki mieszkaniowe. — VI. Zamożność i ubóstwo. — VII. Praca. — VIII. Ceny; aprowizacja mięsna. — IX. Varia. — Zestawienia kwartalne. — Przegląd kwartalny.

I. Naturalny ruch ludności.

1. Małżeństwa.

a) według wieku.

Mężczyźni w wieku lat	zawarli związki małżeńskie z kobietami w wieku lat:							Ogółem mężczyzn
	poniżej 20	20—24	25—29	30—34	40—49	50—54	60 i wyżej	
poniżej 20	—	—	—	—	—	—	—	—
20—24	5	12	8	3	—	—	—	28
25—29	6	15	9	1	—	—	—	31
30—34	1	9	7	10	—	—	—	27
40—49	—	2	1	3	—	—	—	6
50—54	—	—	1	—	2	—	—	3
60 i wyżej	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	12	38	26	17	2	—	—	95

b) według stanu cywilnego.

Mężczyźni	z kobietami			Ogółem mężcz.
	woln.	owdow.	rozwiedz.	
wolni . . .	81	1	2	84
wdowcy . .	8	2	—	10
rozwiedz.	1	—	—	1
Ogółem kobiet	90	3	2	95

c) według wyznania.

Mężczyźni wyznania	z kobietami wyznania				Ogółem mężczyzn
	katol.	ewang.	moż.	innego	
katolickiego	88	3	—	—	91
ewangelickiego	1	2	—	—	3
możeszowego	—	—	1	—	1
innego	—	—	—	—	—
Ogółem kobiet	89	5	1	—	95

d) według narodowości.

Mężczyźni narodowości	z kobietami narodowości			Ogółem mężcz.
	polskiej	niem.	innej	
polskiej . . .	93	—	—	93
niemieckiej . .	1	1	—	2
innej	—	—	—	—
Ogółem kobiet	94	1	—	95

2. Urodzenia.

a) według płci i pochodzenia.

Nowo- rodki płci	żywo urodzone						martwe			Ogółem
	ślubne	nie- ślubne	Razem	z tych urodzone			ślubne	nie- ślubne	Razem	
				w za- kła- dach	z rodzi- ców po- zamiem.	jako bli- źnięta i t d				
męskiej .	185	40	225	2	.	14	9	1	10	235
żeńskej .	212	39	251	3	.	8	4	1	5	256
Ogółem	397	79	476	5	.	22	13	2	15	491

W tem zgłoszeń spóźnionych: 54 z listopada 1923.

b) żywo urodzeni według zajęcia rodziców.

Ślubni według zajęcia ojca		Nieślubni według zajęcia matki	
1. Samodzielni handlowcy, przemysłowcy i rolnicy	42	a. Robotnice	21
2. Urzędnicy prywatni . .	51	b. Służące	29
3. Robotnicy i p.	207	c. Krawczki i p.	6
4. Zawody umysł. wolne	5	d. Pracownice handlowe i biurowe	10
5. Urzędnicy publiczni . .	62	e. Zawody wolne	—
6. Inne zawody	29	f. Inne zawody	1
7. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	1	g. Bez zawodu i niezna- nego zawodu	12
Razem	397	Razem	79

c) żywo urodzeni według wyznania rodziców.

Wyznanie ojca	Wyznanie matki przy dzieciach ślubnych					Wyznanie matki przy dzieciach nieślubnych
	katol.	ewang.	mojż.	inne	razem	
katol. . . .	377	—	—	—	377	75
ewang. . . .	1	10	—	1	12	4
mojż. . . .	—	—	2	—	2	—
inne	—	—	—	6	6	—
Razem	378	10	2	7	397	79

d) żywo urodzeni według narodowości rodziców i następstwa rodowego.

Narodowość rodziców		Noworodki ślubne były w tem samym małżeństwie ... dzieckiem														Razem	Narodowość matki przy dzieciach nieślubnych
ojca	matki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14 w.		
pol. . . .	pol. . . .	104	114	62	39	24	3	17	9	3	1	—	1	—	—	387	75
pol. . . .	niem. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. . . .	pol. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
niem. . . .	niem. . . .	4	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	4
inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem		108	116	64	41	24	13	17	9	3	1	—	1	—	—	397	79

3. Zgony.

a) według przyczyn śmierci i pici.

Przyczyna śmierci	Ogółem			W tem dzieci					
	m.	k.	razem	w 1. r. życia			w 2-5 roku		
				m.	nie-śl.	śl.	m.	nie-śl.	śl.
1. Rozwój niedostateczny i słabość wrodzona	11	20	31	6	5	13	5	—	2
2. Uwiad starczy	7	13	20	—	—	—	—	—	—
3. Płonica (szkarlatyna)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Ospa	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Żarnice i odra	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Dławiec i błonica	—	1	1	—	—	—	—	—	1
7. Krztusiec	1	1	2	1	—	—	1	—	—
8. Tyfus wszelaki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9. Cholera azjatycka (przypadek podejrzany)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. Dysenterja	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11. Ostry reumatyzm stawowy	—	1	1	—	—	—	—	—	—
12. Gruźlica płuc	20	17	37	—	—	—	—	1	1
13. Gruźlica innych organów	2	3	5	—	—	—	—	—	—
14. Zapalenie płuc	9	11	20	4	1	4	1	2	1
15. Grypa	1	1	2	—	—	—	—	1	—
16. Przen. choroby zwierzęce	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17. Inne choroby zakaźne	1	2	3	—	—	—	—	—	—
18. Cukrzyca	—	1	1	—	—	—	—	—	—
19. Alkoholizm	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20. Choroby dróg oddechów	9	5	14	1	2	—	—	—	2
21. Udar, porażenia serca	8	5	13	—	—	—	—	—	—
22. Inne choroby serca i naczyń krwionośnych	10	11	21	3	—	—	—	—	—
23. Udar mózgu, choroby mózgowe	8	9	17	—	—	—	—	2	3
24. Inne choroby ustroju nerwowego	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Cholera swojska i dziecięca, niezbyt kiszki i żołądka	1	8	9	1	—	1	3	—	—
26. Choroby żołądka	—	1	1	—	—	—	—	—	—
27. Zapalenie ślepej kiszki	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Choroby wątroby i żółci	1	—	1	—	—	—	—	—	—
29. Inne choroby narządów trawienia	1	6	7	—	1	1	5	—	—
30. Choroby nerek i pęcherza	3	2	5	—	—	—	—	—	—
31. Choroby org. piciowych	—	1	1	—	—	—	—	—	—
32. Rak wszelk. org. . . .	4	4	8	—	—	—	—	—	—
33. Inne przyczyny śmierci naturalnej	22	23	45	5	7	6	2	1	2
34. Śmierć przypadkowa	1	—	1	—	—	—	—	—	—
35. Samobójstwo	2	1	3	—	—	—	—	—	—
36. Śmierć gwałtowna	—	—	—	—	—	—	—	—	—
37. Nieznana przyczyna	5	1	6	—	1	1	—	—	—
Ogółem	127	148	275	21	17	26	17	7	12

Zgłoszeń spóźnionych: 4 (2 z listopada 1923 r., 1 z sierpnia 1923 r., 1 z października 1916 r.)

Uwaga do nr. 17: 2 razy gorączka płożowa.

b) Dzieci nieślubne, zmarłe w 1. roku życia, według zajęcia matki.

Zajęcie matki	
a Robotnice	7
b. Służące	13
c. Krawczki i p. . . .	6
d. Pracownice handlowe i biurowe	4
e. Zawody wolne	—
f. Inne zawody	1
g. Bez zawodu i nieznanego zawodu	3
Ogółem	34

c) Osoby zmarłe w wieku ponad 15 a według stanu cywilnego.

	wolni	małżonk.	owdow.	rozwiędz.	stanu nieznanego	Ogółem
mężczyźni	26	49	6	1	—	82
kobiety	22	33	33	—	1	89
Ogółem	48	82	39	1	1	171

d) W zakładach zmarło — osób.

e) Według narodowości zmarło 265 Polaków, 10 Niemców, — innych i niezn. narod.

f) Zgony z uwzględnieniem wieku, zajęcia i wyznania. (Osoby do 15. roku życia według zajęcia rodziców).

Wiek lat	Wyznanie				Zajęcie							Ogółem
	katol.	ewang.	mojż.	inne	Samodz. handl., przem. i rolnicy	Urzędnicy prywatni	Robotnicy i p.	Zawody umy- słowe wolne	Urzędnicy publiczni	Inne zawody	Bez zawodu i nieznan. zaw.	
Do 5	99	1	—	—	7	16	50	—	12	10	5	100
6—10	2	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
11—15	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2
16—20	9	—	—	—	—	1	5	—	—	2	1	9
21—30	26	1	—	1	1	8	8	—	2	2	7	28
31—40	18	—	—	—	—	3	4	—	—	4	7	18
41—50	20	—	—	—	2	3	8	—	2	—	5	20
51—60	19	1	—	—	2	3	7	—	1	1	6	20
61—70	27	3	—	—	3	3	10	—	1	1	12	30
Ponad 70	39	5	1	1	1	1	9	—	—	—	35	46
?	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ogółem	261	11	1	2	17	39	102	—	18	20	79	275

II. Zmiany miejsca zamieszkania.

1. Ilość i stan rodzinny przeprowadzających się.

	Ogółem			Stan rodzinny					
	m.	k.	razem	Rodziny				Osoby samotne	
				głowy		członkowie			
				m.	k.	m.	k.	m.	k.
Przyływ .	744	914	1658	79	35	74	156	591	723
Odpyw .	672	624	1296	54	23	52	124	566	477
Różnica	+72	+290	+362	+25	+12	+22	+32	+25	+246

2. Miejsce wyprowadzki i przyprowadzki.

(Dokąd wzgl. skąd?)

	Wojew. Poznańskie	Reszta byłej dzielnicy pruskiej	Była dzielnica rosyjska	Była dzielnica austr.	Zagranica	Wędrowni i podróz	Niewiadomo
Przyływ	1075	129	198	96	110	—	50
Odływ	717	182	111	32	135	—	119
Różnica	+358	—53	+87	+64	—25	—	—69

3. Wyznanie przeprowadzających się.

	Katolicy		Ewangelicy		Izraelici		Inni i bez wyzn.		Ogółem
	1.	2.	1.	2.	1.	2.	1.	2.	
Przyływ . . .	1579	98	47	10	22	1	10	1	1658
Odływ . . .	1206	109	59	11	23	15	8	—	1296
Różnica	+373	-11	-12	-1	-1	-14	+2	+1	+362

Pod nr. 1 ogólna ilość osób danego wyznania. — Pod nr. 2 ilość osób, przeprowadzających się z zagranicy lub wyprowadzających się z granicę. — Liczby ad 2 zawarte są w liczbach ad 1.

4. Zajęcie przeprowadzających się.

	Przy- ływ	Odpyływ	Różnica
I. Mężczyźni.			
1. Niezależni przemysłowcy, handlowcy i rolnicy	26	33	— 7
2. Urzędnicy prywatni	201	103	+98
3. Robotnicy i p.	199	321	—122
4. Zawody umysłowe wolne	15	13	+ 2
5. Urzędnicy publiczni	31	62	+31
6. Wojskowi	30	4	+26
7. Inne zawody	20	7	+13
8. Bez zawodu lub nieznanego zawodu . . .	222	129	+93
Razem	744	672	+72
II. Kobiety.			
1. Robotnice i p.	17	30	—13
2. Służące	338	214	+124
3. Urzędniczki prywatne	54	39	+15
4. Zawody umysłowe wolne	6	1	+ 5
5. Urzędniczki publiczne	17	15	+ 2
6. Inne zawody	69	50	+19
7. Bez zawodu i nieznanego zawodu	413	275	+138
Razem	914	624	+290

III. Stan zaludnienia.

(Ludność cywilna przypisana.)

	Przyrost		Stan ludności w końcu okresu
	natu- ralny	napły- wowy	
Liczenie ludności 30. 9. 1921.	—	—	169 793
Przypisano do 30. 11. 1923	5548	9595	184 936
Przypisano do 31. 12. 1923	201	362	185 499

W miesiącu sprawozdawczym przypada w stosunku rocznym na 100 mieszkańców: urodzeń żywych 3,03, zgonów 1,78, małżeństw 0,61, różnicy przyływu i odpływu 2,34, ogólnego przyrostu ludności 3,64.

IV. Zdrowotność.

1. Przyływ w szpitalu miejskim według wieku i choroby.

Wiek lat.											Ogółem	
0/1	1/5	5/10	10/15	15/20	20/30	30/40	40/50	50/60	60/70	70 i wię- cej		Nie po- dano
24	7	4	17	49	91	46	29	23	11	13	9	323

W tem przypadków: chorób zakaźnych 12, chorób oczu i uszu —, zachorzeń wewnętrznych 82, chorób płucnych 4, reumatyzmu —, chorób żołądka i jelit 25, zachorzeń połogowych —, chorób serca —, uwiadu starczego 1, chorób nerwowych —, chorób umysłowych 20, świeżby —, chorób skórnych 33, okaleczeń i porażeń 16, chorób zewnętrznych 42, chorób płciowych 52, do obserwacji 31, do opieki 5.

2. Chorzy w szpitalach i przytułkach.

Zakłady	W począt- ku miesiąca	Przy- ływ w miesiącu		+	W końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
Przytułek dla starców	66	6	5	+ 1	67	5
Przytułek jeżycki	23	1	1	—	23	—
Szpital miejski:						
I. St. chorób zewn.	102	85	100	-15	87	16
II. St. chorób wewn.	133	102	92	+10	143	25
III. St. chorób wener. i skórnych	116	84	110	-26	90	—
IV. St. dziecięca	15	29	23	+ 6	21	19
V. St. dla umysłowo chorych	37	23	30	- 7	30	—
razem	403	323	355	-32	371	60
Szpital djakonisek	163	114	134	-20	143	8
żydowski	17	25	23	+ 2	19	—
SS. Miłosierdzia	203	84	160	-56	147	15
Zakład św. Józefa	85	47	58	-11	74	6
Sanatorium SS. Elżbietanek	50	49	52	- 3	47	2

3. Miejski Zakład Desynfekcyjny.

Desynfekcji dokonano w zakładzie 37, poza zakładem 78, razem 115. Desynfekcję spowodowały następujące choroby:

Żarnice	— razy	Dur brzuszny	1 razy
Płonica	25	inny	—
Ospa	—	Gruźlica	50
Błonica i dławiec	7	Biegunka	1
Gorączka połogowa	1	Inne choroby	3
		Robactwo	26
		Świerzb	1

4. Choroby zakaźne policyjnie zgłoszone.

Rodzaj choroby	I. Stare Miasto p. 1. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Ogółem
Błonica i dławiec	5	—	4	1	1	1	12
Płonica	7	—	2	6	9	—	24
Żarnice	—	—	—	—	—	—	—
Tyfus brzuszny	1	—	—	—	—	—	1
Tyfus plamisty	—	—	—	—	—	—	—
Febra po- łogowa	1	—	1	—	—	—	2
Jaglica	—	—	—	1	—	—	1
Gruźl. płuc	13	5	6	5	6	1	36
Dysenterja	1	—	—	—	—	—	1
Inne choroby	—	—	1	—	—	—	1
Ogółem	28	5	14	13	16	2	78

V. Nieruchomości;
stosunki mieszkaniowe.

1. Zmiany własności.

Urząd mieszk. opinował o kontraktach sprzedaży		Realność zmieniała właściciela w ostatnich 3 latach			Nabywcy			
ogółem	odmo- wnie	1 raz	2 razy	3 i w. razy	z Po- znania	z woj. zachod.	z reszty Polski	inni
13	1	9	3	1	10	3	—	—

Przechodzi w inne ręce nieruchomości zabudowanych:
z rąk niemieckich 4, z rąk polskich 9.

2. Budownictwo. (Budowle ukończone.)

Nowe budowle	Przybyło nowych					Przebudowy i rozbudowy	Rozbiórki	Ogółem budowli	Stworzono nowych		
	mieszka- niowych	innych	główn. celów	oficyn itp. dla celów	innych				budynków	mieszka- niowych	innych
22	2	1	2	7	10	8	—	30	4	18	8

Wniosków budowlanych wpłynęło 62, zezwoleń udzielono 45.

3. Budowa mieszkań.

	Mieszkania o						Ogółem	Lokale handlowe i przemysłowe
	1 izb. i	2	3	4	5	6 i w.		
Powstało	10	8	4	—	—	—	22	25
Ubyło	—	2	1	1	—	—	4	17
Różnica + —	+10	+6	+3	-1	—	—	+18	+8

VI. Zamożność i ubóstwo.

1. Miejska Kasa Oszczędności.

	Ilość depozytów	Suma depozytów mk.
Stan oszczędności w początku miesiąca	47 630	607 222 834,58
Przyływ	8	546 721 374,—
Odpływ	15	104 996 170,—
Stan w końcu miesiąca	47 623	1 048 948 038,58

2. Miejska opieka nad ubogimi i sierotami.

	Stan w początku miesiąca	Przyływ	Odpływ	+	Stan w końcu miesiąca	W odpływie jest zmarłych
1. Ubodzy w opiece obwodowej	1808	19	5	+14	1822	2
2. Dzieci w miejskiej opiece	303	63	69	-6	297	1

Noclegów udzielono w Schronisku dla bezdomnych 2503 osobom, w tem 2035 mężczyzn, 318 kobiet i 150 dzieci.

VII. Praca.

1. Taryfy robotnicze.

(Płaca godzinowa w drugiej połowie miesiąca.)

Kategorie robotników	Przemysł i handel		Meta-lurgia	Przem. budowlany	Robotn. miejscy	
	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.	mk.
Rzemieślnicy do 2 lat po wyucz.	244400	244400	380000	274900	265700	
„ 2-4 „ „ „	279400	279400	.	324000	315000	
„ 2-4 „ „ „ „	330400	330400	.	389600	378800	
„ ponad 41. po wyucz.	330400	330400	.	389600	378800	
Robotnicy przyuczeni	265400	265400	279500	298500	298500	
Robotnicy 16—18 lat	111400	111400	.	125600	125600	
„ 18—21 „	184200	184200	184200	189400	189400	
„ ponad 21 lat samotni	245600	.	254100	276800	276800	
„ 21—23 lat samotni	.	245600	.	.	.	
„ ponad 23 lat „	.	.	.	.	.	
„ lub 21 żonaci	254100	254100	.	282200	282200	
Robotnice 16—18 lat	79700	79700	.	83600	83600	
„ 18—21 lat	119300	119300	.	107400	107400	
„ ponad 21 lat	145200	145200	.	154700	154700	
„ wdowy i t. p.	.	.	.	191100	191100	

Uwagi: U robotników w „przemysle budowlanym“ płaci się wyższe stawki od 20 lat a nie od 21 lat. W „przemysle i handlu“ zatrudnionym robotnikom mającym więcej jak 3 dzieci dopłaca się 200 mk. na godzinę.

2. Pośrednictwo pracy.

	Wolne miejsca			Podaż pracy			Umieszczono			Cofnięto	Pozostaje	
	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.	m.	k.	raz.		miejsc	pracy-wników
Górnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hutnictwo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Przem. Metalowy	8	—	8	139	—	139	5	—	5	2,7	1	127
Włókienniczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Budowlany	7	—	7	87	—	87	4	—	4	3,-	—	83
Drzewny	13	—	13	24	—	24	9	—	9	-4	4	11
Skórny	1	—	1	6	—	6	—	—	—	1,1	—	5
Papier druk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spożywczy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Konfekcyjny	3	1	4	3	1	4	1	1	2	2,-	—	2
Przetw. zwierz.	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Chemiczny	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1
Robotnicy niekwalifik.	37	53	90	418	162	580	37	53	90	214	—	276
Służ. domowa	—	92	92	—	77	77	—	77	77	—	15	—
„ folwarcza	30	19	49	36	16	52	30	16	46	—	3	6
„ sezonowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pracownicy komunik.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oficjaliści roln.	1	—	1	1	—	1	1	—	1	—	—	—
Nauczyciele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Biuraliści	—	1	1	21	18	39	—	1	1	-2	—	36
Technicy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Subjekci handl.	—	—	—	10	17	27	—	—	—	—	—	27
Inni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prak. term.	26	4	30	38	11	49	20	4	24	-7	6	18
Inni	10	—	10	63	—	63	10	—	10	-40	—	13
Ogółem	137	170	307	847	302	1149	117	152	269	8,275	30	605
w tem z poprzedniego miesiąca	11	9	20	569	122	691	—	—	—	—	—	—

3. Pośrednictwo miejsc nauki.

L. b.	Zawody	Wolne miejsca	Podaż pracy	Umieszczono	Cofnięto	Pozostaje	
						miejsc	pracy-wników
1.	Przemysł metalowy	9	13	7	-3	2	3
2.	„ budowlany	—	—	—	—	—	—
3.	„ drzewny	3	3	3	—	—	—
4.	„ skórny	1	4	1	-1	—	2
5.	„ konfekcyjny	3	5	3	—	—	2
6.	„ spożywczy	2	5	2	—	—	3
7.	„ kupiecki	1	4	1	—	—	3
8.	inne zawody	11	15	7	-3	4	5
Ogółem		30	49	24	-7	6	18
w tem z poprzed. mies.		9	19	—	—	—	—
„ sił żeńskich		1	3	—	—	—	—

VIII. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, aprowizacja mięsna.

1. Najczęstsze ceny detaliczne.

	Waga lub miara	1. tydz. mk.	2. tydz. mk.	3. tydz. mk.	4. tydz. mk.	Cena maks. mk.	Uwagi
1. Chleb żytni	1 kg.	160000	160000	220000	220000	—	
2. „ pszen.	„	360000	380000	500000	800000	—	
3. Mąka pszen.	„	320000	340000	480000	560000	—	
4. „ żytnia	„	200000	20000	280000	280000	—	
5. Kasza . . .	„	280000	300000	320000	360000	—	
6. Groch . . .	„	240000	280000	360000	400000	—	
7. Fasola . . .	„	300000	400000	400000	500000	—	
8. Cukier . . .	„	480 00	500000	600000	1 100 000	—	
9. Mleko niez.	1 l.	100000	1200 0	120000	200000	—	
10. Jaja	1 szt	80000	120000	120000	140000	—	
11. Ser biały .	1 kg.	600000	600000	700000	1 400 000	—	
12. Mięso woł.	„	560000	800000	1 120 000	2 000 000	—	
13. Cielęcina .	„	680000	920000	1 100 000	1 800 000	—	
14. Wieprzow .	„	900000	1 040 000	1 080 000	2 000 000	—	
15. Słonina sol.	„	1 200 000	1 400 000	1 400 000	2 400 000	—	
16. Olej rzepak.	1 l.	1 000 000	1 000 000	1 200 000	1 200 000	—	
17. Masło . . .	1 kg.	1 800 000	2 200 000	2 600 000	3 200 000	—	
18. Smalec wp.	„	1 800 000	2 400 000	2 600 000	4 000 000	—	
19. Ziemniaki .	„	20000	24000	24000	24000	—	
20. Sól biała . .	„	80000	80000	120000	140000	—	
21. Kapusta . .	„	60000	70000	100000	120000	—	
22. Marchew . .	„	20000	24000	70000	100000	—	
23. Kawa palona naturalna . .	„	4 000 000	4 000 000	6 000 000	7 000 000	—	
24. Kawa zboż.	„	200000	240000	300000	360000	—	
25. Węgiel kam.	50 kg.	1 200 000	1 600 000	2 000 000	2 800 000	—	
26. Nafta . . .	1 l.	240000	240000	360000	400000	—	
27. Mydło do prania . . .	1 kg.	1 200 000	1 300 000	1 600 000	2 000 000	—	
28. Gaz	1 kbm.	110000	110000	200000	210000	—	
29. Elektryczn.	1 kwg	220000	220000	220000	370000	—	
30. Przejazd tramwajem .	—	50000	50000	80000	80000	—	
31. Nr. gazety .	—	20000	20000	20000	50000	—	
32. Strzyżenie głowy . . .	—	200000	300000	300000	300000	—	
33. Bilet do teatru ludow. lub kina . .	—	150000	150000	350000	400000	—	
34. Drzewo rąb.	1 mp.	4 000 000	4 500 000	8 000 000	8 000 000	—	
35. Cebula . . .	1 kg.	60000	100000	180000	200000	—	
36. Gęś	„	900000	1 000 000	1 400 000	2 000 000	—	
37. Karpie . . .	„	1 100 000	1 200 000	3 000 000	4 000 000	—	

2. Ceny hurtowne.

(W ostatnim tygodniu miesiąca. Za ctr. 1 kl. = 50 kg. wagi, przy zwierzętach wagi żywej.)

Pszenica	-	-	-	-	11 000 000,—	mk.
Żyto	-	-	-	-	6 250 000,—	„
Jęczmień	-	-	-	-	6 250 000,—	„
Owies	-	-	-	-	6 500 000,—	„
Proso	-	-	-	-	16 000 000,—	„
Tatarka	-	-	-	-	15 000 000,—	„
Wetna krajowa	-	-	-	-	120 000 000,—	mk.
Len	-	-	-	-	2 250 000,—	„
Konopie	-	-	-	-	1 500 000,—	„
Świnie	-	-	-	-	51 000 000,—	mk.
Woły	-	-	-	-	50 000 000,—	„
Kozy	-	-	-	-	brak	„
Cielęta	-	-	-	-	50 000 000,—	mk.
Owce	-	-	-	-	50 000 000,—	„

3. Rzeźnia miejska i Targowisko.

a) Spęd i ubój.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	koni	Ogółem
spędzono	136	568	1245	7476	1523	923	256	889	—	13016
ubito	54	286	569	4623	1800	679	133	13	105	8262

b) Targowisko.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	prosiąt	Ogółem
Nadeszło									
koleją żelazną	134	452	1036	6392	1218	855	66	—	10153
drogą kolną	2	116	209	1084	305	68	190	889	2863
Wysłano									
koleją żelazną	109	361	912	2987	32	240	—	—	4641
drogą kolną	—	4	12	346	12	14	218	889	1495
do rzeźni	27	203	321	4143	1479	669	38	—	6880

c) Ruch na torze łącznikowym.

	wołów	stadników	krów	świń	cieląt	owiec	kóz	koni	prosiąt	Ogółem	w wozach o 1 2 piętrach
Nadeszło	155	561	1148	6507	1369	865	94	—	—	10699	536 6

Wysłano 5 wagonów mierzwy z rzeźni miejskiej.

4. Wskaźniki drożyzniane.

(Budżet rodziny robotniczej 4-osobowej. Przy schematach Calwera i Komisji Płacy: tygodniowy; przy schemacie Głównego Urzędu Statystycznego: dzienny. Podstawą liczenia ceny w ostatnim tygodniu miesiąca, przy schemacie Gł. Urz. Statyst. zaś przeciętne miesięczne z obliczeń tygodniowych cen najczęstszych.)

		1913	1923 XI	1923 XII.	XI.-XII. — +
1. Koszty wyżywienia					
a) schemat Calwera	tyg. mk	24,94	10133880	30185520	20 051 640
	wskaźnik	1	406330	1210326	+ 197,88%
b) schemat Komisji Płacy	tyg. mk.	16,03	7 110 000	1932 500	12 212 500
	wskaźnik	1	443543	121 5396	+ 171,77%
c) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,30	694775	2222160	1 527 385
	wskaźnik	1	534442	1709354	+ 219,84%
2. Koszty potrzeb innych					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	10,13	5 329 330	14939000	9 609 667
	wskaźnik	1	526095	1474729	+ 180,32%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	1,90	576940	1282058	705 118
	wskaźnik	1	303653	674767	+ 122,22%
w tem: mieszkanie, opał etc.	mk.	1,11	248055	588800	340 745
potrzeby kulturalne	mk.	0,44	43886	100574	56 688
odzież	mk.	0,35	284999	92684	307 685
3. Koszty utrzym. ogółem					
a) schemat Kom. Płacy	tyg. mk.	26,16	12439333	34261500	21 822 267
	wskaźnik	1	475510	1309690	+ 175,43%
b) schemat Gł. Urz. St.	dzien mk	3,20	1 271 715	3504 218	2 232 503
	wskaźnik	1	397411	1095068	+ 175,55%
4. Żyto (25. w mies.)	100kg.mk.	15,60	7 000 000	12500000	5 500 000
	wskaźnik	1	448718	801282	+ 78,57%
5. Kurs dolara (25. w mies.)	mk.	4,20	3 250 000	6250 00	3 000 000
	wskaźnik	1	773810	1488095	+ 92,31%
6. Różnica wskaźników:					
3a : 5	procent	—	38,55	11,99	—
3b : 5	„	—	48,64	26,41	—
4 : 5	„	—	42,01	46,15	—
7. Płaca robotnika niekwalifikowanego	tyg. mk.	18,60	5 115 200	12732800	7 617 600
	wskaźnik	1	275011	684559	+ 148,92%

IX. Varia.

1. Dostrzeżenia meteorologiczne.

Stacja Poznań — Uniwersytet	Maxim.		Minim.		Średnia miesięczna		
	dnia	stan	dnia	stan	XII. 1923	norm.	Od- chyle- nie
1. Temperatura powie- trza (Celsiusza) . . .	18	7,0	27	-17,3	-2,5	0,5	-2,0
2. Ciśnienie powietrza (mm). 89 m. nad po- ziomem morsk. . . .	11	767,3	25	735,2	750,8	753,7	-2,9
3. Prężność pary (mm). Wilgotn. względna % . .	18	7,0	26	1,2	3,7	4,2	-0,5
4. Zachmurzenie (0-10)	—	—	—	—	8,5	7,9	+0,6
5. Opady (mm).	18	8,3	—	—	32	36	-4
6. Czas trwania usło- necznienia (godziny)	—	—	—	—	41,3	29,4	+12,0

Kierunki wiatrów obserwowane 3 razy na dobę:

N.	NE.	E.	SE.	S.	SW.	W.	NW.	Cisza:
3	3	10	18	6	11	29	13	— razy

Dni pogodnych 0, pochmurnych 21, z wichrem 4, z opadem 20, z burzą —, z gradem —, z krupami 1, mroźnych (max.0°) 14, z mrozem min. niżej 0°) 24, ze śniegiem 13, z mgłą 8, z pokrywą śnieżną 24.

2. Wodostan Warty.

Wodowskaz 0 = 51,45.

1. = —;	2. = —;	3. = 52,23;	4. = —;
5. = 52,57;	6. = —;	7. = 52,85;	8. = —;
9. = —;	10. = 53,19;	11. = —;	12. = 53,39;
13. = —;	14. = 53,65;	15. = —;	16. = —;
17. = 54,03;	18. = —;	19. = 54,09;	20. = —;
21. = 54,03;	22. = —;	23. = —;	24. = 53,93;
25. = —;	26. = 53,87;	27. = —;	28. = 53,73;
29. = —;	30. = —;	31. = 52,89.	

3. Działalność straży pożarnej.

Ilość	I. Stare Miasto po l. brz. Warty	II. Prawy brzeg Warty	III. Łazarz	IV. Jeżyce	V. Wilda	VI. Górczyn	Razem
Pożarów							
wielkich . . .	—	—	—	—	—	—	—
średnich . . .	—	—	—	1	—	—	1
małych	3	—	—	2	—	—	5
razem	3	—	—	3	—	—	6
Pomoc doraźna .	17	—	1	2	3	—	23
Alarmów ogółem							29

4. Aresztowania.

	Męż- czyn	Kobiet	Ogółem
Stan w początku miesiąca	41	10	51
Przyływ w miesiącu	412	371	783
Razem	453	381	834
Odływ	439	376	815
Stan w końcu miesiąca	14	5	19
odpływie jest zmarłych	—	—	—

5. Ruch przejezdnych.

Ność zgłoszonych przejezdnych	1 270
z tych a) w hotelach	700
b) u innych	570
W tem z zagranicy	412

6. Gazownia miejska.

Zużyto		Produkcja				Oddano na miasto
ton węgla	ton koku	gaz węglowy m³	gaz gene- ratorowy m³	gaz wodny m³	ogólna suma m³	
3140	593,2	1 289 100	59 000	130 720	1 478 820	1 475 370

7. Elektrownia miejska.

Wytworzono prądu w kwg	Spalono węgla pod kotłami kg	Zużycie węgla na wytworzoną kwg kg
1 260 010	1 709 418	1,36

8. Wodociągi miejskie.

	Zużyta woda m³
Śródmieście	143 051
Jeżyce	47 237
Łazarz	41 167
Wilda	39 945
Sołacz	723
Dębiec	217
Rataje	487
Starołęka	807
Urzędy wojskowe, urzędy państwowe i kolej	73 381
Miejskie urzędy, szkoły, szpitale i domy czynszowe	26 161
Razem	373 176 m³

Zestawienia kwartalne.

(Czas od 1. X. do 31. XII. 1923.)

1. Małżeństwa

według zajęcia małżonków przed ślubem.

Zajęcie mężczyzny	Zajęcie kobiety							ogółem mężczyzn
	(zawody jak obok)							
	1	2	3	4	5	6	7	
1. Samodzielni rolnicy, przemysłowcy i handlowcy	3	7	—	—	1	—	6	17
2. Urzędnicy prywatni	1	47	5	1	3	12	46	115
3. Robotnicy i p.	—	26	77	—	1	51	53	208
4. Zawody umysłowe wolne	—	1	—	—	2	—	5	8
5. Urzędnicy publiczni	—	8	3	—	9	11	17	48
6. Inne zawody	—	12	8	—	4	23	26	73
7. Bez zawodu	—	—	—	—	1	—	3	4
Ogółem kobiet	4	101	93	1	21	97	156	473

2. Urodzenia

Wiek matek noworodków żywych.

Wiek matki lat	Ilość matek	Ilość noworodków w miesiącach					w tem nieślubn.
		X	XI.	XII.	razem		
poniżej 18	11	4	3	4	11		7
" 18—20	85	31	22	33	86		32
" 21—25	427	141	155	136	432		85
" 26—30	428	142	138	159	439		54
" 31—35	267	94	79	97	270		17
" 36—40	111	41	34	38	113		2
" 41—45	30	12	11	8	31		—
" 46 i wyżej	1	1	—	—	1		—
Wiek nieznany	1	—	—	1	1		—
Razem	1361	466	442	476	1384		197

3. Zgony według wieku i płci.

Wiek — lat	m.	k.	Ogółem
Do 5 lat	137 ¹⁾	112	249
6—10	3	6	9
11—15	4	6	10
16—20	18	18	36
21—30	38	42	80
31—40	29	31	60
41—50	36	15	51
51—60	38	29	67
61—70	39	43	82
Ponad 70	33	76	109
Ogółem	375 ¹⁾	378	753

¹⁾ w tem 1 płeć nieznana.

4. Kasa chorych.

	W początku kwartału	W końcu kwartału	+ —
Ilość ubezpieczonych . . .	66 018	54 854	+ 11 164
Niezdolnych do pracy . . .	2 283	2 591	+ 308

5. Sądy zawodowe.

	Sąd kupiecki spraw			Sąd procederowy spraw		
	zaległ.	nowych	razem	zaległ.	nowych	razem
Wniesiono spraw	24	58	82	52	157	209
Załatwiono przez:						
cofnięcie	10	15	25	10	54	64
ugodę	6	5	11	11	23	34
wyrok	5	12	17	24	36	60
inaczej	2	8	10	6	8	14
razem	23	40	63	51	121	172
Nie załatwiono	1	18	19	1	36	37

Wartość obiektu: 90 000 — 6 000 000 mk.

6. Ludność cywilna według wyznań.

Wyznania	Spis ludności 30. IX. 1921	Przypisano od 1. X. 1921 do 30. IX. 1923 w ruchu			Przypisano od 1. X. 1923 do 31. XII. 1923. w ruchu			Stan w końcu okresu
		natural- nym	napływo- wym	razem	natural- nym	napływo- wym	razem	
rzymsko-katolickiego . . .	158 534	+5374	+10123	+15537	+635	+1744	+2379	176 410
protestanckiego	8 759	— 174	—1610	—1784	—	+ 17	+ 17	6 992
mojżeszowego	2 131	— 48	—418	—466	— 5	— 5	— 10	1 655
inne i nieznanne	369	— 34	+126	+ 92	+ 1	— 20	— 19	442
Ogółem	169 793	+5118	+8221	+13339	+631	+1736	+2367	185 499

Przegląd kwartalny

za czas od 1-go października do 31-go grudnia 1923 roku.

Uwagi: Kwartał sprawozdawczy = a; kwartał poprzedni = b; czwarty kwartał 1922 r. = c.

Małżeństw zawarto w kwartale sprawozdawczym 473 (b: 384; c: 502); urodzeń żywych notowano 1384 (b: 1447; c: 1419); zgonów 753 (b: 883; c: 769).

W stosunku do kwartału poprzedniego liczba żywourodzonych spadła o 63, liczba zgonów o 130. W stosunku do IV/1922 spadła liczba żywourodzonych o 2,5 proc., liczba zmarłych o 2,1 proc.

Polepszyła się śmiertelność niemowląt (208 wobec b: 297) jakoteż u dzieci w 2—5 roku życia (41 wobec b: 85). Choroby zakaźne wraz z zapaleniem płuc spowodowały 181 zgonów (b: 216; c: 209).

W szczególności zmarło osób: na płonicę, żarnicę, dławiec, błonicę i krztusiec 12 (b: 12), na tyfus 3 (b: 3), na dysenterję 4 (b: 35), na grypę 6 (b: 4), na gruźlicę 106 (b: 104), na zapalenie płuc 44 (b: 55), na inne choroby zakaźne 6 (b: 3). Osłabła głównie dysenterja.

Nadwyżka urodzeń żywych nad zgonami wynosiła 631 (b: 564; c: 650), przyrost naturalny wzmocniony.

Na 100 mieszkańców przypada w stosunku rocznym: żywo urodzonych 2,80 (b: 2,98), zgonów 1,52 (b: 1,82).

Żywo urodzonych pochodzenia ślubnego było 1187 (b: 1225), nieślubnego 197 t. j. 14,3 proc. wszystkich noworodków żywych wobec 222 t. j. 15,3 proc. w kwartale poprzednim. Wśród matek niezamężnych było 45,2 proc. służących (b: 43,2 proc.).

Układ wyznaniowy:

Małżeństw katolickich zawarto 455 t. j. 96,2 proc. (b: 368 = 95,8 proc.), ewangelickich 5 (b: 5), żydowskich 1 (b: 2), mieszanych 11 (b: 9) innych 1 (b: —).

Urodzonych z rodziców katolickich żywych dzieci ślubnych było 1142 (96,2 proc.; b: 1179 = 96,2 proc.), z rodziców ewangelickich 21 (1,8 proc.; b: 12 = 1,0 proc.), z rodziców wyznania mojżeszowego 8 (b: 13), z małżeństw mieszanych i innych 16 (b: 21). Na ogółem 197 (b: 222) noworodków żywych pochodzenia nieślubnego było katolickich 190 (b: 208), ewangelickich 7 (b: 13), innego wyznania — (b: —).

Zmarło ogółem katolików 704 (93,5 proc.; b: 820 = 92,9 proc.), ewangelików 30 (4,0 proc.; b: 46), izraelitów 13 (b: 10), innych 6 (b: 7).

Układ narodowościowy:

Małżeństw polskich zawarto 460 (93,3 proc.; b: 375 = 97,4 proc.), niemieckich 6 (b: 5), mieszanych 7 (b: 4). Dzieci ślubnych polskich urodziło się 1162 (97,1 proc.; b: 1196 = 97,6 proc.), niemieckich 22 (b: 23), innych 1 (b: 2) z małżeństw mieszanych 2 (b: 4). Dzieci nieślubnych polskich było 190 (96,4 proc.; b: 208 = 93,7 proc.), niemieckich 7 (b: 14).

Zmarło Polaków 711 (94,4 proc.; b: 831 = 94,1 proc.), Niemców 40 (b: 43), innych 2 (b: 3).

Ubytek naturalny ludności niemieckiej trwa nadal, u ewangelickiej ustał.

Ruch wędrowny słabszy, ale w przyroście większy. Nadwyżka przyływu wynosi 1736 (b: 632) czyli w stosunku rocznym na 100 mieszkańców 3,51. Nadwyżkę przyływu wykazują katolicy, Polacy, województwo poznańskie, b. dzielnice rosyjska i austriacka, oraz po raz pierwszy ewangelicy nadwyżkę odpływu zagranicą i żydzi.

Ogólny przyrost ludności w stosunku rocznym 4,78 proc. (przyrost naturalny 1,27 proc.)

Wzrost cen znowu bardzo wielki. Bardzo słaby ruch przyjezdných.

Zygmunt Zalewski.

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

5062 1923

AE00345657